NAGYKANIZSA, 1903. szeptember hó 5-én. 36-ik szám XLII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek nem

A nagykanizsai „Ipar-Testület," „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Községi takarékpénztárak.

Jogéletünk most éli az átalakulás idejét. A közigazgatást egyszerűsitették, s dacára az uj rendszer hibáinak, kétséget sem szenved, hogy érvényesül benne az elv: több szóbeliség, kevesebb irás, kevesebb forma, több lényeg.

A mai költséges, hosszadalmas eljárás helyett a jogkereső gyorsabban, olcsóbban, s mert az uj eljárás közvetlenebb, bizonyosabban is jut igazához.

Lassan-lassan érvényesül ez az elv. A váltóper 1000 koronán aluli subsztratummal kivétetik a rendes eljárás alul. Olcsóbb lesz, nem kell hozzá fiskális. Az avult végrehajtási törvény helyébe uj novella lép, olyan, hogy a hitelező is megkapja a pénzét, de az adós se jusson teljesen tönkre. Csak egy nem változik, a gazdasági helyzet. A jogélet átalakul, modernizálódik, de az alap marad a régi. De mit ér mindez, ha napról-napra fogyunk, anyagilag tönkre megyünk? Mit ér a közigazgatás egyszerűsitése, ha nem lesz, aki a használt vegye? Mit ér a végrehajtási eljárás olcsósága, ha már nincs mit lefoglalni, ha a nép nem birva a terheket, eladósodva, más hazába bujdosik s vagyonát dobra vereti a bank, talán éppen a nemzetiségi bank? Földje megterhelve 10 százalékos adóssággal, küzd, dolgozik éjjel-nappal, a föld azonban nem hoz 10 százalék hasznot, s nem képes jóllakatni azt a hatalmas molohot, a takarékpénztárt, s ő a termelő, küzdelmes, verejtékes munkája mellett is éhezik, családjával együtt. Mi baja a magyar gazdának? A drága pénz! Pedig a pénz olcsó, ime takarékpénztár csak 4 százalékot fizet a betétért, a kölcsönért azonban 10 et vesz. Évekkel ezelőtt látták már ezt. Megindult a mozgalom, segiteni, javitani a helyzeten, társadalmi uton is. Agrár bankok keletkeztek. Megindult a mozgalom állami téren is. A belügyminiszteriumban évekkel ezelőtt összeült egy anket. Tárgyaltak, tanácskoztak a nép nyomoráról, az eladósodott gazda helyzetének javitásáról, a módokról.

Világos elme, jóságos lélek megpendített egy eszmét: a községek által állittassanak takarékpénztárak, ahol nem az anyagi érdek a főcél, hanem a gazdasági élet fellenditése. Vártuk, hogy a közigazgatás ujjászervezése alkalmával, az évekkel ezelőtt megpenditett, de Isten tudja miért, a napirendről levett eszmét felszinre hozzák ismét. Sajnos, lepi azt az aktát tovább is az idők pora. Pedig fontosabb kérdés ez a világ minden egyszerűsitésénél. Nézzük a mezőgazda életet, matematikai pontossággal ki lehet számitani, hogy a magyar gazda mennyi idő alatt fog teljesen tönkre menni, elzülleni vagy kivándorolni. Ha a magyar kisgazda ma akár befektetés, akár vagyonjogi, örökösödési kérdések tisztázása miatt pénzhez akar jutni, kénytelen a takarékpénztárakhoz fordulni, sőt mielőtt még az a kérdés eldől, hogy haphat-e pénzt, fizet a banknak azért, hogy birtokát a kiküldött hivatalnok megtekinti, százakat fizet a különböző bizonyitványokért, a költséges, drága ügyvédi bekebelezésekért sokat. Fizet a kölcsönért 8 százalék kamatot, 2 százalék kezelési dijat, ez 10 százalék. Hol az a föld, amelyik a hatalmas adó mellett 10 százalékos kamatot hoz? A községi takarékpénztárak eszméje egészséges volt. Ime pár alföldi város, a Dunántul pedig Pinkafő község létesit községi takarékpénztárt, s a legvalságosabb időben is képes 6% mellett kölcsönt adni, s mégis vagyona van, milliókra menő vagyona. Ennek a községi takarékpénztárnak, mint erkölcsi testület vezetése alatt álló banknak nem az volna a célja, hogy részvényeseinek zsebét tömje, hanem gazdasági életünk fellenditése, a szociális kérdések megoldása. A szomszédunkban van egy parányi állam: Románia. Ez a jóformán 30 esztendős állam nem, ismer más bankot, csak államit és nem is 10 százalékra adja ám a pénzt, de nem is vándorol ki ám az oláh paraszt onnan. Minden községnek van alapja, egy kis jóakarattal egy kis észszel minden község teremthet bankot, amelyik kölcsönt ad a megterhelt birtokra vagy a befektetésre. És vajjon nem lehetne-e az 1877. XX. törvényen segiteni, hiszen már ugy is elavult? Ez a törvény megengedi, hogy az árvák pénze ingatlanokra kölcsön adassék, az ingatlanok egyharmad értékét képviselő összeg erejéig. Nem lehetne ezen a törvényen változtatni, s kimondani, hogy ezentul kétharmad értékig adható kölcsön? Avagy az árvák pénzére biztosabb egy magán takarékpénztár? Hiszen az sem ad többet 4 százaléknál. A bürokrata urak talán felhozzák, hogy hátha visszaélések történnek az árvák pénzével? Banális érv! Nincs elég felelős tisztviselője a vármegyének? Szolgabiró, községi képviselőtestület, azoknak együtt és személyenkint vagyonuk?

Talán több garanciát nyujt a magán intézet? Segitsünk, mert maholnap árvábbak leszünk az árvánál.

S ha majd 6 százalékos pénzhez jut a magyar gazda, bizonynyal nem fog kivándorolni, hanem itt marad és dolgozik, s a gazdátlanul maradt falusi hajlékokba nem vonulhat be a külföld népe.

Papp Ferenc.

Amire égető szükségünk van.

(g.) Bármily csekély haladást láttunk Nagykanizsa város közügyeiben, siettünk azt lapunk hasábjain megörökiteni. Örültünk, hogy alkalmunk volt leteoni azt az elégedetlen hangot, mely lapunk cikkeit évek óta áthatja és minden legkisebb haladásnál siettünk átnyujtani az elismerés babérágát. Csak kár, nagyon kár, hogy ritkán tehettük ezt.

De nem rajtunk mullott. Közintézményeink lassan fejlődnek. A köztisztaságról oly sok hasáb látott napvilágot lapunkban, hogy külön lenyomatban valóságos kis „köztisztasági lexikont" adna. De volt-e ennek haszna? Látunk-e haladást e téren; változott-e az az állapot az utcákon, melyet egyik városi képviselő a városi közgyülésen ázsiainak nevezett?

„Az uj mérnökség nem teljesiti kötelességét" — mondta ugyancsak e városatya az ez idei májusi közgyülésen.

Zajos ugy van, ugy van kiáltás töltötte be ekkor a cifra festésü közgyülés terem levegőjét.

Azt hittük, hogy a szenvedélyes kifakadás majd tettre késztet bennünket. De ugylátszik nem. A darázs fészekbe benyuló erős kar „késik az éji homályban." A kitörés ugylátszik olyan operai jelenet volt, amidőn a szinpadon, a segitségért kiáltó vizbefulót körül állja a kar és nagy páthoszszal bár, de egyhelyen állva énekli: „Segitünk, kimentünk!" Igen nálunk is igy van. Mindenki elismeri az utcák közegészségügyi állapotának tarthatatlanságát, ha valamelyik városi képviselő felszólal ez ügyben, akkor karban hangzik a tömör „ugy van," de a segitség csak operabeli: a száj beszél, a kar, a cselekvő (?) kar piben!

Van még ez ügynek még más érdekes oldala is. Ha az utcák ily tarthatatlan állapota miatt valamelyik ügyosztályhoz fordulnak, akkor felhangzik ez egyszerű válasz: „Ez nem a mi ügykörünkhöz tartozik." Futhatunk a mérnökségtől a főkapitányságig, vagy a főkapitányságtól — a mérnökségig, mindenütt egy a válasz: Ez más ügyosztályhoz tartozik. A köztisztaság ügynek nem akad gazdája.

Ha valaki például a birósághoz panasszal fordul és ott illetékesség miatt elutasitják, akkor az itélet, illetve határozat végén ott áll: az esküdtszék elé tartozik; a járásbiróság elé tartozik stb. stb. Ennél az ügynél egyhangu rövid a válasz: Kérem, ez nem tartozik hozzám. Csakhogy igy nem jól vagyon ám ez. Mert már régi „módi" az, hogy a rendezett tanácsu város tanácsának kötelessége gondoskodni arról, hogy minden ügynek meglegyen az ügyosztálya. Meglegyen határozottan nevezve, hogy ime ez az ügy a tiéd, ez a tiéd, mert csak igy lehet a dolgok folyásában rendet tartani. Tán lesznek olyanok, akik erre azt mondják, hogy a köztisztaságnak a városi mérnökség az ügyosztálya. Elfogadjuk ezt a véleményt is. Csakhogy a dolgok ily állásából azután az a kérdés merül fel, miért nem cselekszik akkor a városi mérnökség? . . . .

A beavatottak körében néha örömtől ragyogó arccal suttognak pompás tervekről, nagyszerű eszmékről. Ha a „külkör" emberének arca erre kérdőjellé alakul, akkor lelkesen magyarázzák a postapalota, vizvezeték, csatornázás, katona kórház és még nem tudom hány féle tervet, amelyen a városi mérnökséggel dolgoztatnak. Néhány héttel később már a tervek rég feledésbe mentek és ujjnyi vastag por boritja az irattárban. Igy dolgozik nálunk a mérnöki hivatal. Szállitja a terveket az irattárba, hogy legyen mit befednie a pornak!

Érthetetlen dolog. Mert, ha szükségesek a tervek (bár van oly nézet is, amely néhányat kárhoztat) miért nem viszik a városi képviselőtestület elé. Ha nem szükségesek, ugy felesleges a poros irattárnak dolgoztatni!

TÁRCZA.

Egy kis csel . . . .

Irta: **Szendy Károly.**

— A »Zalai Közlöny« eredeti tárcája. —

A halvány világosságtól derengő illatos kis budoir pamlagocskáján heverészett a bájos Lilli, az asszonyok legédesebbje.

Mig cigarettja füstjét szép apró karikákban eresztgette felfelé, félig bosszankodva, félig mosolyogva nézett arra a barna fiura, aki egy kis zsámolyon ott ült előtte s gunyosan beszélt hozzája: Igen, kedves Lilli, csak megerősitenem lehet mindazt, amit én magának az előbb már elmondtam. Maga hisz a szerelemben s mindenható, boldogitó érzelemnek nevezi azt, mely ha rabja lenne — éltet, vagy halált adna magának; — én nem hiszek és éppen ezért nem is ismételem a maga hangzatos mondásait megint; hanem végtére is csak azt mondom — nem hiszek, mert nem lehet hinnem abban ami nincs! A bájos Lilli izgatottan dobta el szivarját s ajkait harapdálva pillantott Kürthy-re, a modern irók egyik legnevesebbjére — mad pár pillanat mulva halkan csak annyit szólt:

— És a sziv?! . . .

— Ah szinte gondoltam, hogy ezt a valóban banális kérdést fogja felvetni kedves Lilli. A szivnek egyáltalán semmi köze sincs a szerelemhez . . . a sziv egy egyszerű husdarab, amely — amennyiben jól emlékszem vissza már a gimnáziumbeli tanulmányaimra — éppen nem hasonlit az önök által képzelt, szép, formás alaku valamire, hanem idomtalan, szögletes s egyáltalában nincs más rendeltetése, mint csak az, hogy a vérkeringést közvetitse, az elromlott vér helyett ujat és tisztát küldjön szerte-széjjel a test minden részébe; ez és ennyi az egész s maguk elnevezik a szerelem székhelyének, neki tulajdonitanak édesebbnél-édesebb érzelmeket, örömet, fájdalmat, kint, but s sok más effélét. Magácska azt kérdezte, miért dobog hát a szivünk néha ugy, midőn meglátunk valakit, vagy meghallunk valamit, aki, vagy ami — kedves nekünk? Bizonyitásra nem szoruló dolog, hogy az érzelmek, az indulatok székhelye az agy. Az agyból ágaznak szerte-széjjel az idegek, melyek segélyével akármit érez valamely testrészén — megtudja azt rögtön. Ha tehát maga lát valakit, vagy valamit kedves Lilli — ezt az ön szemidegei mindjárt tudtul adják az agynak s ott erre keletkezik, képződik egy érzés, ami vagy kellemetlen vagy kellemes. Ugyanez történik, ha érez, esetleg megizlel valamit. Az agyban keletkezett érzések felől megint csak az idegek által értesül a testrész és áll azután a nyert impressziók hatása alatt. Ha magácska nagyon megörül, vagy nagyon megijed, azt megérzi az egész test, megérzi a vérkeringés is tehát — mely gyorsabban kezd működni s ha gyorsabban működik többször záródik és nyitódik — vagy mondjuk költöiesebben: dobog — a maga szivecskéje édes Lilli! Tehát a szivben nem lehet szerelem. De lehet-e az agyban? Erre lakonikus rövidséggel felelhetem: Ott sincs. Az bizonyos s nem is tagadom, hogy magam is ugy vagyok, hogy egyik emberrel jobban szeretek beszélni, mint a másikkal, de ez nem más mint: a „sympathia."

Ez az, ami feltétlenül szükséges a barátság létrejöttéhez vagy a szives, a bizalmas érintkezés megtörténhetéséhez. Ha magácska kedves Lilli nagyon sympatiroz valakivel, folytonosan arra gondol, csupán csak azzal vágyna lenni, mindig azzal óhajtana lenni, egy szóval felébredt magácskában, a jórészt valósithatatlan kivánságok egész özöne. Nos már most vagy azt fogja magácska megérni, hogy az a bizonyos X ur, aki miatt ebbe a válságos állapotba jutott, megérti majd s szintén elmondja rebegő s meghatottságtól reszkető hangon, hogy ugyanezekben a jelenségekben szenved, következik pár ajkösszeérintés — „csók"-nak szokták hivni — s erős szoritás — mit „ölelés"-nek is neveznek — akkor maga boldog lesz, . . . vagy pedig nem hallgatja meg, esetleg észre sem veszi magát . . . ugy lehet meghallgatja, de nem tesz mindent ugy, mint azt a maga dacos, akaratos fejecskéje feltette magában — s maga akkor egy boldogtalan, halni készülő asszonyka! Feltéve azon esetet, hogy az elmondott módon megértik egymást valakivel, eljön a legtöbb esetben a törvényes kapcsolat: a házasság is. Mig az uj élet egén nem jelentkeznek az első felhők, kitünően megy minden, mikor azonban birni akar apró csecsebecséket, uj ruhát és pedig eredménytelenül, olyankor kitör a házi zivatar, esetleg vihar és a csendes szemlélő lehorgasztott fejjel kereshetné: merre is szállt el, hová is lett az a mindenható érzés, az a soha el nem mulónak mondott szerelem. Nem akarok édes Lilli ismétlésekbe bocsátkozni, éppen azért engedje meg, hogy végül összefoglalva az elmondottakat, csak annyit jelentsek ki: Nem hiszek a szerelemben, mert nem hihetek abban, ami nincs. A szép asszony egy darab ideig izgatottan harapdálta ajkait, szerte-szét tépte a pamlag karján lévő bojtok egyikét, azután pedig szikrázó szemekkel szólt: Igenis van! Magának pedig jegyezze meg nincsen igaza. Feleséges volna a sok szóbeszéd e kérdésről mi közöttünk. Ugysem tudnánk egymást meggyőzni . . . . Hanem én mást ajánlok magának. Egy fogadást . . . Ha egy év mulva maga ugyanugy vélekedik a szerelemről, mint ma, akkor én örökre bucsut mondok ennek a szép, kacagó és örömökkel teljes világnak. Elmegyek a nagynénihez Imolre s ottan fogok a csirke és pulyka tenyésztés terén érdemeket és előnyöket szerezni. De ha a maga véleménye megváltozik, akkor maga köteles egy hónapon belül megtenni azt, amitől legjobban irtózik: megfog nősülni. Kürthy kacagva adta meg a választ: Áll a fogadás, tartom szivesen! Hónapok és hónapok multak el s beállott a téli saison. A szép Lillit valami öreg garde de dames kiséretében minden bálon ott lehetett megint látni. Társaságában mindig ott volt Kürthy is. Ha csak egy alkalommal hiányzott, másnap már szemrehányásokat kapott a szép asszonytól, aki a kacérság és hóditák minden fegyverével megpróbálkozott a makacs lovaggal szemben. Az idő mult s ezek a fegyverek még mindig nem tudtak győzelmet szerezni tulajdonos nőjüknek. Kürthy minden nagyobb ütközésnél nevetve jelentette ki: Kár a fáradságért kedves Lilli. Az egér nem fog ez esetben belefutni a fogóba . . . A mulatság után elkeseredve s izgatottan tért haza a szép asszony. Órák hosszant ült mozdulatlanul hintaszékében s nézett mereven a lámpafény felé. Tudta, hogy ezt a harcot elveszitette. Veresége annál nagyobb lett, mert érezte, hogy szereti azt az embert, szive egész melegével s boldogtalan lenne, ha szerelme nem találna viszonzásra. Felemelkedett helyéről s az egyik szekrényből elővett egy apró kis revolvert, amely szinte játékszernek látszott, de mégis elég lett volna arra, hogy egy dobogó szivet örökre elcsendesitsen. A másik percben azonban megborzadva tette vissza a helyére és hangos zokogással borult reá az asztalra. Pedig ha tudta volna, hogy ugyanezen az éjjelen, hogy járt órák hosszat fel és alá szobájában Kürthy, ha tudta volna, hogy háromszor mondta el az az ember magában: Szeretem azt az asszonyt örületesen. De ő csak játszik velem. De meg fogom törni. Az enyémnek kell lennie . . . . Valami nyári mulatság volt a Margitszigeten. Az iró hosszabb uton volt s igy hónapok óta csak most találkozott megint Lillivel. Mindketten a hideg udvariasság leple alá rejtették érzéseiket. Az iró utazásáról, az asszony pedig a tavaszi saison eseményeiről mondta el élményeit illetve megjegyzését. A vacsora után az asszony sétálni vágyakozott s hivta magával Kürthyt. Egy jó darabig halgatagon haladtak egymás mellett. Mindketten arra

Pár hónappal ezelőtt örömmel értesült városunk közönsége a hat közkut felállitásáról. Most már minden csendes, mintha nem is lett volna róla szó, miutha tán e tervek nem is volnának már szükségesek. Már évek óta hangoztatták, hogy a kövezetvámon megtakaritott összegen kiköveztetik Szemere-, Kisfaludy-, Zrinyi-utca alsó és felső részét. Hol marad ez oly soká? Miért késik oly soká a város általános csatornázása? Aktuális terveken dolgoztassunk a mérnöki hivatallal, melynek megvalósitása égetően szükséges, ne pedig olyanokon, amely még a jövő zenéje.

Ez a város közönségének véleménye és ez tükröződik le lapunk hasábjairól. Az utcák közegészségügyi javitását sürgetjük — sajnos hasztalan — évek óta. S ha ezek az igaz szavak ellenzékieknek minősittetnek, ugy a Zalai Közlöny ellenzéki lap!

HIREK.

— **Királyi elismerés.** A király elrendelte, hogy a honvéd főreáliskolában tanári minőségben több éven át teljesitett eredményteljes szolgálatáért Petrás Miklós a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezrednél létszám felett vezetett I. osztályu századosnak a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék.

— **Kitüntetés.** Ő felsége Goldschmied Jakab kezelőtiszt főhadnagynak a cs. és kir. 48. gyalogezredben az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Dohánygyár Nagykanizsán?** Bár Nagykanizsa város társadalma még élénken foglalkozik a felállitandó dohánygyár kérdésével, mégis hirünk cime mellé már kérdőjelt kell szedetnünk. Mert a dohánygyár elnyeréseért nehéz küzdelem lesz, melyben a győző, vagy a legyőzött még ismeretlen. A pécsi lapok például városunk küldöttségének a pénzügyminiszterhez való fáradozását hasztalan törekvésnek nevezik. E vélemény nagyon érthető, hisz Pécs városa maga is erősen küzd a dohánygyár elnyeréséért. Valami tizenkét év előtti igéretfélét emlitenek a pécsi lapok e kérés alapjául. Gyönge negativ értékü érv. A városok viszonyai azóta nagyot változtak. Pécs város és a többi dunántuli városok mind részesültek a kormányok kedvezményében. Mindegyik kapott valamely intézményt. Mi már régóta nem részesültünk a magas kormány támogatásában. Nagykanizsának jó neve a kereskedelemben már csak gunynév, mert visszafelé megyünk, visszaszoritanak bennünket a többi városok. Pedig Nagykanizsa, mint nagy vidék központja, elég érett arra, hogy állami intézményeket kapjon. Nem osztjuk laptársaink nézetét, akik azt mondják, hogy a dohánygyárat Nagykanizsa város nem igen fogja megkapni, mert nincs befolyásos képviselőnk. Dehogy nincs! Itt az igazság a fő. Befolyás ily dologban, — legalább nem merjük hinni — nem kap tért. Érveink a gyár elnyeréseért folyton hátrafejlődő városunk siralmas állapota, mely amellett nagy vidék központja, ahol a munkás viszonyok a dohánygyár céljaira nagyon alkalmasak. Nem kell más, minthogy országgyülési képviselőnk gróf Zichy Aladár ezeket az alapos érveket a magas kormánynál megvilágitsa. Mi bizunk, hogy a dohánygyárat Nagykanizsa nyeri el. Hisz mi csak kárpótolva leszünk az egykori tőlünk elvett Nagykanizsai dohánygyárért!

— **Kinevezés.** Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök Vucskits Jenő keszthelyi főgimn. tanárt a marosvásárhelyi kath. főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

— **Deák Ferenc emlékezete.** Deák Ferenc születésének századik évfordulóján, amely folyó évi október 17-én lesz, Wlassics Gyula miniszter az összes iskolákban ünnepély tartását rendelte el. Rendeletében, melyet a tanügyi hatóságokhoz küldött el, magasan szárnyaló szavakban emlékezik meg Deák érdemeiről. Az ünnep tervére vonatkozólag a következőket irja: „A középiskolákban és tanitóképző intézetekben a Himnusz és a Szózat eléneklése közé beillesztendő a programmba egyik tanár emlékbeszéde és a legfelsőbb osztálybeli tanulók egyike által szintén a haza bölcséről irott és szaktanár itélete szerint valamennyi közül legsikerültebb magyar házi dolgozat felolvasása. A kereskedelmi és felsőbb leányiskolák ünnepének programmja ugyanilyen legyen, kivéve, hogy itt a verseny-dolgozatok készittetését az egyes tanáritestületeknek határozatára bizom. A polgári és elemi iskolák ünnepi programmja szintén azonos a középiskoláéval, azzal a különbséggel, hogy ezekben a szóban forgó dolgozat teljesen elmarad. Az országszerte rendezendő ünnepek lefolyását — a miniszter ezzel fejezi be rendeletét — különös érdeklődéssel óhajtom kisérni, mivégből mindennemü tanintézetekben tartott ünnepélyekről rövid jelentést várok, az emlékbeszédet tartó tanár, tanitó és a legsikerültebb dolgozatot szerkesztő tanuló nevének fölemlitésével."

— **Halálozás.** Páros Endre nyug. tanitó neje szül. Hálmán Erzsébet élete 54-ik évében f. hó 1-én elhunyt. Temetése f. hó 3-án volt nagy részvét mellett.

— **Negyvenéves tanitói jubileum.** A keszthelyi kath. tanitói járáskör küldöttségileg üdvözölte Hock Pál türjei főtanitót negyvenéves tanitói jubileuma alkalmából; ugyanezen alkalomra pedig dr. Kunc Adolf prépost-praelatus száz kor. tiszteletdijat küldött az ünnepeltnek.

— **Zalavármegye törvényhatósági bizottsága** szeptember hó 14 én és folytatva rendes közgyülést tart, melynek tárgysorozatából a következő pontokat emeljük ki: Báró Fejérvári Géza volt m. kir. honvédelmi miniszter ur bucsuirata. Főispán ur a m. kir. belügyminiszter urnak Csák Árpád szolgabirónak állásától leendő felmentése iránti rendeletét bemutatja. Bizottsági jelentés a Deák Ferenc ünnepély tárgyában. Budapest székes főváros meghivója a f. évi október hó 17-én általa tartandó Deák Ferenc ünnepélyre. A vármegye alispánjának előterjesztése a „Zalavármegye Hivatalos Lap" előfizetési dijának megállapitása tárgyában. Bizalmi férfiak választása az esküdtek lajstromának megállapitására hivatott bizottságba. Nagykanizsa város tanácsának az ott felállitandó szeszfinomitó-gyár céljaira egy hold teleknek- és a gyári iparvágányhoz szükséges területnek átengedése — ezenkivül a gyár részére 12 évi községi pótadó és kövezetvámmentesség biztositása tárgyában hozott véghatározata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutattatik. Dr. Kilián Hugó orvos tudori oklevele kihirdetés végett.

— **Zalaegerszeg város költségelőirányzata.** A város rendes kiadásainak összege 139.088 kor. 86 fill., a rendkivüli kiadások összege 119.201 kor. 30 fill. Főösszeg 258.290 kor. 16 fill. Ebből az egyenes állami adó minden nemét terheli 235 477 kor. 16 fill., a földadó kivételével egyéb adó nemeket terhel 20.973 kor.; kizárólag a földadót 1840 kor. A bevételi összeg tesz 176.292 kor. 43 fill., mutatkozik hiány 81.997 kor. 73 fill., amely Zalaegerszeg és Ola külváros összes adózói terhére kivetett 111.700 kor. 62 fill. összes adóra $54^7/_{10}\%$ és a földadó kivételével a többi adónemre, vagyis 94.162 kor. 11 fill. adóra $22^3/_{10}\%$ községi pótadó kivételével fedeztetik.

— **A martir hös emléke.** Gasparics Márk restaurált emlékének felavatása szeptember tizenharmadikán lesz Perlakon. A hazafias ünnep teljesen kivetkőzött helyi jellegéből, mert a franciskánus barát ünnepléséből részt kér az egész vármegye. A megye sok részéről intézetek vesznek részt. Városunkból az Irodalmi és Művészeti Kör testületileg indul át és az ünnepség fényének emelésére a kör dalárdája adja elő a műsor énekszámait. Az Irod. és Müv. Kör kebelében dicséretes mozgalom indult meg. A hazafias ünnepre impozáns küldöttséggel akarnak átmenni és ezért Nagykanizsa társadalmának nagy részében mozgalmat inditottak, hogy minél többen csatlakozzanak a kör testületéhez. A mozgalom már is sikerrel járt. Mint értesülünk sokan jelentkeztek. Hölgyek is vannak szép számmal a jelentkezők közt. A jelentkezés Böhm Emilnél, a dalárda vezetőjénél történik. Ha elég számmal jelentkeznek — mint remélhető — ugy külön vonat inditását fogják kérelmezni. Az ünnep műsora a következő: 1. Hymnus. Énekli a nagykanizsai Irod. és Müv. Kör dalárdája. 2 Üdvözlő beszéd. Tartja Dr. Tamási. 3. Szent az érzet. Töröktől. Énekli az Irod. és Müv. Kör dalárdája. 4. Az ünnepi beszédet magyarul Dr. Zakál, horvátul Kramarits tartja. Ezután ismét a dalárda énekel, mely után Gasparics Vince hős öcscse mond köszönő szavakat. Az emlék megkoszoruzása és a Szózat eléneklése. a hazafias ünnep utolsó számai. Este társasvacsora lesz.

— **Iskolatársak találkozója.** A budapesti központi szeminárium 32 évvel ezelőtt volt növendékei f. hó 27-én találkozóra jöttek össze Badacsony-Tomajon. Az ország minden részéről sereglettek egybe az egykori bajtársak Horváth József badacsony-tomaji plebános házánál. Lelkes hangulatban emlékeztek meg elsőben is 32 év előtti szeretett tanáruk Báró Hornig Károly, veszprémi megyés püspökünk Ő nagyméltóságáról, akit táviratban üdvözöltek. Különösen nagy örömet és lelkesedést keltett az egybegyültekben a román ajku görög kath. papok lángoló hazaszeretettől izzó magyar nyelven mondott hazafias felköszöntőik. Elhatározták, hogy találkozásukat évről-évre megujitják. Jövő évben Pécsett lesz a találkozó.

— **A szinházi clarinétos halála.** A szinházlátogatók nagy része bizonyára ismerte az öreg klarinétost. Hübner József volt neve az ősz clarinetosnak. Megnyerő arcu ember volt. A szini előadásoknak nem volt komolyabb figyelője, hallgatója, mint Hübner. Vasárnap délután Bob herceg dallamát fujta és ekközben érte utól a halál. Szivszélhüdés érte. Kedden délután temették. Temetésén megjelent az egész szintársulat, az énekkar gyászdalt énekelt. A róm. katholikus temetőben hantolták el.

— **A vasárnapi munkaszünet és a pékek.** Sok küzdelembe került, amig a most érvényben levő óriási szociális jelentőségü vasárnapi munkaszünetet kivivták. Az uj rendeletet az „agyoncsigázott" munkások öröm tapsai követték, mert tudatába jutottak emberi voltuknak. Különösen a pék ipari alkalmazottakra volt nagy áldás az uj munkaszüneti rendelet és sajnos épp e téren kezdik legjobban gyakorolni a visszaélést. A rendelet — tudvalevőleg — a pékmunkásokra megállapitotta a vasárnap déli 10 órától (bár itt van kivétel déli 12 óráig) hétfő reggel 6 óráig tartó munkaszünetet. E szerint vasárnap éjjel a segédek nem süthetnek. És mit látunk? Városunkban a pékek 3/4 része friss süteménynyel rendelkezik hétfőn reggel. Ne gondoljuk azonban, hogy a süteményt a pékmester urak saját maguk sütik. Dehogy. Biztos tudomásunk van arról, hogy a pékek nagy részénél vasárnap éjjel is dolgoznak a segédek. Dolgoznak, óh mert kell becsülni a gazdag pék urak akaratát. Nincs szándékunkban irni bővebben e lelketlen dologról. A főkapitányság figyelmébe ajánljuk a törvényszegő pékmestereket. Tessék csak holnap éjjel szemlét tartani az összes műhelyekben és azt hiszszük (legalább mult vasárnap igy volt) nagyon sokban fognak dolgozni a segédek. Különben a holnap éjjelről jövő számunkban . . . .

— **Egyházmegyei hirek.** Rádsy István Kisgörbőről Halimbára, Kozma Kálmán dr. Halimbáról Gógánfára, Varga Sándor Gógánfáról Kisgörbőre segédlelkészi minőségben áthelyeztettek. Molics József halálával megüresedett püspöki szabad adományozásu vörsi plebániára a pályázat augusztus hó harmincegyedikén a csurgói ev. ref főgimnáziumba s állami tanitó-képző intézetbe járó kath. ifjak vallásoktatására szervezett hittanári állásra szeptember elsejére hirdet pályázatot az egyházmegyei hivatal.

— **Orvosgyülés Keszthelyen.** — Keszthely város a legutóbbi rendkivüli közgyülésén meghivást küldött el a magyar orvosok és természet vizsgálók folyó hó 2-án Kolozsvárott összeült nagygyüléséhez, melyben meghivják őket az 1905. évi nagygyülésnek Keszthelyen való megtartására.

— **Érettségi vizsgák.** A helybeli felső keresk. iskolában az irásbeli érettségi vizsgák és javitó vizsgák szeptember 6—13-ig terjedő időben tartatnak meg.

— **Nemzeti érzés.** Mult számunkban megjelent ily cimü hirünkkel kapcsolatban egyik olvasónk levelet küldött be hozzánk, melyben felpanaszolja azt a sok szakadt zászlót, mely a mult hó nemzeti ünnepein sok házon látható volt. Bár a magyar tricolornak — irja levelében olvasónk — szent minden foszlánya, de mégis elvárhatnók a háztulajdonosoktól (akik közt egy vagyonos testület is van) hogy ne tegyenek házaikra oly szemet sértő zászlókat.

— **A Balaton** apadásának hire bejárta a fővárosi lapokat is. Az apadás okául a Sió-szabályozást tartották. Ez ügyben most egyik vidéki laptársunk a következő szaksorokat hozza: „A somogyi panaszoknak nincs semmi alapja. A Sió-szabályozás főcélja az volt, hogy a zalai és somogyi ellentétes érdekeket lehetőleg kiegyenlitse. A Balaton somogyi partjának érdekeltsége, a tulajdonképeni Balaton anyaviz lecsapoló társaság, a szabályozás előtt és alatt a szabálytalanul magas vizállás miatt panaszkodott, amely panasz a zalai oldalon pl. Ederics vidékén jajkiáltásokban tört ki. A viz a legelőknek ugyanis csak egyötöd részét hagyta szárazon. A Sió-szabályozás hatalmas munkáját most befejezték, a Balaton kezdi elérni eredeti magasságát, természetes medrét. A mocsaras kiöntések, a Balaton fekélyei, most eltünnek. Nagy nemzetgazdasági érdek volt az, hogy a zalai és veszprémi oldalon óriási hasznos területek szabaduljanak föl a viz alól."

— **Kisdedek vizsgája.** Somogy-Szent-Miklóson m. hó 31-én tartották meg az ovodai vizsgát. A nagyszámban összegyült közönség elismeréssel adózott Kósáné Mantes Julia óvónőnek a minden tekintetben megfelelő vezetésért.

— **Beirás.** A helybeli kereskedő tanonc iskolában a tanulók beirása az 1903/4-iki tanévre szeptember 6-án d. u. 3 órakor történik.

— **Befizetések.** A délzalai takarékpénztárral egyesült önsegélyző szövetkezetnél a f. hó 8-diki (kisasszony nap) befizetések f. hó 10-én lesznek megtartatva.

— **A „Központ-kávéház"** alsó helyiségei, melyet a tulajdonosok pazar fényüzéssel rendezték be, már megnyiltak. A kávéház szép tapétával boritott falai telve vannak mindenfelé óriási tükrökkel. A piros butor kellemes összhangban van a sok aranyos diszitésü fadiszitéssel. Ha még hozzávesszük a szép parkettet és az estéli pompás világitást ugy bátran állithatjuk, hogy e kávéház a fővárosban is megállná helyét.

— **Nagy ünnepies** átadásnak néz elébe a csurgói lengyár épülete Az épületeket szeptember tizenötödikén fogják hivatalosan átvenni. Az átvételnél a Somogymegyei Gazdasági Egyesület, a megye, valamint a többi hatóságok is képviselve lesznek.

— **A keszthelyi szociálisták** vasárnap délután népgyülést tartottak. Érdekes a gyülés egybehivásának okadatolása: „A jelen politikai helyzetet meg kell ragadnunk, hogy a nép is tényezője lehessen az ország ügyeinek intézésében, minek következtében szükséges, hogy mindnyájan ott legyünk, olvadjunk egybe az érzésben, a fölkiáltásban, hogy nem lesz addig nyugodalom Magyarországon mig az általános titkos választási jog nincs törvénybe iktatva." A gyülés főpontja természetesen az általános titkos választási jog volt.

— **Rendőri hirek.** Öngyilkosság. Bödör József kőmives Király-utcai lakásán egy szögre akasztotta fel magát. Mire észrevették már halott volt. Tettének oka életuntság — A mentők. Berta Elek bükkösdi lakós lovait egyik Csengery-uti istállóba kötötte, miközben egy másik gazdának lova oly szerencsétlenül megrugta lábát, hogy csonttörést szenvedett. Mentő kocsin szállitották a városi kórházba.

SZINHÁZ.

Szinházi hetünk öt estéjét e héten a dráma foglalta le. Két estét az aktualitás jegyében született Obrenovics Sándor, (Látványos történelmi szinmü 6 képben, irta Kerekes Mihály) két estét pedig Madách Ember Tragédiája. Az első egy embernek, egy jellemben különc alaknak az életét mutatja be, akit vakká tesz a szerelmi rajongás. A második szinmü az embert ezernyi és ezernyi változatában mutatja be, amely változat maga az emberiség története, tragédiája. Az első értéke (ha ugyan volna néki költői értéke) megszünik, mihelyt elmult az aktualitás levegője, a másiknak örök becset épp a mély, fenségesen igaz tartalom kölcsönöz, amelynek értékét valamely nagy világnézet megváltozás kisebbitheti bár, de el nem törölheti.

Tehát, mint mondtam, Obrenovics Sándor szinmü két este vonult fel a lámpák elé. Nézők csak itt-ott voltak a nézőtéren. Bár mi ellene vagyunk az üres nézőtérnek, de ez este örömmel töltött el ez bennünket. Kiváncsiak voltunk városunk közönségének müizlésére. Az üres nézőtér azt mutatta — legalább a látszat szerint — hogy van közönségünknek müérzéke. Nem kell néki hátborzongató ponyvairodalom. Egy uj momentum a darabban, ami eltér az élettől az, hogy az iró Sándor király sorsát Nathália átkának tulajdonitja, ami azonban egy kissé fantasztikus a XX. században. Különben az egész darab nem érdemli meg, hogy bővebben foglalkozzunk vele.

Szinészeink jobb ügyhöz méltó buzgósággal játszottak.

Szerdán, csütörtökön és pénteken Madách Ember Tragédiája került szinre. E már nálunk is többször játszott müremekről, mint müről felesleges szólanunk. Hivatottabb emberek, mint csekélységem, tették le már e darab előtt az elismerő, a dicsérő szavak tömkelegét. Paulay Ede ügyes feldolgozása, Erkel Elek kifejező, darabhoz simuló zenéje derekasan megfelelőek a műhöz.

A darab előadása a vidéken mindig ritkaság számba megy, mert e darab nagy tömeget mozgat, nagy szinpadot és szinpadi felszerelést kiván, ami a vidéken nem igen található. Kövessy előadása ezért csak dicséret illeti.

Az Ember Tragédiáját sem látogatták sokan, sőt kevesen. Vannak sokan, akik ebben közönségünk nem komoly műérzékét látják, amely csak az operetteknek hódolnak. Szóval egy kis müveletlenség vádját hangoztatják. Mig van oly nézetirány is, amely azt mondja, hogy ily darabot csak tökéletes művészkezekben és nagy szinpadon érdemes megnézni. Többé-kevésbé igaza van mindkét felfogásnak.

Az előadás, ha meggondoljuk, hogy mily nehéz e szinmü előadása, meglehetős volt.

Ádám nehéz, sőt fárasztó és mély tanulmányt igénylő szerepét Almássy játszotta. Játékán meglátszott a gondos tanulmány. De nem hatolt be játékával a szerep mélyébe. Ádámnak akaraterejét nem látjuk egészen jól kidomboritva játékában.

Éva szerepét Benedekné töltötte be. Játékában nem volt elég érzés. A nő, amely az embert (az emberiséget!) hol felemeli, hol bukásba dönti, az érzések több kifejezését kivánja. Hangja sem hajlitható a sok jelenetnek megfelelően. Node Madách Évája nem könnyü szerep és ezt tekintve Benedekné eléggé elfogadhatót nyujtott.

A legnehezebb és leggondosabb tanulmányt kivánó szerep kétségkivül Luciferé, „a tagadás ősi szellemeé." Benedek adta. A szerepkör az övé, csakhogy itt tévedett; de lehet, hogy hidegsége mondatja el ezt velünk. Lucifer jelleme kétségkivül emberi jellem. De oly nagy tömege ennek a jellem árnyalatnak, hogy felülemelkedik azon és valósággal ördögi lesz. És itt tévedett Benedek. Azokat a mély bölcselkedéseket és okoskodásokat nagyon is emberileg és rendkivül egyhanguan mondta. A bölcselkedésekben nem éreztette ki azt a maró gunyt, amely Lucifer tulajdona. Nem találtuk meg játékában azt az ördögi kárörvendést. Hanghordozása egyhangu és hideg volt. Több szinezést, több emelkedést kivántunk hangjában. Több hangsulyt és kiemelést és ami a legfőbb: élesebb szótagolást. Igazán kár, hogy Benedek e szerepét egyszerüen elmondta. Elmondta mint jó szinész, de nem tanulmányozta és nem játszotta ugy, ahogy tőle már elvárjuk.

A többi szerep egész eltörpül e szerepek mellett. Külön kiemeljük Nagy Dezsőt, mint jót.

A háttér diszletek pompásak voltak. Különösen Athén és Páris. Kár, hogy a kis szinpadon nem tudott kellően érvényesülni. Oldaldiszletek (különösen a zárda) kopottak és nem kifejezők. A rendezés jó.

Gb.

— **Sárossy Paulát**, szintársulatunk szubrettjét ma este Fatinicában üdvözöljük ujra. Sárossy hazajötte a szinházlátogatók közt nagy örömet keltett. Jövő héten — mint értesülünk — több jó szerepében fog fellépni.

KÖZGAZDASÁG.

A szombathelyi iparkiállitás.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Mire e sorok napvilágot látnak a szombathelyi iparkiállitásban már nagy tömeg munkáskéz hordja széjjel a magyar ipart dicsérő termékeket. Lehetnek olyanok, akik tán fedeztek fel a kiállitásban

---

gondoltak, hogy pár nap mulva lejár a fogadás határnapja. Az asszony törte meg a csendet s reszkető hangon szólalt meg: Tudja Kürthy, hogy pár nap mulva lejár a fogadásunk? Minthogy én holnap elutazom, talán helyes lenne, ha ezt a dolgot is elintéznők. Nos feleljen: Megváltozott azóta a véleménye, vagy nem? Kürthy egy darabig küzdött magával, azután hidegen felelt: Nem! A másik pillanatban azután ott látott maga előtt egy zokogva térdelő asszonyt, aki fuldokolva kérdezte: Hát azt akarja, hogy holnap már ne legyek az élők sorában? Esküszöm magának, hogy ugy lesz. Kürthy felemelte az asszonyt, össze-vissza csókolta s százszor is elmondta: dehogy akarom, dehogy akarom! A szép Lilli szemei ujra mosolygók lettek s kacagva kérdezte: Hát szeret? Hát megváltozott a véleménye. Kürthy szintén nevetve adta meg a választ: Dehogy változott meg. Most is az, amilyen akkor volt. Akkor is hittem a szerelemben. Szerettem magát! Szerettem kimondhatatlanul, de tudtam, hogy maga e kis csel nélkül soha sem lett volna az enyém . . . .

gyönge oldalakat is, de nem hiszem, ezek között is volna valaki, akit a kiállitás nagyszerü sikere nem töltene el csodálattal. Nem óriásiméretü e kiállitás, hisz Vasvármegye csak egyedül rendezte azt. De e kicsiny kiállitásban majdnem az összes iparág méltóan képviselte magát. Mikor a kiállitott tárgyakat szemléltük az önvád érzése támadt bennünk. Eszünkbe jutott az a roppant nagy vagyon, melyet a külföldre küldünk ki iparcikkekért. Pedig már csak a rosszakarat mondhatja azt ezek után, hogy a magyar ipar kezdetleges dolgokat produkál. Kitünők már a magyar iparterrmékek is. Csak észre kell venni, meg kell becsülni iparosainkat. Mint vidéki iparkiállitás kitünően — nem tudom anyagilag is, de erkölcsileg igen — sikerültnek mondhatjuk a szombathelyit és ezért irigység nélkül tesszük le mi is az elismerés babérágát. A kiállitásnak az a nagy tanulsága, hogy a magyar ipar megérdemli a pártolást s minden vidéknek legyen kötelessége saját iparát pártolni.

Nincs terünk ahhoz, hogy a kiállitással bővebben foglalkozzunk. Elég legyen róla annyi, hogy a kiállitás rendezői derék munkát végeztek. Izléses és ügyes összeállitásban mutatták be Vasvármegye iparát, amely az utolsó évtized alatt rendkivül sokat fejlődött. „A fő az, hogy Vasvármegye egyedül rendezte a kiállitást — mondta e sorok irójának Szombathely város főjegyzője — s ha itélnek kiállitásunkról, ne feledjék ezt." Nem feledjük. Hisz a kiállitás szép sikere méltó Vasvármegye multjához és jelenlegi haladásához, melytől a sikert elvitatni csak az irigység tehetné!

Az aratás eredménye megyénkben.

A vetések állása a folyó év tavaszán, a mult évi november hóban hirtelen bekövetkezett téli időszak miatt kedvezőnek nem jelezhető. A hideg télben a kései vetések szenvedtek. A korán bekövetkező tavaszi időjárás, a tavaszi vetést már február hó végével engedte megkezdeni, az április havi jelentékeny csapadék mennyiség a szem fejlődésre nézve kedvező juniusi időjárás folytán pedig a kései vetések is annyira megjavultak, hogy a folyó évi termést a közepes termések közé sorolhatjuk vármegyénkben egyes vidékek kivételével, hol az eredmény sajnos silány. A folyó évben learatott gabonafélék becslési adatai a következőképpen alakultak Zalavármegyében:

Termény	Bevetett terület k. hold.	Átlag k. h. term.	Ö. term. 1903. mm.	1902. évi összes termés mm.	Különbözet mm.
Buza	92.549	6.46	598.600	637 706	39.106
Rozs	84.547	5.69	481.000	516.416	35.415
Árpa	34.773	6.46	224.800	242 860	18.060
Zab	22.589	6.10	138.000	143.457	5 457

Ez idei termésünk vármegyei összege a mult évi jó terméssel szemben körülbelül 100,000 mázsával visszamaradt.

Dacára az aratás folyamán uralkodott rendkivül esős időjárásnak a gabona minősége jórészt kielégitő.

Az aratás és hordás jórészt be vannak fejezve, sőt a cséplési munkálatok is már előrehaladtak. A cséplési eredmények a felbecsült várható terméssel szemben csalódást nem okoztak.

Kisgazdáinknak ezidén nemcsak jobb, de tisztább és sulyosabb gabonái is vannak mindazon vidékeken, ahol a mult évben a csapás számba menő elgazosodás és eldülés oly nagy veszteségeket okozott.

Szalmára nézve azonban az eredmény jelentékenyen elmaradt a mult évivel szemben és 15—25%-al kevesebb szalma termett ezidén mint a mult évben.

Sulyosabb elemi csapások alig fordultak elő és kisebb mérvü fagy-, árviz- és csekély jég-kárak csak szük területekre szoritkoztak.

Gabonáinkban aránylag legtöbb kárt tettek az egerek és buzáinkban a rozsda.

A gyakori esőzések elősegitették a tengeri és burgonya fejlődését is, mely ez idő szerint vármegyénkben kifogástalanul áll. Kedvezett a junius és julius havi sok csapadék a takarmány és cukorrépának, a kerti veteményeknek, a len és kender fejlődésének.

A rétek és mesterséges takarmányok első kaszálása jórészt ismét kielégitő eredményt szolgáltatott és ha a mennyiség a mult évi termést el nem is éri, tápértékben és minőségben azt mégis fölülmulja.

A sarjuszéna fejlődése, a lóherek második kaszálása, a nyári és őszi takarmányok állapota ez ideig reményt nyujt arra, hogy az állatok táplálkozásában nemcsak a közel jövőben, hanem a téli időszakban sem találkozunk lényeges nehézségekkel.

Szőlőterületeinket a mult évben hirtelen beállott fagyok jórészt még betakaratlan állapotban találták, minek folytán szőlőink a zord januárusi hidegben fagykárakat is szenvedtek. A hüvös tavaszi időjárás is hozzájárult ahhoz, hogy szőlőink fejlődése csak lassan indulhatott meg.

Kilátásaink ez idő szerint csak gyenge középtermésre mutatnak, melynek minősége remélhetőleg a tavalyinál jobb leend.

— **Pénzpiac.** (A Zalai Közlöny eredeti jelentése.) E héten már vidéki pénzpiacon is határozott szilárdulás tapasztalható. A kamatláb emelkedést multkor még átmenetnek vélték és a kereskedők kissé tartózkodtak a pénzpiactól. Most már kezdenek belenyugodni a megváltozhatatlanba. Az irányzat szilárdulását az árukereskedelem minden ágában mutatkozó fellendülésben kell keresnünk. Hozzájárul ehhez az is, hogy a gabonaforgalom pénzigényeinek jelentkezése már csak napok kérdése. Máshol a kamatláb emelkedést az épitkezésben tapasztalható fellendülésben is keresik. Nálunk épitkezésről alig lehet szó. Egy kis szerény szeszgyár épitkezés nem csinál zavart a vizben. Magánosok pedig éppen nem épitenek.

— **Hitelszövetkezet alakulás.** Murakereszturban folyó hó 30-án gazdasági hitelszövetkezet alakult. Az alakuló gyülésre az országos központi hitelszövetkezet Jasztovits Endrét küldötte ki.

— **Gazdasági tudósitó.** A földmivelésügyi miniszter Alstaedter Zsigmond nagykanizsai lakóst Zalavármegye kanizsai járására nézve a gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

Törvényszéki Csarnok.

— **A Laskay ügy.** Gyermekeinek megmérgezése miatt életfogytiglani fegyházra elitélt s Illaván ülő Laskay Tivadar sorsába sehogy sem tud belenyugodni. Egyremásra irogatja a leveleket, melyekben ártatlanságát hangoztatja. Ügyében most nagy fordulat állt be.

Laskay bejelentette, hogy a névtelen följelentést Ellinger Richárd gazdász irta. Ez alapon pörujitást kért. Emlitettük, hogy a törvényszék kérelmével elutasitotta. A pécsi tábla azonban a törvényszék végzését megváltoztatta. Az ujra felvétel iránti kérelembe felmerült körülményekre az abban megnevezett tanuk kihallgatását elrendelte s utasitotta a törvényszéket, hogy a tanukihallgatás után a további szabályszerü eljárás megtartása mellett az ujra fölvétel kérdésében hozzon a kifejlendőkhöz képest megfelelő uj határozatot.

Az indokok szerint Laskay annak bizonyitása végett, hogy a bünvádi eljárás megindítására szolgáló névtelen feljelentést Ellinger Richárd gazdász irta, továbbá hogy házában patkányok voltak és azok kiirtására patkányméreget használt és végül, hogy az elhalt gyermekeket nagyon szerette, ujrafölvétel iránti kérvényébe tanukra hivatkozott, akik az előadottakat bizonyitják. Ezek a körülményeket az alapperben föl nem hozták, s minthogy ezek tisztába hozatala szükséges, azért a törvényszék neheztelt végzését megváltoztatta, s a tanuk kihallgatását elrenelrendelte. Ezek a tanuk Ellinger Richárd, Pintér János Szabó Máté, Pál Samu, Somogyi Máté, Balla Imre, Paur István, Sámson István, özv. Meszlényi Boldizsárné.

Ellinger Richárdot Weber Károly vizsgálóbiró a mult szombaton hallgatta ki Nagykanizsán. A fenn nevezett keszthelyi tanukat pedig szeptember 3-án hallgatta ki a keszthelyi járásbiróságnál.

— **Csődelrendelés és megszüntetés.** A nagykanizsai törvényszék Blumenschein Simon zala-szt.-balázsi lakós ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnoknak Dr. Rosenberg Mór ügyvéd rendeltetett ki. Ugyanez a törvényszék Sörlei Zsigmond helybeli lakós ellen a csődöt megszüntette.

Szerkesztői üzenetek.

— **Régi olvasó.** „Budakesz" cimü mult számunkban megjelent tárca — bár véletlenül név nélkül jelent meg — lapunk eredeti tárcája. Az érdekes és tanulságos tárca irója Radó Vilmos Budapest.

— **„Tüzkatasztrófa."** 1. A „Parisi Nagy Áruház" égésénél történt megrenditő szerencsétlenségből még nem lehet következtetni a tüzoltótiszti képzés hiányosságára. A legutóbb Budapesten tartott XII. országos tüzoltó tiszti szaktanfolyamon a következő tantárgyak adattak elő: A) Elméleti rész. 1. Tüzoltóságok szervezése és fölszerelése. 2. A fecskendő és tartozékai. 3. Mászó, mentő, védő, bontó és világitóeszközök. 4. A tüzoltószerek gondozása és a fecskendő működési zavarai. 5. Vizszerzés. 6 Tüzjelzés. 7. Az épitkezés elemei. 8. A tüzrendészet és annak kezelése, az idevonatkozó rendeletekkel. 9. Tüzoltás (taktika.) 10. Első segély és mentés baleseteknél. B) Gyakorlati rész. 1. Rendgyakorlatok. 2. Szerek gyakorlati ismertetése 3. Tömlő kezelése. 4. Fecskendő szerelése. 6. Szergyakorlatok vezénylése. 7. Támadási gyakorlatok és támadások vezénylése. Amint ebből látja a tanfolyam mindenre kiterjeszkedik s hogy még is előfordulnak ily katasztrófák, annak sokrészben a tüzoltó szertár hiányos felszerelésében leljük magyarázatát. Nagykanizsán valamely nagy tüz még borzasztóbb lenne, mert nálunk még kellő viz sem áll rendelkezésükre a tüzoltóknak. 2. Erről levélben bővebbet.

— **Fiatal asszony.** A „Kék vók"-ot angolosan „Cake walke"-nek irják. Multkor a szedő és javitó urak tévedtek. Különben e tánc soha sem fog rákerülni a tánctermek parketjeire Még a fényesre „vixszelt" padló sem elég sikos (vagy tán sikamlós....) e tánc előadására. Nagyon sok benne a nem „szalonképes" mozdulat.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Henneberg-selyem

csak közvetlen! fekete fehér és szines 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterenkint. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.

— **Egy olcsó háziszer.** A jó emésztés szabályozására és megtartására, ajánlatos e sok évtized óta elismert valódi „Moll-féle seidlitz-por," mely kevés költség mellett a legjobb eredményt nyujtja az emésztési zavargásoknál. Eredeti doboz 2 kor. Naponti szétküldés utánvéttel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, Tuchlauben 9. — Vidéki gyógytárakban határozottan Moll készitményét kérjük védjegy és aláirással.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál,** orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15 től október hó 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bir
női bajokban és altesti bántalmakban
Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.
Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő.
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

HIRDETÉSEK.

Szénásy

Szászorszég

levélpapirja
a
legjobb csontlevélpapir.

KAPHATÓ;

Ifj. Wajdits József

papirkereskedésében.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

GRAND PRIX PARIS 1900
CHOCOLAT SUCHARD CACAO
TISZTASÁGÉRT KEZESKEDEM
KITÜNŐ MINŐSÉG.

A MÁSODIK VENDÉGLŐ

Warazsd-Toplicza fürdőhelyen (Horvátország) istállókkal, tekepályával, mészárszékkel, szántófölddel stb. folyó év **október 1-étől** *három évre bérbeadó.*

Kérdések és ajánlatok a **fürdőigazgatóság Warazsd-Toplicza** *intézendők.*

Bőr-tisztitó szer **„GLOBIN"**

felülmul minden eddig létezőt.

GLOBIN a legszebb fényt adja,

a bőrt simulékonynyá és tartóssá teszi.

Pótolhatlan óvószer chevrau, box-calf és lackbőrnél.

Kapható fekete és szines-ben:

Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (triőrök);
Széna- és szalmasajtók.
Répa- és burgonyavágók.
Takarmány-fülleszték.
A legjobb VETŐGÉPEK
„AGRIKOLA" (tolókerék szerkezettel)

mindennemü vetemény számára, váltókerekek nélkül dombon avagy sikon alkalmazható, a legujabb rendszer szerint és jótállás mellett gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
gazdasági gépgyárak, vasöntődék és ekegyárak.
BÉCS, II/1. Taborstrasse 71.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

Heim féle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló
Dr MEIDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia" kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk | MEIDINGER-OFEN H. HEIM | utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és *kandallók*

KÖZPONTI FŰTÉSEK

MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMŰ SZÁRITÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.

Legyobb referencziák. – Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAKIS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.
BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRÁGA, HYBERNERG. 7.

¼ l. bor templommal!
pompás karczoló iz!

A sziv működését enyhén elősegiti és az étvágyat fokozza.

Kérjünk mindenütt

Rohitschi templom forrást.

A Rohitschi savanyuvizek nagybani raktára HOFFMANN JÓZSEF cégnél Budapest Báthory-utca 8.

HIRDETÉS.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszter ur az okszerü borkezelés terjesztése és fejlesztése céljából **a budafoki m. kir. pincemesteri** tanfolyamnál

vándorpincemestereket

(ez idő szerint kettőt) alkalmazott, kiknek feladata az, hogy a bortermelő közönségnek a borok okszerü kezelése tekintetében szükséges tanácsokat a helyszinén megadják, s az illető bortermelők kivánságára a szükséges borkezelési munkálatokat (fejtés, derités, szürés) stb., ők maguk végre is hajtsák.

Azoknak, akik e célból a vándorpincemestereket igénybe akarják venni, eziránt **a budafoki pincemesteri tanfolyam igazgatóságához** kell fordulniok.

A vándorpincemesterek kiszállása esetén a felmerülő **utiköltségeket** az illető termelők viselik, továbbá a vándorpincemesterek **ellátásán** (lakás és élelmezés) kivül **2 korona napidijat** fizetnek az illető vándorpincemesternek.

Csáktornya, 1903. évi augusztus hó.

ULICSNY KÁROLY
m. kir. szől. bor. ker. felügyelő.

1546/903. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1903. évi Sp. III. 277/3. számu végzése következtében Dr. Fábián Zsigmond nagykanizsai ügyvéd által képviselt Vigh István zalaszentmihályi lakós javára Vigh György felsőrajki lakós ellen 307 kor. 60 fill. s jár. erejéig 1903. évi julius hó 28-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 640 koronára becsült 2 ökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1903. évi V. 780/2. számu végzése folytán 307 kor. 60 fill. tőkekövetelés, és járulékai Felsőrajkon a helyszinén leendő eszközlésére

1903. évi szeptember hó 12. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1903. évi szeptember hó 1. napján.

Maximovits György
kir. bir. vhajtó.

KRONFELD NŐVÉREK folytatják a tanitást az idegen nyelvekben.

Kérje ön
ingyen
és bérmentve
illusztrált árjegyzékemet
több mint 500
ábrával
órák, arany, ezüst és hangszerekről

HANNS KONRAD
óragyár és kiviteli cég
BRÜX 325. sz.
Csehország.

Méhészgazdák figyelmébe.

Az őszi mézszedés beköszöntött évadja alkalmából értesitjük az i. t. méhészgazdákat, hogy a termelt

mézet

bármily nagy mennyiségben legjobban eladhatják

ROTHSCHILD SAMU
méz-nagykereskedőnél

Nagykanizsán, — (Magyar utca 19. szám.)

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

BIRTOK ELADÁS.

A külsö Sárdi határban a Pozsony-Varazsdi uttest mentén Baksa és Alsó-Lendva között, a csárda épület, mely 4 szobából, konyha és hozzátartozókból áll, 6 hold ház melletti földdel, esetleg 13 katasztrális hold jó minöségü szántóföldddel szabad kézből eladó.

Ajánlatok **Markovics János** *tulajdonoshoz, Nagykanizsa Kinizsy-utca 65 intézendők.*

Z. K. ⁵/₆ 903. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés**, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. **A Moll-féle franczia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a **bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"

KECSKEMÉTEN.

ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Férfiui gyengeség (impotentia,) idegbetegségek, a fiatalság titkos bünei s kicsapongásai egyedül csak a

Dr. BRUN-féle PERUIN-POR
(perui növényekből készitve)

által gyógyithatók biztosan, mert csak egyedül a dr. Brun-féle „Peruin-por" alkalmas a nemző- s szülőszervek mindennemü gyengeségének elháritására, s igy férfiaknál a tehetetlenség s nőknél a magtalanság eltávolitására, nemkülönben pótolhatlan gyógyszer a nedv- és vérveszteések által előidézett **erőltetésnél, a kicsapongások, önfertőzés** és az éjjeli **magömlések, a gyengeség s a tehetetlenség, férfiui gyengeség** eme kétségbevonhatlan előjelei által előidézett **gyengeségi állapotoknál**, továbbá mindennemü **idegbántalmaknál**, u. m.: **migräne, fejfájás**, az ideg összezsugorodása, általános lesoványkodás és elerőtlenedés, az arcza sápadtsága, mélyen beesett kék gyürükkel körülvett szemek, elmegyengeség, kedélylehangoltság, álmatlanság, derékcsontfájás, hátgerincz-fájdalom, méhszervi görcsök, dugulások, oknélküli remegés, a vig társaságok kerülése, tehetetlenség, a női bajok, gyengeségi állapotok, a lábak és kezek reszketése, vérszegénység stb.-nél. Mindezen itt elősorolt idegbetegségek a gyógyászatban eddig semmiféle ismeretes szer által sem gyógyithatók oly biztosan és tökéletesen, mint a perui növényekből késsitett dr. Brun-féle Peruin-por által. Ártalmatlanságáért kezesség vállaltatik. Ezen por titkát egyedül én birom s ezért kérem cimemet figyelembe venni. — Ára egy doboznak pontos leirással együtt 3 korona.

ARCZKENŐCS

legjobb a világon. Hatása csodás. Pár nap alatt ifjitja és szépiti az **arcot.** — Eltávolit **redőket, szeplőt, májfoltot, bőratkát** (Mitesser) és minden más bőrbajt. Sem higanyt, sem ólmot, sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz.

Nagy tégely 2 kor., kicsi 1 kor. Hölgypor 1 kor. Szappan 80 fill. Fogpép 1 kor. Arcviz 2 kor.

REGENERATOR.

Ártalmatlan szer az ősz haj eredeti szinének visszanyerésére.

Fej- és szakállhaj naponta egyszer benedvesitendő és nyolc nap mulva visszakapja eredeti szinét, később hetenként csak kétszer használandó. Egy üveg ára 2 korona.

Kapható az egyedüli készitőnél **MEHLSCHMIDT JÓZSEF** gyógyszerésznél Győrött valamint a főraktárban **Lux Mihály** drogua üzletében Budapest, IV., Muzeum-körut 7. sz.

Postamegrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1903. szeptember hó 12-én. 37-ik szám XLII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület," „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A magántisztviselők.

Egy fontos szociális kérdésről beszélünk. Temérdek intelligens emberről, akik bizonyos készültséget kivánó tisztességes kemény munkát végeznek, legtöbb helyen szolgálati pragmatika nélkül; anélkül, hogy szolgálati viszonyuk szabályozva volna. — Fontos szociális kérdés előtt állunk, mely kérdés megoldása már el nem odázható, hiszen rendes körülmények között minden jogállamban elfogadott álláspont az, hogy minden tisztviselő hivatásának hanyag teljesitése, vagy a szabályok korlátainak tullépteért vonható fegyelmi felelőség alá. — Ha ez az egyetlen biztositéka hiányzik ezer és ezer család korlátlanul ki van szolgáltatva minden önkénynek, véletlennek vagy rosszakaratnak.

A jogok és kötelezettségek szabályozására kell törekedni minden téren, annál inkább olyan helyen, amelyen sok becses, intelligens családnak a létjogosultsága forog szóban, ahol egy-egy becsületes művelt családnak a léte, egyes emberek bonplaisirjetől van függővé téve. — A becsületes munkára vállalkozó és becsületes munkát végző gyengébb fél jogviszonyának szabályozását sürgetni az erősebbel szemben, a sajtónak komoly feladata, ezt az elvitázhatlan természetes jogot egy művelt, tevékeny osztálynak részére követelni közérdeknek tekintjük, melylyel előbb-utóbb a törvényhozásnak is foglalkozni kell.

Elég csudálatos, hogy ilyen dolog mai napság panasz tárgya lehet még, mert természetesnek tartjuk, hogy minden vállalatnak saját érdekében állana az efféle jogrendnek megállapitása, már azért is, mert ez által a vállalat megbizhatóssága, tekintélye, kifelé is emelkedik. Gyenge az a vállalat is, mely közegeivel szemben nincsen kellőleg felruházva megállapitott rendszabályokkal. — De gyengének, bátortalannak érzi magát az ilyen vállalat munkása, akit a szolgálati szabályok nem irányitanak. Az ilyen állapot tehát nemcsak a munkálkodó egyént, de magát az intézményt is gyengiti ugy befelé mint kifelé. — Hogy az állam ezt ma, holnap közérdeknek fogja tekinteni, elég példa reá a birtokos és a gazdatisztek közötti jogviszonyok szabályozására 1900-ik évben létre jött 27 törvény, mely szintén a magánélet viszonynak egy bizonyos csoportját szabályozza a közérdek szempontjából, a mivel megmutatta az állam, hogy biztositani tudja a magánérdeknek, a közérdekkel való harmoniáját. Jól tudja az állam, hogy a magánérdekeknek helyes összeegyeztetése az érdekeltnek megnyugvást, biztos támpontot szolgáltat, a mi pedig a közérdeknek is javára válik, mert a kellőleg szabályozott életviszonyok között nyugodtan munkálkodó emberek produktiv munkássága minden esetre számottevőbb, mint az olyanoké, akiknek léte mindenféle véletlenségnek van kitéve.

Nevezetes és fontos intézményeket tudnánk felsorolni, melyeknek élén tekintélyes urak működnek és ezek réges-régen szolgálati pragmatika nélkül hagyják tengeni az intézménynek becsületes, szorgalmas tisztikarát.

Nem kivánjuk látni azon idő elérkezését, a midőn szükségessé válna az ilyen intézmények végrehajtását sürgetni.

Id. Egan Lajos

Neveljünk iparosokat.

„Ha nem tanulsz fiam, inasnak adunk és iparos lesz belőled," mondja az aggódó szülő a fiának, a fiu pedig kétségbeesve áll neki a latin gramatikának, ha gimnázista, — ha reáliskolába jár, akkor az algebrának, meg a mértannak. Még öngyilkossági gondolatokat is megforgat agyában, mert schogyse megy a fejébe, hogy ő belőle most már nem lehet ur. A vége a dolognak, hogy a családi béke kedvéért átmászik egy pár javitóvizsgán, sőt még az érettségit is leteszi, esetleg felkerül az egyetemre. Ott pedig hiányos tudással küzd évek hosszu során, környékezve a legtöbb esetben még anyagi gondokkal is, küzd kegyetlenül, koplal, ha éppen rá kerül a sor, — a megváltó diploma jegyében.

Végre akad diploma is, de hány azoknak a száma, akik az ut felén letörnek és sietve elfoglalnak egy bármilyen kis állást, amiből ugyan megélni nem lehet, csak tengődni. Tengődni egy egész életen át, ahová utravalónak egy csomó kielégithetlen igény kiséri el az illetőt; a jövő jobbraforduláséinak minden reménye nélkül. Igy fejlődik ki nálunk egész serege elitvedett embereknek, akik vasalt ruhában járnak ugyan, de zsebükben a kezük összeszorul fenyegető ökölbe.

Kit okoljunk mindezekért? Szülőt, az iskolát-e, vagy az illetőt magát.

Ne okoljunk érte senkit egyelőre; mert hibás ebben a dologban a nevelés, de nem a szülőké, hanem a mi félszeg társadalmunk nevelése, elsősorban.

Hiszen akárhogy is tagadjuk, nézzük csak jól körül, nem-e különböztetjük meg az iparos osztályt élesebben mindennél. Ki látta von' hogy egy jobb család gyermeke elmenjen mesterséget tanulni, akár az asztalosságot, vagy a lakatosságot, vagy beadja a fiut mondjuk egy órásipari, vagy egy szövőipari szakiskolába. A legnagyobb baj az, hogy a maj iparos neveléséről nem igen tudnak és nagyon sok müvet ember van, aki még mindig azt hiszi, hogy a mesterség ott kezdődik, hogy a majszter ur apró csemetéit kell eldajkálni, avagy festéket törni, meg enyvet főzni.

Pedig nem igy van. Az iparos nevelés szükségességét nálunk is belátták és pedig rendszeres iskolázás által képeznek ma művelt iparosokat.

Értsük meg a dolgot. Van az ugynevezett iparos tanoncoktatás és a szakiskolai iparosképzés.

Az iparos tanoncoktatás kötelező a törvény erejénél fogva minden oly egyénre, aki a gyakorlatból igyekszik a mesterséget megtanulni; ez tulajdonképp a munkás elemnek képzésére szolgál. A fiut beadják tanoncnak három évre és ez alatt a hét bizonyos napjain tanul, általános és szakbavágó dolgokat. Azután felszabadul mint segéd, rendes munkakönyvet kap és bizonyos gyakorlati idő eltelte után lehet mester is a szakmájában.

Más a szakiskolai iparosképzés. Ez a tulajdonképeni művelt iparosképzés. Ilyen szakiskolák nálunk is vannak és pedig az ugynevezett fa és faragófémipar, vasipar, szövőipar, kő és agyag, mechanikai és órásipari szakiskolák. Ezeken kivül idesorozzuk a felső ipariskolákat, melyek ez intézetek fölött állanak, ezek végbizonyitványa önkéntességre is jogosit. E szakiskolai intézetek vannak hivatva Magyarországon művelt iparososztályt nevelni. És céljukat bizton el is fogják érni. De szükséges volna ehhez az is, hogy ama jobb elemek, melyek a középiskolai oktatásban nehezebben boldogulnak, ez intézeteket felkeressék. Ha a szülők, kiknek elsősorban érdeke, hogy gyermekeiket a boldogulásra neveljék, megbarátkoznának ezzel a gondolattal, ha megértenék az iparos pálya szabad függetlenségét, jóval több jóravaló és megelégedett embert adhatnánk át az életnek és a mi fejlődő magyar iparunk magyar jövőjének.

Hogy mily kilátásokkal, milyen reményekkel indulhat neki a végzett szakiskolai tanuló az életnek és a mi még kopár ipari földünkön, hogy hozza meg tudása, kitartása és bátorsága neki a fáradságos pálya jutalmát, erről majd egy más alkalommal mondjuk el véleményünk, ha a magyar iparos helyzetéről irunk.

Zboroi Imre.

Vasárnapi képek.

Hogy keletkeztek a vasárnapi képek? — A korzón. — Polgártársaink. — Hangulat. — Typusok: pártivadász, divathölgy, a flirt. — Milyen a délutáni korzó? — A lepkék. — Nóta Bobból.

Az idén nyáron, főnököm az „obstrukcióra való tekintettel" megvonta tőlem a szokásos egy havi szabadságomat. Bár a lexikonokban nem akadtam nyomára, hogy mi köze van a „gabonában dolgozó" könyvelőnek az obstrukcióhoz, mégis bele kellett nyugodnom a megváltozhatatlanba. Utóbbvégre is megbiztam főnökömben és szentül hittem, hogy aki az „à la hausse" és „à la baisse" spekuláció tekervényes utjain oly remekül eligazodik, az bizonyára összefüggésbe tudja hozni a könyvelő szabadságát az obstrukcióval! (Nem biszem azért, hogy e „magasabb" eszmefuttatás — kivéve a politika izó és az iroda fülledt levegőjéből — alapján főnökömet megválasztják az akadémiában levelező tagnak.)

Tehát itthon maradtam és elkövettem azt a bünt, hogy amateur fotografus lettem. Gyülölt amateur, akinkilesi a szerelmesek „pillantását," a szerelmesek találkozóját, a halálos szerencsétlenségeket — és a macskák dorombolását! Amateur, aki gépével mindezt — megörökiti! Legalább önök ilyen „vad" amateurnek gondolnak. Nem ilyen voltam. Én az amateurök külön osztályát alapitottam meg: vasárnapi amateur lettem. (Remélem, hogy mint bünös amateurnek e nagy alapitási tervem mentségemül szolgál.) Felvételeim csupa vasárnapi képek. Ha a felvételek nem volnának tele „pacnival" be is mutatnám kliséjüket. De igy, ha megengedik, a vasárnapi képeket szóval rajzolom meg önöknek. Sőt igérem, folytatom majd a vasárnapi képeket.

*

A korzón. Az amateur szabályzat első §. értelmében bemutatkozásom és első működésem a korzón volt. Számtalan felvételeim szóban összefoglalva a következő rajzot adják:

A korzó városház előtti részét már reggel 8 órakor megszállják kiskanizsai „polgártársaink." A megszállásnak eredete — a monda szerint — abba a korba

TÁRCZA.

Tullött a célon.

— A „Zalai Közlöny" tárcája. —

Irta: Csehov Antal.

Glek Gawrilovics Szmirnow, a földmérő, megérkezett a gnilucski-i postaállomásra. Földmérésre volt kirendelve valamelyik szomszédos birtokra, amelyik harmine-negyven versztnyire van onnan az állomástól.

Hát, ha a kocsis nincsen borugva és ha a lovak nem agyonkinzott gebék, akkor harmine-negyven versztnyi utról nem érdemes beszélni, de ha a kocsis holtrészeg és ha a lovak is agyon vannak csigázva, akkor azt hiszi az ember, hogy legalább is nyolcvan versztet tett meg.

— Mondja kérem — fordult a földmérő az állomáson levő csendőrhöz — hol találok én itt postalovakat, mert az onyémekkel egy lépést sem tehetek már odább.

— Micsoda lovakat? — kérdezte a csendőr. — Postalovakat? Uram! Tiz versztnyire köröskörül nem talál itt egy kutyát sem, amelyiket be lehetne fogni, hát még postalovat! De hát hova akar ön utazni?

— Dewkuwba, Hohrtow tábornok birtokára.

— Na az nincs nagyon messze! — felelt a csendőr, aztán ásitva tette hozzá: — Menjen hátra ide az állomási épület háta mögé, ott a parasztok között vannak néha emberek, akik olykor fuvarba járnak utasokkal.

A földmérő sóhajtott, kifizette a szekeresét és kifelé ódöngött az állomási épület mögé. Ott aztán sok keresgélés, kérdezősködés után akadt is a tétlenül áldogáló népség között egy durva darócba burkolt, ragyavert képű, sötét külsejű, vaskos paraszt; aki hajlandó volt fuvarba menni.

— Az ördög ismeri ki magát itt a te szekereden — fakadt ki a kedvetlenség a földmérőből, mikor a kis fakószekérre felkapaszkodott — az ember azt sem tudja, merre van az eleje és merre a hátulja!

— Nem kell azon sokat okoskodni uram — felelt a szekeres — ahol a ló farka van, az az eleje, ahol pedig te ülsz, kegyes, jó uram, ott van a hátulja.

A szekér kidöcögött az országutra. Az idő esteledett már. Az ut mellett jobbfelől egy fekete, szomoru sikság terült el, amelynek se vége, se hossza nem akart lenni. A látóhatár alján, ahol a pusztaság az éggel összeérni látszott, lassankint felpirult az őszi alkony pirja. Balról dombos volt a vidék, a sürüsödő, ködös homályban azonban a halmok csak sötét tömegeknek látszottak, amelyek mintha a levegőben lebegtek volna. Hogy elől az uton mi volt, azt a földmérő nem láthatta, mert a fuvaros vaskos, széles háta egészen elfödte előle a kilátást.

Hangtalan csendesség volt a tájon, siket némaság és hideg. Igen, hideg volt; olyan hideg, hogy az ember sziute érezte a korai őszi fagyot.

— Miesoda pusztaság! — gondolta a földmérő magában és a füleit jobban betakargatta a kabátja feltrött gallérjával.

— Mértföldnyire sehol egy ház, sehol egy kunyhó! Sehol emberlakta hely. Azt hiszem, hogy ha most megtámadnának, akkor sem jönne senki segitségemre, hogy ha ágyukat sütögetnék el. Nem volna egy lélek, aki meghallhatná. És ez a fuvaros is nagyon megbizhatatlannak látszik. Miesoda háta van ennek az embernek! Az ilyen vaskos paraszt csak egy ujjával kell, hogy megüsse az embert és már vége van. Az állomáson nem is vettem észre, hogy milyen rossz kifejezésü, gonosz arca van!

A földmérő itt egyszerre megszakitotta a magánbeszélgetést és megszólitotta a fuvarost:

— Hallod fiam, hogy is hivnak téged?

— Én? . . . Engem Klimnek hivnak.

— Mondd csak Klim, hogy van ez itt tinálatok? Nem bizonytalan itt a vidék? Nem fordulnak elő néha szerencsétlenségek? . . Már ugy értem tudod, hogy nem szokták-e itt az utasokat megtámadni?

— Oh Isten mentsen uram! — felelt a paraszt keresztet vetve; — a jó Isten eddig még mindig kegyelmes volt az én alázatos fejemmel, de meg aztán ki is támadná meg itt az embert?

— Na — na! — mondta a földmérő megnyugtatólag — hiszen az jó, hogy ha az ilyen dolgok nem fordulnak elő, de én azért a bizonyosság kedvéért mégis csak magammal hoztam három revolvert.

Ez ugyan nem volt igaz, de a földmérő jónak látta ezzel a kis füllentéssel előhozakodni; aztán bizonyos nyomatékkal tette hozzá:

— Azt pedig tudod ugye, fiam Klim, hogy a revolverrel nem jó tréfálni. Tiz rablóval végzek egyszerre, hogy ha a revolverem a kezemben van.

Közben egészen leszállt a homály, besötétedett; a mikor az árnyak a hold feljötte előtt teljesen összefoltyak, a szekér éppen abban az áthatatlan sötétségben tért le a járt utról. Balra vágott neki a hepehupás talajnak olyan fájdalmas nyikorgással, mintha csak az elhagyott országut után sirna.

— Hova visz ez engem? — tusakodott magában a földmérő megriadva a hirtelen irányváltoztatástól; — eddig folytonosan előre haladtunk egyenesen s most egyszerre balra tér le az utról . . . Hát ha valami rablótanyára akar vinni ez a gazember? És. . . Ez nagyon könnyen lehetséges, manapság annyi minden történik már. . . Ilyen elhagyott helyen! . . .

— Hallod-e Klim! — fordult ezután a magánbeszélgetés után a földmérő a paraszthoz — hát te azt mondod, hogy ez a vidék nem veszedelmes?

— Azt mondottam uram; — felelt a fuvaros — és az igazságot mondtam tenéked.

— Na ezt igazán sajnálom; — mondta a földmérő — nagyon sajnálom, mert én roppant szeretek rablókkal küzdeni. A külsőm után itélve gyöngének és betegesnek látszom, pedig olyan erős vagyok, mint egy bika. Egyszer három rabló támadott meg egyszerre. Nos mit gondolsz fiam, mi történt? Az egyiket ugy ütöttem fejbe a puszta öklömmel, hogy . . . hogy ott halt meg azon a helyen. A másik kettőt megkötöztem és magammal vittem a városba a törvényes urak elé. Most ott vannak valahol a szibériai bányákban, ha még élnek ugyan és el nem pusztultak azóta. Én igazán nem is tudom, hogy honnan van ilyen erő bennem? Te Klim, az olyan fajtáju legényeket, mint te vagy, itt forgatom meg az ujjaimon! . . . A fél kezemmel kitekerhetném a nyakadat! . . .

Klim hátrafordult az ülésen és összevont szemöldökkel, sötéten nézett végig a földmérőn, aztán előrehajolva ültében, ráhuzott az ostorral a lovára.

— Ugy bizony testvér, — folytatta a földmérő — őrizzen meg tőle az Isten, hogy velem valami bajod legyen. Aki engem megtámadt, nemcsak azért jár rosszul, mert megropogtatom a csontjait, hanem azonkivül még a biróságnál is bajba kerül. Én jól vagyok, az összes birókkal, mindeniket jól ismerem és ők is engem, mert én nagyon fontos személy vagyok, reám nagy szüksége van az államnak. Te például azt hiszed, hogy most itt mi csak ketten vagyunk ebben a pusztaságban. Hohó! Barátom te tévedsz! A kormány nagyon jól tudja, hogy hol járok én ebben a pillanatban és vigyáz rá, hogy nekem semmi bántódásom ne legyen. Az uton mindenütt vannak csendőrök elrejtőzve. Hó! . . . kiáltott a földmérő hirtelen — hová viszel engem?

— Hát nem látod, uram? Nekivágok az erdőnek.

— Igaz, ez itt az erdő — mondta a földmérő magában — kár volt ugy megijednem ok nélkül. Talán el is árultam

Lapunk mai számához negyediv melléklet van csatolva.

vezethető vissza, amikor vasárnaponkint a városháza erkélyéről hirdették ki a különböző rendeletet. A kihirdetés e „magas“ módja elmaradt bár, de polgártársaink állnak ott még „rendületlenül.“

A korzó vasárnap délelőtti kaszinójuk. Több apró csoport van. Mindenütt más és más a théma.

A rossz nyelvek azt mondják, hogy még a szinházépitésről is beszélnek. Nohát ón nem hiszem. Ezek a rosszanyelvű emberek rosszul is hallanak. Ők nem szinházról beszélnek, hanem szénásról és igy valószinű, hogy e két rokonhangu szó teremtette meg e kis félreértést. Igen, ők szénásról beszélnek. E szénás alatt pedig nem mást értenek, mint a majd az uj uton végig menő szénás szekereket. A dolgok rendje tudnillik ugy hozta egybe az uj utat és a szénás szekereket, hogy a vasárnapi felső templom hátamögül felszálló porfelleget meglátta az egyik atyafi, amire azt a szerény megjegyzést kockáztatta meg, hogy egy kis szél épp ily pehelykönnyűséggel dobja le majd a két hid közötti szűk uton a szénás szekereket.

A vitának több résztvevője akadt és mindjobban hangzottak a „pro“ és „kontra“ felszólalások. Söt már oly hangosan beszélgettek, hogy a korzón levő rendőrszem is odasietett — hallgatni a beszélgetést.

Leesik-e, nem esik-e le — ily „változatosak“ a kérdések.

Leesik — szóltam bele a beszélgetés fonalába — amire a „pro“ párt egyik tagja (én „kontra“ párti voltam) dühösen felém sietett és én tanácsosnak láttam a menekülést. Felvettem magamra a láthatatlanná tévő kalapomat (egy bűvésztől kaptam örökül) és átlépve a korzón lévő urasági viskó tetőzetén, eltüntem.

Tiz óra felé értem vissza. Akkorra már mérkőzött ott, a szó tág értelmében, a magasabb demokrata osztály a paraszt osztálylyal. (Itt is van kis árnyalatkülönbség.) Végre tizenegy óra felé a korzónak reális a képe. A parasztok kiszorultak. A ködmenszagot a lenge ruhák parfümös illata foglalja el. A ruhák káprázatos szinvegyüléke a mise után még káprázatosabb és teljesebb lesz. A flirt tetőpontját 11 óra 47 és fél perckor éri el. A leányosmamák teljes számmal vonultak ki. A hangulaton sokak szerint nagyon érezhető a kardcsörtetés hiánya. Hja ők nagygyakorlaton vannak! A tudományos elem a kocsiuton mozog. A leányok és a mamák az aszfalton. S most indulnak. A vetélykedés akcióba lép.

Ime X-né és leánya találkozik Z fiatalemberrel. (Köszöntés.)

— Ugyan édes Z ur hova oly sietve? (Megjegyzem Z rák lassusággal ment.) Erre Z megáll, beszélget velük és pár perc mulva együtt sétálnak. És ez nagy szó. Z pártiképes. Ez is nagy szó. A mama büszke, hogy leányát pártiképes fiatalember kiséri. Szemét diadalt ragyogó arccal legelteti a többi mamákon. A többi pártiképes fiatalemberre nérése oly hatást tesz, mintha mondaná: Tehát semmi tréfa. Leányom férjhezmenő már. Ha közeledtek, csak komoly szándék. (Biztató mosoly.) A fiatalemberek közelednek — de komoly szándék nélkül. A leány megszokottá válik. A mama és leánya még mérgesebbek lesznek és igy válnak pártivadászokká. Ily typus van legtöbb.

Im itt egy másik bölgyalak. Minden vasárnap más ruha, minden ruhának más az illata. Másnak ruhájára csak ugy néz, észre ne vegyék, de gondja van arra, hogy észrevegye, hogy az övét nézik-e? Ez a divatbölgyek osztályának képviselője.

A flirt typusnak ez a rajza: Sikkes öltözés és mozdulatok. Élénk folyton mozgó szemek. A „Pesti művelt társalgó“-t nem imádja. Néz balra, jobbra; néz és mosolyog, hol kevesebb, hol több ideig. Kedveli a civilt, a hadsereget egyformán. Szive ez utóbbiakhoz jobban vonz.

Van néhány, aki igen izléstelenül öltözik. Van legalább kit szapulni. „Láttad V ruháját. Rettenetes! Hogy lehet olyat rávenni.“ Ellenben Y izlésben első kapcsitás. Ruhája csupa ötlet, mely mindig találó. Csak addig hordja ruháit, mig mason nem lát hasonlót. Akkor már nem elegáns.

Ezek és még sok más ily typus hullámzik a déli órákban. A déli harangszóra legtöbben, egy órakor pedig az ugynevezett elite távozik.

A korzón még érezhető a sok parfümillet, amidőn megjelenik ott az első szobalány. Ugyanaz az illat boritja ruháját, ami a „naccságét.“ A szobalányok közt épp oly osztályviszony van, mint a „naccságák“ között. Söt a barátság is olyan. Ellenséges családoknál ellenségek a szobaleányok is — ezt mondaná erre az amerikai közmondás.

Négy óra felé ujból teljes a korzó képe: szobaleány, szakácsné, pesztonka és dajka. Tisztek helyett a katonai legénység van most itt. Ő velük folyik most is a legtöbb flirt. A mesterlegény és kocsisok osztálya a lenézett „cibilek“ tömege. Igy megy este 9—10 óráig.

Akkor már pislognak „a villamosság főintendánsának“ korzón levő ivlámpái. A lámpák vonzák a lepkéket. Repkednek, zümmögnek ide-oda hol lassan, hol hangosan. Nem bántja őket senki .... Az egy rendőrszem a városi pénztárt őrzi — a kapu előtt. Majd oltogatják a lámpákat. Mindenütt csend van. Csak a kültelki utcákból ballatezik a Bob hercegbe is belopódzott dallam ..... a Sári!

Amateur.

HIREK.

— **Erzsébet királyné halálnapja.** Közöttünk élt, hogy szeretetével megnyerje népe rajongását. Imádtuk a magyarok órangyalát és Erzsébet királynét, ez élő órangyalt egy sötét tragédia elragadta tőlünk. Most volt e hó tizedikén e tragédia évfordulója. Bánatos szivvel tekintettünk emlékünkkel glóriás alakjára. Kegyelettel borultunk le az oltárhoz könyörögni lelki üdvéért.

— **Vilmos német császár** holnap, vasárnap, reggel nyolc órakor udvari — különvonaton megy keresztül a helybeli pályaudvaron. A vonat néhány percet tölt itt. A császár itt reggelizik. Nyolc óra hét perckor indul tova a vonat. A császár Mohácsra utazik, ahol Frigyes királyi herceg vendége lesz, aki meghivta Bélyére vadászatra. A császár tudvalevőleg Mohácsról tizennyolcadikán Wienbe megy királyunkat meglátogatni és igy valószinű, hogy visszafelé is Nagykanizsán utazik keresztül.

— **Deák ünnep.** Október tizenhetedike közelg már. Ekkor lesz századik évfordulója annak a napnak, amelyen a „haza bölcse“ megszületett. Az egész ország méltó ünnepre készül. Wlassics miniszter „áthatva mélységes igazságától annak, hogy miként az egyénnek, ugy a nemzetnek életében is, a mult a jövőnek zálога és hogy a nemzet nagyjai iránt való hálás kegyelet és a tőlük való lelkes megemlékezés a kötelességtudásnak, hazaszeretetnek s nemes nagyratörésnek bőséges forrása“, rendeletet adott ki az iskoláknak, amelyben ünneplésre hivja fel őket. — Vármegyénk az emlékünnep tárgyában bizottságot küldött ki, amely már ülést is tartott és az ünnepségre vonatkozó javaslatát — a szeptemberi törvényhatósági közgyűléshez való előterjesztés céljából — egybeállitotta. Városunk képviselőtestüle is küldött ki bizottságot az ünnep ügyében. Igy tehát Deák nevének méltó ünnepre készül az egész ország, amire mi annál büszkébbek vagyunk mert ő megyénk szülötte volt.

— **Halálozások.** Brzobohaty Ottó a mármaros-szigeti osztrák-magyar bankfiók főnöke f. hó 5-én hosszas szenvedés után Sopronban, szülőföldjén, elhunyt. Néhány hónapja csak, hogy Kanizsáról eltávozott, de ugylátszik Mármaros vadabb éghajlata gyenge egészségének ártalmára volt, mert néhány hónap alatt végzett vele. Róla el lehetett mondani, hogy felhős ég is mutat derűt. Betegsége dacára is tréfás, humoros kedélyű ember volt, aki hivatalában vasszorgalommal dolgozott, azonkivül pedig szórakozást keresett a tudományban, a művészetben és a szellemes társalgásban. Szerette a természetet és a virágokat és gyenge testtel sokszor igen hosszu sétákra indult. Élte virágában dőlt sirba, csak 34 éves volt. Ravatalánál felesége és két gyermeke keseregnek. Halála mindenütt, ahol ismerték nagy részvétet keltett. F. hó 7-én temették Sopronban.

Tegnap délután helyezték örök nyugalomra, a paliui családi sirboltba 19 ik évében elhunyt Somogyi Clementint, özv. Somogyvári Somogyi Gyuláné leányát. Koporsóját a bánatos anya, testvérei, rokonai, jóbarátnői és a család tisztelői halmozták el a szeretett virágaival. A halálozásról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Özv Somogyvári Somogyi Gyuláné szül. Vasdinyei Vasdinyey Clementin a saját, mint gyermekei Antónia, Gyula, Ibolya és Rózsika, ugy az összes rokonok nevében fajdalomtól megtört szivvel jelenti forrón szeretett felejthetetlen gyermeke, illetve nővérük és rokonuk Somogyi Clementin folyó évi szeptember hó 9-én délután 3 órakor életének 19 ik évében hosszu szenvedés és a haldoklók szentségénekájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 11-én délután 3 orakor fog a gyázházban a rom. kath hitvallás szertartási szerint beszenteltetni és a paliui sirkertben levő családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor fog a nagykanizsai szent Ferencrendiek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutatatni. Palin 1903. szeptember hó 9 én. A szeretet angyala örködjék az ifjan elhunyt hamvai felett!

— **Iparkiállitás Nagykanizsán?** Az ipartestületnek szerda délután tartott választmányi ülésén egyik választmányi tag indítványára felmerült egy Nagykanizsán rendezendő iparkiállitás eszméje. A tervet lelkesedéssel fogadták és elhatározták, hogy az eszme testté öltésére mozgalmat inditanak. Volt oly árnyalat is, amely a kiállitás sikerét előre is veszélyeztetve látta, mert szerintük ily mozgalomnak csak akkor van sikere, ha a felsőbb körökből indul meg az eszme. Keméljük, hogy nem igy lesz; mert nem hihetjük, hogy az iparkiállitás létrejöttének akadnának ellenzői. Mindenesetre óriási feladat, jósikerű kiállitást rendezni. De ha válvetve együtt küzd minden osztály az eszme létrejöttéért, ugy ez már előre is féleiker. A kiállitás előreláthatólag 1905-ben lesz.

— **Személyi hir.** Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, szabadságáról városunkba visszaérkezve, átvette a helybeli ügyészség vezetését.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Mautner Sándor, Lajos, Erző, Ödön, Andor nagykanizsai illetőségű budapesti lakós családi nevének „Markó“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Zrinyi emlékmű.** A csáktornyai Zrinyi emlékmű ügye a megoldás felé közelg. Dr. Wlassics Gyula miniszter az orsz. képzőművészeti tanács véleménye alapján egyezer koronát ad az emlékmű felállitásának költségeihez. Az emlékmű elkészitésével Száz Gyula budapesti szobrászt bizták meg. Az emlék felavatása jövő májusban lesz.

— **Közegészségügyi bizottsági ülés.** A közegészségügyi bizottság f. hó 10-én Dr. Szekeres József elnöklete alatt ülést tartott, melyen Hámory Ferenc dr. orvosnak közkórházi segédorvossá való kinevezését egyhangulag hozta javaslatba. Dezsényi Géza okl. gyógyszerésznek egy negyedik gyógyszertár felállitása iránti kérvényét pedig ugy véleményezte, hogy Nagykanizsa város népesedési és gazdasági viszonyai 1901. óta nem változván, a gyógyszertár felállitásának szüksége nem forog fenn.

— **A vasárnapi munkaszünet és a pékek.** Ugy történt, amiut előre gondoltuk. A pékmester urak közül e hét vasárnap éjjelén is többen dolgoztattak a segédekkel, ducára annak, hogy a törvény alapján kibocsátott miniszteri rendelet csak vasárnap délelőtt 10 óráig engedi meg a pékipari munkálatoknak segédekkel való végzését. Kivánceiak vagyunk, miért törekednek nálunk a kartellon gazdagodó pékmesterek hétfőre sütemény sütteini. Ha sütnek, azzal nem törődünk, ha nem a segédekkel sütteinének. Ez határozottan törvénytelen eljárás. Biztos tudomásunk van arról, hogy több műhelyben dolgoznak vasárnap éjjel (különösen 4—5 óra felé reggel) a segédek. Több pékmesternek nevét is tudjuk, csak nem akarunk feljelentő szerepet vinni. De elvárjuk, hogy a törvénynek érvényt szerezzenek. Ujból a főkapitányság figyelmébe ajánljuk a törvényszegő pékmestereket. Tesék csak holnap éjjel szemlét tartani az összes műhelyekben és azt hiszszük (legalább mult vasárnap igy volt) nagyon sokban fognak dolgozni a segédek. Különben a holnap éjjelről jövő számunkban, de ekkor már nevekkel!

— **Városunk közegészségügye.** — Vettük a következő sorokat: „Minden hó elején tiszti városunk jelentést nyujt be városunk közegészségügyéről. A jelentés bevezetése körülbelül mindig egy körben mozog: „Az időjárati viszonyok eléggé kedvezőek. A közegészségi állapot a felnőtteknél kedvező volt, csekély számu megbetegedésekkel. A gyermekeknél is elég kedvező volt, észleltettek azonban a légző és emésztő szervek hurutos bántalmai.“ Mondom, körülbelül a jelentés mindig ily bevezetéssel kezdődik. Annyi abban a néhány sorban a „kedvező és elég kedvező szó,“ hogy végre abban a kellemes reményben ringatjuk magunkat, hogy városunk közegészségügyileg a világ legegészségesebb városa. Sajnos nem igy van. Az alispáni közegészségügyi jelentés — a folyó év első hat hónapjáról — nem valami viruló szinben rajzolja Nagykanizsa közegészségügyét. Születési viszonyok tekintetében a hetedik helyen állunk az egyes járások és városok között. A halálozások arányszámának tekintetében első helyen és az átlagos szaporodás szempontjából tizenharmadik helyen. Egyik krajcáros reggeli lapnak helyi betétje annak okául, „hogy a közegészségügy miért áll olyan rossz lábon (t. i. Nagykanizsán) feleletül mit sem tud adni.“ Ezzel szemben szabad legyen rámutatnom a nagykanizsai utcák piszkosságára, az utcaporra, a csatornázás hiányára. Ha e dolgokat és azt egybevetem, hogy a jelentés szerint majdnem mindig 25—30 söt 35%-át foglalja el a tüdőbántalmakban meghaltak száma, ugy a józan ész azt mondatja velünk, hogy a baj okát Nagykanizsa város közegészségügyi intézményeinek „ázsiai“ állapotában kell keresnünk.“ Sok igazság van e sorokban, megszivlelésre ajánljuk az illetékes körökneк.

— **Negyven éves házasságának évfordulóját** ülte meg e héten Matkovics Péter helybeli cipészmester, Matkovics Gyula a „Herkó Páter“ szerkesztőjének nagybátyja. Érdekes az öreg Matkovics magyarázata, amint örömtől sugárzó arccal meséli, hogy az ő násznépéből még csak ő és felesége, a két vőfély és a két nyoszolyóleány élnek még. A többiek, akik résztvettek a lakodalmon, már mind meghaltak. Matkovics különben is boldog, mert ez évben szép részt kap a Talabérféle sármelléki örökségből.

— **Szociálizmus terjedése.** Néhány szóval már megemlékeztünk a keszthelyi szociálisták gyüléséről. A gyülés — mint most értesülünk — sokkal nagyobb számu hallgató előtt folyt le, semmint előreláthatólag hihető volt. Három-négyezer ember vett részt. A nagyszámu tömeg, melynek felét a környékből bejött polgárság képezte, figyelemmel kisérte a gyülés lefolyását. A népgyülés elnöknek Steiner Ferencet, jegyzőknek Szemere Lajos jogszigorlót és Telcs Árpád keleti akadémiai hallgatót választotta meg. Az első szónok Malasits Dezső budapesti szociálista volt, kit a központ küldött ki. Másfél órás beszédben fejtette ki a szociálizmus eszméit, továbbá Magyarország gazdasági és politikai helyzetét. Az ország rossz közgazdasági viszonyát három szempontból vezeti le: az elszegényedésből, a kivándorlásból, a katonaságból. Beszélt még a klerikalizmus ellen. A szociálista-szónok beszéde nagy tetszésben részesült. Malasits különben igen ügyes szónok, aki nálunk is beszélt a szociálisták gyülésén. Ezután Steiner Ferenc beszélt szenvedélyivel, s oly erősen kelt ki a klerikalizmus ellen, hogy Hajdu Fülöp hatósági kiküldött kényelem volt mértékletre inteni. A gyülés érdekességét kétségkivül növelte, hogy a tudományos pályát végző ifjak is résztvettek a szociálisták gyülésén.

— **A pécs-varazsdi** uttest Nagy- és Kiskanizsa közötti uj utszakaszát csütörtökön adták át a közforgalomnak. A hivatalos átadás szerdán délelőtt volt. Az átadásnál a város részéről Lengyel Lajos h. polgármester, dr. Bentzik Ferenc v. tiszti ügyész és Király Sándor v. mérnök voltak jelen.

— **Perujitó Laskay.** Lapunk legutóbbi számában mi is megemlékeztünk a gyermekeit megölő Laskay Tivadar perujitó kérvényéről. A kérvényben erősen hangoztatta ártatlanságát. A névtelen feljelentő levél irásával Ellinger Richárd mezőberényi gazdászt vádolta. Véber Károly nagykanizsai törvényszéki vizsgálóbiró kiballgatta Ellingert, aki tagadta a levélirást. Még 8 tanut hallgattak ki Laskay kérelmére, de ezek állitólag nem vallottak uj momentumokat, melyek a perujitás felvételét indokolnák.

— **Kirándulás.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 20-án a Farkas-hegyi állami szőlőtelep megtekintése céljából gazdasági társaskirándulást rendez, amelyre a t. c. egyesületi tagok ezennel tisztelettel meghivatnak azon kéréssel, hogy ezen tanulságos kirándulásban minél számosabban részt venni sziveskedjenek. Programm: Megérkezés Csáktornyára Kanizsa felől reggel 6 órakor. Megérkezés Csáktornyára Z.-egerszeg felől reggel $^1/_2$9 órakor. Találkozás a „Zrinyi“ szállodában. Indulás pont 9 órakor reggel bérkocsikon az állami szőlőtelepre. Érkezés 10$^1/_2$ órakor a telepre. Megtekintése a telepnek. Pont 12 órakor villás reggeli. $^1/_2$1 órakor indulás kocsin tovább Stridóra. $^1/_2$2 órakor érkezés Stridóra, társasebéd a vendéglőben. 4 órakor megtekintése a vidéknek a Strigovcskról, vagy Robádiáról. Este 7 órakor indulás vissza Csáktornyára. A telepen Ulicsny Károly sz. b. ker. felügyelő röviden ismerteti a vidék topographiai

---

magam, hogy félek és ez a gazember bizonyosan észre is vette. Azért nézeget rám annyit hátrafelé. Na, akármi legyek, ha ennek nincs valami rossz szándéka. Mikor elindultunk, ugy hajtott, mint a csiga, most pedig vágtatva haladunk.

Ezen a gyanus körülményen fennakadva, ujra odaszólt a földmérő a fuvarosnak:

— Hallod-e Klim, mi az ördögnek hajszolod ugy a lovat?

— Nem hajszolom én, uram, — felelt a paraszt csendesen — ugy jött bele magától a vágtatásba . . . Ilyen ez a dög, uram, ha egyszer nekifog a futásnak, az ördög se bir vele.

— Hazudsz! Látom a szavaidból, hogy hazudsz; hanem azt mondhatom neked, hogy jó lesz nem okoskodni. Huzd szorosabbra azt a gyeplőt! Hallod? Huzd meg a gyeplőszárat!

— De hát miért, uram?

— Miért, miért? . . . Hát azért, mert az állomásról még négy társam jön utánunk. Ők visszamaradtak a csomagjaik miatt, de én megigértem nekik, hogy itt az erdőnél bevárom őket. Majd meglátod, hogy miesoda legények azok! És mindegyiknél van vagy két revolver meg egy jó kés. De hát mit nézegetsz te folytonosan hátra? Rajtam nincs semmi látnivaló, kivéve talán a revolvereimet. Vagy arra vagy kiváncsi? Kérlek, ha tetszik, megmutathatom neked. No nézd csak . . .

A földmérő ugy tett, mintha a zsebébe nyulna a revolvere után, nem játszhatta azonban végig a jelenetet, mert abban a pillanatban olyas valami történt, amire éppenséggel nem számitott. A paraszt egyetlen szökéssel kereszülvetette magát a kocsi derekán és négykézláb futva, nagy igyekezettel tünt el a szomszédos rekotyésben. Onnan aztán torkaszakadtából kiáltozni kezdett:

— Segitség! . . . Segitség! . . . Kegyelem! . . . Vedd el a lovat meg a szekeret, vedd el uram, csak irgalmazz az én árva életemnek! . . .

A kiáltozás hirtelen megszünt, s helyette siető emberi lépések nesze lett hallható a sürüben, aztán elcsendesült minden.

A földmérő egészen elképedt erre a jelenetre. Mikor aztán egy kicsit magához tért, a meglepetéstől mindenekelőtt a lovat állitotta meg, aztán kényelmesebben helyezkedve el az ülésen gondolkozni kezdett:

— Megszökött! Hogy megijedt az a bolond! No most mihez kezdjek? Tovább nem mehetek, mert nem ismerem az utat, meg aztán még azt is hihetné valaki, hogy csakugyan elloptam a lovat, meg a szekeret. De hát mit tegyek? . . . Klim! . . . Klimm! . . . Kliiim! . . .

A kiáltásra csak az erdő visszhangja felelt. Egyedül volt. A legelső gondolata az volt, hogy az éjszakát itt kell majd eltöltenie az erdőben. Hallani fogja a farkasok üvöltését, talán meg is támadják majd a fenevadak. A hideg kezdte kiverni a testét a félelemtől.

— Klim! . . . Klimuska! . . . Hallod fiam! Merre vagy Klim?

A földmérő egészen berekedt a nagy kiabálástól és már-már megbékélt a gondolattal, hogy ott kell töltenie az éjjelt az erdő közepén, mikor a közelből halk emberi nyöszörgést hallott.

— Klim, te vagy az fiam? — kérdezte a szorongatott földmérő éledő reménykedéssel. — Klim! Gyere fiam ülj fel és menjünk tovább!

— Félek jó uram . . . agyon fogsz ütni! — felelt a másik a sürüben nagy nyöszörgéssel.

— Na ne okoskodj már fiam! Hiszen csak tréfáltam! Bizony Isten csak tréfáltam. Te ide nézz! Hiszen nincs is revolver nálam. Egyetlen egy sincs. Csak félelmemben hazudtam neked. Légy szives fiam ülj fel és menjünk tovább. Gyere no, fázom!

A nagy csalogatásra csakugyan előbujt a paraszt és nagy fohászkodással cihelődött fel az ülésre, előbb azonban még visszaszólt a földmérőhöz:

— No uram, ha azt tudtam volna, száz rubelért se jöttem volna veled utra. A ijedtségbe bizonyosan belebetegszem. Aztán szólongatni kezdte a lovat és a negyedik ostorcsapásra csakugyan meg is indultak.

A földmérő behuzta a fülét a gallérjába és csendesen elszenderült.

viszonyait — s a vihárágyuzással 1900. év óta elért eredményeket — Felső-Muraközben. Rossz idő esetén a kirándulás nem tartatik meg. Jelentkezni lehet szeptember hó 15-ig az egyesületi titkárnál. Kocsikról gondoskodva lesz.

— **Prózai csalódás.** Nagy riadalom támadt vasárnap a déli korzón. A felső templom mögötti tér felől óriási, toronymagasságot meghaladó szürke felleg szállt fel. A járókelők majdnem kivétel nélkül tüzet sejtettek és ijedten verődtek csoportokba. Az ijedelemnek szerencsére nem volt alapja, mert a szürke toronymagasságu felleg nem volt más, mint a széltől felkavart nagykanizsai különlegesség — a por.

— **Az elmult augusztus** hóban Nagykanizsa városban a következő haláleseteк voltak: Ránggörcs 5. cukorbetegség 1, gyomor- és bélhurut 11, tüdőgümükór 7, tüdőbántalom 4, szervi szivbaj 3, kimerülés 3. koraszülöttség 2, agybántalom 5, veselob 2 esetben. A halálozások közt első helyen áll tehát a tüdővész és tüdőbántalmakban elhaltak száma 30.36%-al.

— **Egy család tragédiája.** Varga János szenterzsébethegyi (zalamegye) földmives este békességesen lefeküdt családja körében. Éjszaka felkelt, kiment az udvarra s az ott álló diófára felakasztotta magát. Reggel ott találták meghalva. Az özvegyet annyira lesujtotta férje halála, hogy megtébolyodott.

— **Felülfizetések.** Emberbarát Temetkezési Egyletének 1903. augusztus hó 2-án tartott zászlószentelése alkalmával szegekre adományoztak: Vizlendvay Sándor (Dusnok) 100 kor., Dr. Plihál Viktorné 50 kor., Eperjesy Gábor 30 kor., Gróf Zichy Aladár, Peller Pál kanonok (Veszprém), Mozdonyvezetők bet. és temetkezési egylete (Nagykanizsa), Palini Inkey Kálmánné (Rigyác). Szalacsy Farkasné (Petri-vente), Nagykanizsai takarékpénztár, Csertán Károly (Zalaegerszeg) 20—20 kor., Honerla Hermann (Palin), Franz Károly, Franz Lajos, Belus Lajos, Délzalai takarékpénztár, Kotori takarékpénztár, Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparbank, Keresztény Nőegylet (Nagykanizsa), Tripammer Gyula, Hivatalszolgák temetkezési egylete, Zalamegyei Gazdasági takarékpénztár, Első Nagykanizsai Temetkezési Egylet, Izr. hitközség (Nagykanizsa), Sebestény József (Gelse), Faics Lajos, Zalamegyei aggharcosok egylete, Mádi Kovács János (Petri-vente), Kondor Adolf, Hajdu József és neje, Bogenrieder József, Neufeld Ödön, Csesznák József (Pusztamagyaród,) Kausly Dezső (Veszprém), Hlatkó János, Hild Ferenc és László, Nagykanizsai Ipartestület, Asztalos Béla, Ev. ref. hitközség (Nagykanizsa), Hirschler Miksa (Alsó-Domboru), Mayer Ödön, Épitőiparosok betegsegélyző pénztára, Frankovits József és neje, Horsetzky Sándor, Phönix biztositó társaság (Budapest), Krausz és Farkas, Alsó-Domborui Zalán Lipót János, Általános Munkásképző Egylet, Gróf Keglevits Béla (Somogy-Szt.-Miklós), Dr. Bentzik Ferenc, Boronkay Aladár, Dr. Plihál Viktor, Dr. Szekeres József, Grünhut Fülöp fiai, Állami elemi iskola tanári kar, Molnár István (Körmend) 10—10 kor., Özv. Csima Jánosné 7 kor., Kele György (Kotor), Mikos Géza, Simon Gábor. Tóth László törvényszéki elnök, Vendéglősök, mészárosok, kávésok és pincérek egylete, Ifj. Samu József, Balázsy György és neje, Grósinger József, Pálfy Alajos, 6—6 kor., Weiszberger Kálmán, Vécsey Zsigmond, Osztrák Magyar Bank fiókja, Sió József Pollák Simon, Reichenfeld Albert, Köbler Antal, Köbler Gyula, Viosz Ferenc, Eperjesy Sándor, Nagykanizsai Társas-Kör, Nagykanizsai Bankegyesület, Horváth Antal, Ujváry Géza, Sabján Gyula, Knortzer György, Hilcz Lajos, Czár János, Lajpcig Antal, Halvax Gyula, Hok Jenő, Wusztl Lajosné, Weiser József, Schlessz Antal, Winter Nándor, Hochreiter Kornél (Csurgó), Nemzeti baleset biztositó (Pécs), Katonai hadastyán egylet, Első magyar asztaltársaság (Nagykanizsa) 5—5 kor. Eddig összesen 976 kor. (Folytatjuk.)

— **Kurucz Ujság** cimen uj krajcáros napilap indult meg Budapesten. A függetlenségi pártnak uj lapja ez, melybe Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Barabás Béla stb. irnak. Aki e lap terjesztésével, kolportázsával számottevő haszon mellett foglalkozni akar, forduljon a Kurucz Ujság kiadóhivatalában Budapest, IV., Vármegye-utca 11.

— **Szilágyi és Diskánt** miskolci gépgyáros cég kitünő borsajtóira, valamint legujabb „Villám" „centrifugális" bogyozó és zuzógépére felhivjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és késztett „Kincsem" és „Hegyalja" borsajtók, nemkülönben a nagy üzemü préseléshez készitett „kettős kosaru" sajtók, amelyeknél a régi világ fából készitett prése genialisan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtó felsőrésze acél, alsórésze faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállitáson a cég borsajtói első dijjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kivánatra minden érdeklődőnek megküldi.

SZINHÁZ.

S á r o s s y Paula szabadságáról visszajött, hogy az ő végtelenül kedves játékával és édesen csicsergő hangjával bevésse magát a nagykanizsai közönség emlékébe. Az utolsó hét darabjainak sikere nagyrészt Sárossy nevével van egybefüzve. F a t i n i c á b a n lépett fel először. A cimszerepet kreálta. Szinpadra léptekor szünni nem akaró tapssal fogadták és a virágok egész özönével halmozták el. Élvezettel néztük üde fiatalos játékát, halgattuk fülbemászó hangját. — A B a j u s z b a n zsufolt ház volt. Ekkor a grófnő szerepét adta Sárossy az ő ügyes alakitásával. Az eltévedt bárányról szóló kedves dalt ekkor is megismételtették. Azután K o r n e v i l l e i h a r a n g o k b a n és végül a bucsu előadáson D r ó t o s t ó t b a n lépett fel. Mindegyik szerepében rokonszenvesen fogadták és tapsolták Sárossyt, aki nem a lábművészettel, hanem kedves játékkal lopta be magát a szinházlátogatók emlékébe.

M á n y a i Aranka F a t i n i c á b a n (Lidia) kis ének szerepében tökéletest nyujtott. Remek hangjának mindig meg volt a hatása. Fatinicában épp ugy, mint a D r ó t o s t ó t b a n. Mányai hangjára élvezettel emlékezünk vissza.

H u c k s t ä d t Irén kedden lépett fel a K o r n e v i l l e i h a r a n g o k b a n. A szép zenéjü operette előadásánál telt ház jelent meg. Huchstädt Germainet kreálta. Játékának énekrésze igen kielégitő. De szerepjátékával egy kissé mostohán bánt el. Babérkoszorut kapott.

Az utolsó előtti előadás az E l e v e n ö r d ö g volt. Keleti Juliska ügyeskedett a cimszerepben. Sikert nem igen aratott. A darab Kövessy pár jutalomjátéka volt, akiket sok csokorral és ajándékkal halmoztak el. Kövessyné Marianne szerepében, Kövessy a Tanácsos szerepében pompás volt. A szinlap sorrendjét követve megdicsérjük a hölgyek közül Mányait, a férfiak közül Pestit és Nagy Dezsőt.

A szintársulat csütörtökön a Drótos tótban bucsuzott zsufolt ház előtt.

Tiz heti ittlét után távozott Kövessy társulata. A közönség igazán lelkesen pártolta Kövessyt, amely pártolást meg is érdemelte. Erői — tekintve a vidéki szinészet állapotát — igen jók voltak és ami kifogás lehet társulata ellen, ez az ügyetlen és kis számu kar, illetve segédszinészek és a kevés diszletek. Kövessy törekvő direktor, akit mindig szivesen fogad a nagykanizsai közönség!

Gb.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903. szeptember 4-től—11-ig. —

Halálozások:

Morics Andrásné rk. magánzó, 71 éves.
Milei József rk. napszámos, 72 éves.
Weisz Pál izr. 5 hónapos.
Farkas Vendel rk. takács, 81 éves.
Balogh Péter rk. 6 hónapos.
Weisz Frida izr. 6 hónapos.
Rác Mária rk. 10 hónapos.
Korona János rk. 1 hónapos.
Purger Mária rk. 8 hónapos.
Hoffer Gergelyné rk. kádár neje, 51 éves.
Pahocsa Györgyné rk. napszámos, 49 éves.
Mikó Anna rk. 6 hónapos.

Házasságot kötöttek:

— — — — — — — — — — —

KÖZGAZDASÁG.

— **Uj szövetkezet.** A „Zalavármegyei Gazdasági Egyesület" elnöksége folyó hó 27-én d. u. 2 órakor Keszthelyen a városház nagytermében a megalakitandó Zalamegyei Hitelszövetkezetek szövetségének ügyében értekezletet tart, melyen őr. gróf Pallavicini Ede v. b. t. t. ur Őnagyméltósága a somogymegyei hitelszövetkezetek szövetségének elnöke ösmertetni fogja a megalakitandó szövetséget és a hitelszövetkezeteket általában. Ezen értekezletre tisztelettel meghivja az elnökség a megyei gazdaközönséget és felkéri ez uton is mindazokat, kik a kisgazdák érdekeit szivükön viselik, hogy ezen értekezlet fontosságáról a kisgazdákat meggyőzve a gyülésen való tömeges megjelenésre felkérjék. Különösen felkérjük a már fennálló szövetkezetek vezetőit — hogy bármely központhoz is tartoznak — az értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

— **Gyáralapitás.** Egy fővárosi pénzcsoport nagyszabásu magpergető gyárat akar városunkban létesiteni. A közel jövőben már be is fogják nyujtani ajánlatukat a képviselőtestületnek, mely szerint az esetben, ha ingyen területet és 10 évi adómentességet kapnak, még a tavaszszal felépitik a magpergető gyárat, mely 50—100 munkást fog foglalkoztatni. Tévedések kikerülése végett megjegyezzük, hogy ezeket a sorokat egyik csurgói laptársunk Csurgó városáról irja. Nagykanizsán minden csendes. A dohánygyárat, melyet megérdemelne Nagykanizsa; még meg sem kaptuk és máris sok város irigyli tőlünk. Hiszszük, hogy ez irigység ellenére is, győz az igazság és a dohánygyárat Nagykanizsa nyeri el, amelyet mint rég mellőzött város megérdemel.

— **A sertésvész megszünt.** Nagykanizsa területén fellépett szertésvész megszünt. A szokásos óvóintézkedések megtevése után a zárlatot megszüntették. Tegnap már volt felhajtás.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Egy népszer.** Mint ilyen van a fájdalom csillapitó, izom és idegerősitő bedörzsölő szer „Moll Ferenc-pálinkája és sója" elismerve, mely tagszaggatás és a meghülések más következményeinél. a legáltalánosabban és eredményesebben lesz használva. Egy üveg ára 1 kor. 90 fill. Naponti szétküldés utánvéttel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs, Tuchlauben 9. Vidéki gyógytárakban határozottan Moll készitményét kérjük védjegy és aláirásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

Rohitschi „Styria-forrás"
gyógyviz
Gyomor daganatok és görcsök Bright-féle vese-lob, garat és gége, gyomor és bélhurut, hugysavas-bántalmak, cukor-betegségek, kemény székelés, májbajok ellen kitünő gyógyeredmények.
A Rohitschi savanyuvizek nagybani raktára HOFFMANN JOZSEF cégnél Budapest Báthory-utca 8.

Bőr-tisztitó szer „GLOBIN"

felülmul minden eddig létezőt.

GLOBIN a legszebb fényt adja,

a bőrt simulékonynyá és tartóssá teszi.

Pótolhatlan óvószer chevrau, box-calf és lackbőrnél.

Kapható fekete és szines-ben:

Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

Kérje ön ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékemet több mint 500 ábrával órák, arany, ezüst és hangszerekről

HANNS KONRAD
óragyár és kiviteli cég
BRÜX 325. sz.
Csehország.

„VILLÁM"
legujabb centrifigalis bogyozó és zuzógépek

Temesvár 1901. I-ső dij: diszoklevél.

1902. Egri borászati kiállitáson I-ső dij: aranyérem és diszoklevél.

1902. Pozsonyi országos gazdasági kiállitáson I-ső dij: állami aranyérem.

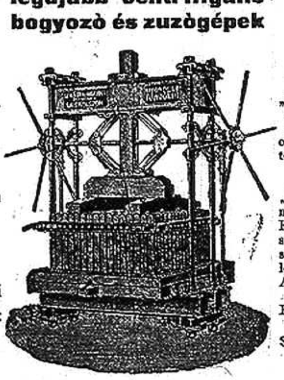

Borsajtók.

„Kincsem," „Hegyalja," „Könyök szerkezetü," „Mabille" és „Aczélorsós" a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói.
Legujabb rendszerü „kettős kosaru" sajtók nagy üzemü préseléshez. Főelönye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerü kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!
Szőlőzuzók és bogyozók.
Árjegyzék ingyen.

Szilágyi és Diskánt gépgyára Miskolczon.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

SCHICHT-szappan

„SZARVAS" JEGY „KULCS"

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony hozzákeveréstől mentes.

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál vigyázzunk különösen arra, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel, s a fenti egyik védjegygyel legyen ellátva.

Z. K. 7/12 903.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Szagtalan és nyomban száradó

Csak a valódi Christoph lack kéressék.

Ezen gyártmány törvényesen védve van.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtathassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen befed minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1950 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Nagykanizsa: NEU és KLEIN.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"

KECSKEMÉTEN.

ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

„MAYER" GÉPGYÁR

vas- és fémöntöde részv.-tars. SZOMBATHELY

Raktár: Budapest, V., Lipót-körut 15.

Készit mindennemü

Gazdasági gépeket, kitünő szerkezetü Benzin-motorokat 2—50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem gépész-szükségleten.

Tüzveszély kizárva

Malomépitészet: Uj hengerszékek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műmalmi berendezések.

Különlegesség: Legujabb szerkezetü csavaros és szabad. viznyomásu borsajto.

Osborne D. M.-féle világhirü amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Ispáni

állást keres — lehetőleg október havi belépésre — szerény igényü 30 éves s nős keresztény, szakiskolát kitünő sikerrel végzett gazdász. Kiskora óta intenziven kezelt „dunántuli" gazdaságban volt alkalmazva hol teljes gyakorlati jártasságot szerzett a gazdálkodás összes ágaiban és számadás vezetésében. Oly „dunántuli" gazdaságban óhajt alkalmazást nyerni, hol kitartó szorgalma által jövője biztositva lenne. Jelenleg is felmondatlan állásban van, de uj állását bármikor elfoglalhatja. Szives megkeresést K. I. gazdász Kiskundorozsma 725 szám Csongrádmegye kér.

Olcsó cseh libatollak

1 font csak 60 krajcár. Kitünő egészen friss szürke libatollak, kézzel fosztva, 1 font (½ kiló) csak 60 kr. és ugyanaz jobb minőségben csak 70 kr. 10 fontos 5 kiló, postacsomagokat próbaként küld postai utánvétellel

J. Krasa, Bettfedernhandlung in Smichow bei Prag (Böhmen 760.)

Kicserélés biztosittatik. Kérem a pontos cimre ügyelni.

KRONFELD NŐVÉREK folytatják a tanitást az idegen nyelvekben.

MIÉRT

van annyi utánzat?

MERT

a valódi EISENSTÄDTER-féle

LINOLEUM padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag" védjegygyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Utánzatoktól óvakodjunk!

Bejegyzett

Védjegy „Vas lovag"

Az Eisenstädter-féle Linoleum padlózománc egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fénynyel bir és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle „LINOLEUM padló-zománcot," a törv. bej. „Vaslovag" védjegygyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyár.

KAPHATÓ: Nagykanizsán: Neu és Klein, Kunszt és Mezey cégeknél.

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

Heim féle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló DR MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogositott gyára.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia"-kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák

TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk — MEIDINGER-OFEN H. HEIM — utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és kandallók

KÖZPONTI FÜTÉSEK

MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMÜ SZÁRITÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FÜTÉSEK.

Legjobb referencziák. — Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAKIS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Med Dr. Traub József gyomorpora

GASTRICIN

orvosilag is megvizsgálva és használva.

Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében szigoru étrendre van kényszeritve, ami az életet kinossá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorporának használatánál ezen étrend már rövid idő mulva feleslegessé válik. Betegek, kik sok táplálék felvételével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnel a legrövidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorégés, felböfögés, felfuvódás, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullét, szorulás, fejfájás és rossz emésztésnél azonnal használ és hosszabb élvezetnél megszünteti a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szernek ellenálltak. — Gastricin nem hashajtó szer, a székelést azonban szabályozza. — Továbbikat a prospektusok szolgáltatják. — Orvosok részére ingyen próbák.

Kapható a legtöbb gyógytárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárában.

Főraktár „Salvator" gyógytárban Pozsony.

Nagyban a gyógydrogueriákban.

Nagy doboz 3 kor., kis doboz 2 kor., bérmentve 20, ajánlva 45 fillérrel több

Férfiui gyengeség (impotentia,) idegbetegségek, a fiatalság titkos bünei s kicsapongásai egyedül csak a

Dr. BRUN-féle PERUIN-POR

(perui növényekből készitve)

által gyógyithatók biztosan, mert csak egyedül a dr. Brun-féle „Peruin-por" alkalmas a nemző- s szülőszervek mindennemü gyengeségének elháritására, s igy férfiaknál a tehetetlenség s nőknél a magtalanság eltávolitására, nemkülönben pótolhatlan gyógyszer a nedv- és vérvesztések által előidézett **erőtlenségnél, a kicsapongások, önfertőzés és az éjjeli magömlések, a gyengeség s a tehetetlenség, férfiui gyengeség** eme kétségbevonhatlan előjelei által előidézett **gyengeségi állapotoknál,** továbbá mindennemü **idegbántalmaknál,** u. m.: **migräne, fejfájás,** az ideg összezsugorodása, általános lesoványkodás és elerőtlenedés, az arcza sápadtsága, mélyen beesett kék gyürükkel körülvett szemek, elmegyengeség, kedélylehangoltság, álmatlanság, derékcsontfájás, hátgerincz-fájdalom, méhszervi görcsök, dugulások, oknélküli remegés, a vig társaságok kerülése, tehetetlenség, a női bajok, gyengeségi állapotok, a lábak és kezek reszketése, vérszegénység stb.-nél. Mindezen itt elősorolt idegbetegségek a gyógyászatban eddig semmiféle ismeretes szer által sem gyógyithatók oly biztosan és tökéletesen, mint a perui növényekből készitett dr. Brun-féle Peruin-por által. Ártalmatlanságáért kezesség vállaltatik. Ezen por titkát egyedül én birom s ezért kérem cimemet figyelembe venni. — Ára egy doboznak pontos leirással együtt 3 korona.

ARCZKENŐCS

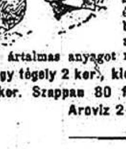

legjobb a világon. Hatása csodás. Pár nap alatt ifjitja és szépiti az arcot. — Eltávolit redőket, szeplőt, májfoltot, bőratkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Sem higanyt, sem ólmot, sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz.

Nagy tégely 2 kor., kicsi 1 kor. Hölgypor 1 kor. Szappan 80 fill. Fogpép 1 kor. Arcviz 2 kor.

REGENERATOR.

Ártalmatlan szer az ősz haj eredeti szinének visszanyerésére.

Fej- és szakállhaj naponta egyszer benedvesitendő és nyolc nap mulva visszakapja eredeti szinét, később hetenként csak kétszer használandó. Egy üveg ára 2 korona.

Kapható az egyedüli készitőnél MEHLSCHMIDT JÓZSEF gyógyszerésznél Győrött valamint a főraktárban Lux Mihály drogua üzletében Budapest, IV., Mozeum-körut 7. sz.

Postamegrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1903. szeptember hó 19-én. 38-ik szám XLII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit sorunként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszanem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület," „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „sóproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Ideálok.

(Sz. Gy.) Eszményiség kacagást fakaszt ma az emberekben, bolondnak tartják azt, ki eszményi után vágy; reálizmus, számító öntudat, el nem térő, fel nem csapangó rideg önzőség, „én"-ünk bálványozása, kenyér utáni irtózatos és szokszor csalárd hajsza és ettől elütő, más számitás alá eső bünös kincsszomj tartja megszállva a lelkeket; port taposunk és sárral, mocsokkal dolgozunk, hogy bársonyban cifrálkodhassunk, hogy élvezhessük az élet élveit, gyönyöreit.

Csak a nyereségvágy, a gyors meggazdagodás, a pénz utáni sovárgás gyötör bennünket, sőt üldözi és kergeti szokszor a legtunyábbat és a legfárasztóbb munkába; és mindennek dacára nincs ambició bennünk, gunykacaj, lenézés, szánalom, kicsinyités, megvetés és nem egyszer eltipratás sorsa éri azt, kinek lelke olyan bátor és az egek felé tör. Igen ma már nincsenek és ne legyenek nemes ambiciók, csak léha vágyak, biztos révpartra akar jutni minden gyáva ember és nincsenek bátrak, kik szállani akarnak a magasba, hogy ott feltünjenek; nincs lelki nagyság, csak egyéni önzés; ez a mi modern életünk, ez a mi modern magyar társadalmunk.

És csoda-e, ha ily felfogás hóditva tért, az emberi önzés távol tartja lelkünktől, ami szép, jó és nemes. Nem hevülünk eszmékért, veszendőbe megy a honszeretet, resignálódunk mindenben, nem törődünk a közjóval, nincs bennünk az a régi jellemzetes *felbuzdulás*, mi olyan csodákat tudott mivelni az — utolsó percben is.

Talán már a *nemzeti lobogót* sem tartjuk szemünk fényének? Hisz a nemzetiségek közül már azt is hányszor gyalázták meg büntetlenül!

De mégis. Ebben a reális, kapzsi életben is hevit még bennünk a *nemzeti öntudat* némi ereje, ha halvány vonásokban is, még ott kisért mint az árnyék, bennünket s még feldobban szivünk, ha látjuk lobogni a zászlót, melynek piros szine hirdeti, hogy tudtunk áldozni vért, fehér közepe jelenti, hogy a magyar szerette a békét, melyből oly kevés jutott s zöld mesgyéje képviseli a reményt, mely lelkünkben a jövő iránt lappang.

Becsüljük meg zászlónkat és szineinket. Becsüljük meg és legyen szent előttünk. Ez az a jelvény, melyben győztünk s azért lett a mi szentségünk. A templomból nem hiányozhatik az oltári szentség, nem szabad e szentségnek sem hiányozni egy magyar kunyhóból sem. Hát még a haza védelmére hivatott seregekből.

Ha ünnepünk jön, ha jobb napok jönnek, vagy a mikor nem dolgozik a magyar, hanem magába száll, visszaemlékezik, a mult emlékeinek hódol, akkor tüzze ki ezt a szent jelvényt háza homlokzatára, kunyhója ablakjára, hadd lobogtassa a magyar rónák szellője és hirdesse az ezer év óta magyar hármas szin; *nemzeti trikolór*, hogy most is létezik, fejlődik és uralkodik a magyar. És ha csatába megyünk, akkor is ez a szent zászló lebegjen csak előttünk, mert ekkor: „győzünk vagy meghalunk"!

Szeressük azt a drága lobogót még szent foszlányaiban is, mely ott lebegett eddig is az ellenségünkkel folytatott háborukban. Nemzeti lobogónk közé csoportosulva mentünk a döntő csatába, s mikor a honvédő halni ment, utoljára feltekintett a szabadságszent zászlójára s a másik percben férfiasan vérzett el a hazáért. S nem a legszebb haláldisz jutott osztályrészül annak, aki elesve a csatatéren szemfedőül nemzeti zászlóval takarták le?...

Szeressük nemzeti lobogónkat és legyen ez a kor a maga reálizmusában és materiálizmusában és az egyének kapzsiságában önzőségében, mely még oly rettenetes, vetközzünk ki bár minden eszményiségünkből, dobjuk el magunktól akár a legszentebb, a legnemesebb, a leggyengédebb érzelmeket, legyünk bár sivár élvhajhászók és kincs sóvárók, csak az ihlet maradjon meg szentül és érintetlenül a haza cimeres nemzeti lobogója iránt.

Lengjen a nemzeti zászló, lengjen és legyen mindenütt s hirdesse, hogy él magyar és nem csak él, hanem levetközödve gyengéiből, kibontakozva e kor léhaságaiból, ujra nemes, tettivadék uralja a hont, melyben *egy* önzetlenség még ellensulyozza a sivár önzőségeket: a honszeretet és még van eszményi érzelem is bennünk, mert eszményittetik a cimeres nemzeti lobogó.

A martir hős emléke.

Nagykanizsa, szept. 18.

Nagy idők, nagy emberek! A szabadságharc dicső, *nagy* napjai *nagy* embereket szólitottak a tett mezejére. Szükség is volt reá. A nemzet testén fekélyek támadtak. A horvát nemzetiségek nyilt lázadásban törtek ki. A veszély itt óriási volt. Tettre volt szükség. Ekkor egy „heves vérü hazáját lángolóan szerető s hajthatatlan jellemü szerzetes megvál a rendtől, amelynek kötelékébe tartozott s hazament Muraközbe. Ott beállott nemzetőr-tisztnek és szülőföldjén szónoklatával annyira feltüzelte a népet, hogy az ezrével sietett a horvátok ellen. Résztvesz több csatában. Gyujtó szónoklataival bámulatosan lelkesiti a népet. Majd bujdosó lesz.

Reá ismernek.

Pozsonyban kereszt-vasláncon őrzik.

Birái menteni igyekszenek őt. Nem kell néki mentség. Nyiltan szemébe mondja a biráknak, hogy amit tett szive megfontolásából tette.

Ezernyolcszázötvenhárom szeptember elsején reggel hét órakor már e vértanuval több volt" . . . .

Igy jellemezhetjük életrajzirói nyomon a martir hős életét, aki 1810-ben a muraközi Ciklován született. És e férfiu Gasparits Kilit volt. (A keresztségben kapta a Márk nevet.)

A szomoru emlékezetü napnak volt ötven éves évfordulója. A hős emlékszobra felidézi bár e szomoru napokat, de hisz a szomoru emlékü napok előtt ott vannak azok a gyönyörü, verőfényes dicső napok, amelyből tanuságot merithetünk a jövő utjaira.

Perlak város és az ünnepség rendezői hazafias dolgot cselekedtek, midőn e szép ünnep megtartásával megmutatták, hogy bennük, a horvátság közepette szinmagyar sziv dobog, midőn megmutatták, hogy ők most is imádják azokat a dicső, magasztos, ideális eszméket, amelyért a szerzetes vértanu halált szenvedett. Ugy tetszett nékünk, mintha az egyszerü, de a sziv legszentebb érzéséből fakadó ünnepség idején, ott lebegett volna a szerzetes szelleme, mosolygó arccal, dicső glóriával, amely glória ragyogó sugára arany betükkel hirdette volna: A vértanu szelleme boldog, mert a hazafiság eszméi, lángjai még magasan lobognak a nemzetiség lakta vidék határán.

A hazafias emlékünnep lefolyásáról a következőket irhatjuk:

Perlak, 1903. szeptember 13.

(Kiküldött munkatársunktól.) Szép ünnepség keretében folyt le Perlakon Gasparits emlék ünnepe. Néhány száz vendéget üdvözölhettek a vendégszerető perlakiak falaik közt. A hazafiság nem talált akadályt a rossz időben és a bejelentett résztvevők a kellő időben meg is érkeztek. Ott volt a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti-Kör kiküldöttjei és a kör dalárdája, a csáktornyai tanitóképző ifjusága, a nagykanizsai városi főgimnázium ifjusága, a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola számos tanulója, végül a megyéből számosan megjelentek. Az ünnepségen feltünően látható volt a muraközi papság hiánya.

A nagykanizsai Irod. és Műv. kört Murakirályon küldöttség várta Itt Neusiedler Jenő üdvözölte néhány rövid szóval a kört és a megjelent vendégeket, amit a dalárda egy kis üdvözlő dallal hálált meg. Ezután megindult a menet hosszu kocsisorban a fellobogózott Perlak felé.

Délután fél öt óra volt, midőn a Hymnus áhitatos hangjai egybevegyültek a levegőben a muzsikák dörgésével. Az ünnep kezdete volt ez, amely ott folyt le Gasparits emlékoszlopa előtt. A Hymnus vég ütemeinek elhangzása után Dr. Tamás lépett a pódiumra. A megjelenteket üdvözölte. Beszédében reámutatott a vértanu halált szenvedett szerzetes korára. Beszédét igy fejezte be: „Perlak városában ez az emlékmü a magyar szabadság vértanu halált halt hőseinek — kálváriája — bucsujáró helye. Zarándokoljanak el ide ezentul is minél gyakrabban, még számtalanszor. Amint Önöket támogatja, erősiti a hazaszeretet szent érzelmének ápolásában ez az emlék, ugy támogassanak, erősitsenek minket önök is sürü megjelenésükkel ezen a helyen. S ha igy előáll közünk a hazafias érzelmeinkre annyira áldásos kölcsönhatás, ha ekként

TÁRCZA.

A kertilak rejtélye.

— Angolból. —

— A „Zalai Közlöny" tárczája. —

A leány magas volt és karcsu, tömött szőke hajjal és virágszerü arccal. A pupillái annyira nagyok voltak, hogy alig látszott a szemének kékje tőle szépen ivezett szemöldjei alól. A szobaleánya, aki annak előtte dadája volt, éppen most adott rá világos sárga selyemruhát, amelynek bő, nyitott ujjaiból kivilágitott hófehér karja. Egyetlen diszül egy kis aranyláncot akasztott a nyakába, amelyen egy arany sziveccske csüngött és egy nagy csokor vörös rózsát tüzött a keblére.

— Nem lesz hiánya a táncosokban — jegyezte meg a dada, amint távolról kezdte szemlélni a leányt.

— Igazán, azt hiszi, Nana? — kérdezte a leány szomoru mosolylyal. — Lássa, én pedig ugy érzem, mintha ma éppen nem találnám jól magamat.

— Ah, badarság, Hester kisasszony. Mit szólna hozzá Dauvers ur, ha hallaná, hogy mit mondott?

E szavak hallatára a Dorington Hester arca egy pillanat alatt fölvidult. Gyors léptekkel sietett a fogadószoba felé, ahol egy fiatal férfi várt már reá.

— Édes! Milyen gyönyörü! — szólott hosszasan tekintve a leányra. Azután gyöngéden magához vonta őt és megcsókolta az ajkát. A leány a vállaira hajtotta a fejét és halkan, leheletszerüen csak ennyit mondott:

— Egyetlen Geraldom.

Nagyon szépek voltak igy együtt; a bájos fiatal leány arany haja összeölelkezett a férfi sötét fürtjeivel s egész lényükről le lehetett olvasni egymás iránti nagy szerelmüket.

E pereben kocsirobogás hallatszott és egy egész kocsisor, telve vendégekkel, állott meg egyenkint a ház előtt. Ugyanis a szomszéd birtokosoknál nagy bál volt készülőben és Doringtonné magához hivta hat órai ebédre a bálra meghivottakat, hogy együtt menjenek az egy kicsit távol eső szomszédokhoz.

Az ebédnél két asztal volt, az egyiknél Doringtonné, a másiknál Hester ült az asztalfőn. Hesternek egyik szomszédja Dauvers volt, a másik pedig egy negyven év körüli nőtlen férfi, az egész világot ismerte, mindent tudott, ami történik, de minthogy sohasem pletykált és mindenki iránt csak jóindulatot tanusitott, nagyon szerették.

— Tehát ma este Balham Abbeyben fogunk táncolni? — kérdezte Hestertől. — Csak arra az egyre figyelmeztetem, hogy fel ne keresse a kertilakot, mert abban szellemek járkálnak.

— Csak tán nem hiszi, hogy hiszek a kisértetekben? — kérdezte a leány nevetve.

A kerti ház emlitésekor az idősebb Dorington kisasszony, a Hester nagynénje, elsápadt és fölemelte a fejét.

— Azt hiszem, hogy azért megijedne tőlük, ha látná őket — válaszolta Trippet ur. — Akármint is van a dolog, kerülje a kertilakot, mert az ott lévő szellemek különös ellenszenvvel birnak a jegyesek iránt.

A Hester keze találkozott az abrosz alatt a Geraldéval és az biztatóan megszorította azt.

— Azt hiszem, hogy minekünk nincs okunk félni tőlük — válaszolt Hester mosolyogva. De tudja mit, Trippet ur, mondja el nekünk azoknak a szellemeknek a történetét.

Minthogy Trippet ur meggyőződött róla, hogy a fél asztal reá figyel, elmondta, hogy Balham Abbey ezelőtti tulajdonosa megnyerte a yorkshirei herceg leányának a kezét és a bucsuestélyen, — az esküvő napja előtt még együtt voltak, de másnap reggel, mikor már mindenki egybegyült s csak a menyasszony hiányzott, azt sehol nem tudták megtalálni. Végre is egy levelet fedeztek fel, amelyben a leány tudatja velük, hogy az éjszaka folyamán megszökött a vőlegénye legjobb barátjával és hogy ne is keressék őket, mert mire megtalálják, akkorára már ugyis házastársak lesznek.

A csapás oly nagy volt, hogy a fiatal ember egy ideig buskomor volt, azután pedig egynehány cimborájával nap-nap mellett reggelig ittak, lent a kertházban. Beszédeket is mondanak rendesen, és a tosztok végszavai mindig átokkal végződnek az asszonynemre. Azt tartják, hogy nyári éjszakákon még most is lehet gyakran látni őket, amint összekocintják poharaikat és hogy, aki ilyenkor meglátja őket, az egész életén át valami átok nehezedik reája.

A társaságra nagyon rosszul hatott a kis elbeszélés és Hester egészen sápadt és szomoru lett. De Doringtonné most jelt adott a fölkelésre az asztaltól, és a kis társaság nemsokára Balham Abbey felé robogott.

Az óriási kivilágitott palotaszerü épület ugy nézett ki mint egy nagy városrész, a tánczterem padlója pedig fényes volt mint a tükörjég. A zenekart egy magyar cigánybanda képezte és a sok angol elragadtatva hallgatta a még ismeretlen hangokat.

Miután már a háziaknak köszöntek, Gerald derékon kapta Hestert és táncolni kezdtek. Olyan szépen illettek egymáshoz, hogy az egész bálterem utánuk fordult.

Mikor a vacsorához indultak, Hester kinézett az ablakon. Gyönyörü holdvilágos este volt és nagy kedvet érzett egy kis sétára.

Elindultak tehát, hogy a Hester selyemcipőcskéjében kár ne essék, egy jó nagy, széles uton mentek. Egymást átkarolva, szó nélkül haladtak előre.

Egyszerre csak egy örökzölddel befuttatott házhoz értek, amelynek ablakaiból nagy, világosság áradt szét.

— Vajjon hol vagyunk? — szólott Gerald.

— Nézzünk be — válaszolta Hester kivánesian. — A férfi magához szorította a leányt és az ablakhoz léptek.

Különös kerek szobába tekintettek, a megteritett asztalnál bársonyfrakkos, rövid térdnadrágos, kivágott csattos cipőjü férfiak ültek. Egyik férfi szemben ült az ablakkal és egy rövid pipát szitt, a szomszédja kezét a karjára hajtotta és nem lehetett az arcát látni, a harmadik pedig háttal ült az ablakhoz. Egyszerre csak az, aki szemben ült velük, székkergette arca körül a füstöt és az ablakra mutatott. Az arca olyan volt, mintha a sirból kelt volna ki és a két fiatal odakünt remegni kezdett.

— A kertilak előtt vagyunk! — szólott Gerald tompán. — De nem tudtak megmozdulni. Az az alak pedig felállott helyéről, a kezébe vett egy poharat és az ablak felé lépett. Gerald és Hester tisztán látták az arcát. Szemüregeiből két vereses fényü szem tekintett ki, óriási fogai előre állottak és a szobából halottasházra emlékeztető szag terjedt ki. Azután ördögi mosolylyal megragadta a poharát és annak tartalmát a Hester meztelen nyakára öntötte. A leány ájultan esett össze.

Nem tudta mennyi ideig feküdt igy és arra ébredt fel, hogy Gerald hideg vizzel dörzsöli a halántékait.

— Szent egek, Hester, — szólott türelmetlenül, mikor a leány kinyitotta a szemét. — Már azt hittem, sohase ébred fel. Milyen unalmasak is az asszonyok! — tette hozzá haragosan. — Minden semmiségért elájulni!

A leány felült és különös kifejezés lopózkodott az arcára.

— Menjünk már, — folytatta Gerald. — Hagyjuk el ezt a helyet. Miféle jegy van ott a nyakán?

— Nem tudom, akkor éreztem, mikor a bort reám öntötte onnan az ablakból . . .

A leány fehér nyakán egy kis kerek égési seb volt látható.

Lapunk mai számához negyediv melléklet van csatolva.

állandóan egyesülünk Magyarország hős vértanui emlékének kultuszában, a magyar szabadságnak és a szabad magyar hazának szüntelenül lángoló szeretetében, amire engedjék meg, hogy részünkről itt e helyen szent fogadást tegyek, akkor, agyarkodhatnak itt a legközelebbi délen ellenünk ugynevezett „horvát testvéreink" s irigykedhetnek ránk ott a közel nyugaton gyülölködő német sógoraink; de ránk törhet az egész világ, — miként ez az emlék — oly sziklaszilárdan megállunk előttük mi is és a hazaszeretet izzó tüzében megedzett acélos magyar erővel önérzetesen megint oda kiáltjuk nekik, kis Muraközünk egy másik nagy fiának a nagy költő „Zrinyi Miklós"-nak azt a jelszavát: Ne bántsd a magyart!" A hatalmas beszéd egész végig lebilincselte a hallgatók figyelmét.

Az Irod. és Műv. kör dalárdájának ünnepi dala hangzott fel most Böhm Emil vezetésével. A kör jól szervezett dalárdája megérdemelt elismerésben részesült.

Az ünnep magyar szónoka Dr. Zakál volt. Különösen ügyes volt a beszéd ama része, melyben Gasparitsot magasztalta: „Gasparits Márk tetteit a történelem örökitette meg s ezek a tettek minden szónál ékesebben hirdetik nekünk az ő nagyságát és dicsőségét!

Szivében a hazaszeretet olthatatlan tüzével, baljában a feszülettel, jobbjában kivont karddal, barátcsuhában járta be egész Muraközt s a megtámadott magyar szabadság, a magyar függetlenség szent eszméjének védelmére hivta fel a horvát ajku, de szivében igaz magyar érzelmü népet!

S ez a nép megértette a fönséges eszméket, melyeket a véréből való vér hirdetett, s rajongva lelkesedéssel követte a fiatal szerzetest oda is, hol a halált osztogatják!

Majd az ifjukhoz fordult e szavakkal: Ápoljátok s melengessétek szivetekben azokat a dicső eszméket, melyeket Gasparits Márk hirdetett; emeljetek szivetekben egy oltárt Muraköz vértanujának, Gasparits Márknak! Lobogjon bennetek magasra az ő szent tüze s véssétek mindnyájan jól elmétekbe vértanunk utolsó szavait, melyek ez emlék felirása is hirdet: Éljen — és örökké élni fog a haza!" Tömör, ügyesen szerkesztett, hazafias beszédének gyujtó, lelkesitő hatása volt.

A horvát ünnepi beszédet Kramarits tartotta, oly sok hévvel, magyaros tüzzel és hazafiasan, hogy akik értették szavait, valósággal magyar szivből jövő beszédnek mondották azt.

Ezután ismét a dalárda énekelt gyönyörü kuruc dalokat. A dalárda kitünően előadott dalait a hazafias közönség lelkes éljennel jutalmazta.

Gáspárits György, pécsi szemináriumi papnövendék, a martir hős rokona állt ezután az ünnepi emelvényre. A szabadságharc dicső napjainak rövid vázolásából kiindulva rámutattatott arra, hogy a honszeretet tartotta fönn e nehéz napokban e hazát. A honszeretet bajnokainak emléke föntartandó. Ezért jött össze e szép számu közönség, másrészt meg, hogy leomolván emlékoszlopánál, küzdelmeikhez uj erőt nyerjenek. Végül, miután Muraköz hazafias, áldozatkész közönségének, a fáradhatatlan szoborbizottságnak és a jelen volt vendégeknek köszönetet mondott, e szavakkal fejezte be beszédét:

„S te hazám, ne félj, neked élned, virulnod kell, egy szebb, egy jobb jövőre lehet hő reményed, mert a nemzet, mely szépért, jóért, nemesért igy lelkesedni tud, mely dicsőt, magasztost igy magasztal, nem veszhet el soha, nem! Van abban élni hit, jog és erő!" Az ifju papnövendék fiatalos tüzzel, hazafias hévvel és lendülettel előadott beszédje kellemesen érintette a jelenlevőket.

Az emlékoszlop megkoszoruzására léptek elő egymás után a küldöttségek. A perlaki hölgyek, az Irod. és Műv. kör, a csáktornyai tanitóképző ifjusága, a nagykanizsai főgimnázium, a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ifjusága, Perlak közönsége stb. helyezték el koszoruikat az emlékmünél. Az emlékmü talpazatát egészen ellepte a sok hatalmas babérkoszoru. A közönség figyelme még csak ekkor irányult a vértanu emlékoszlopa felé, amely egyszerü kőpiramis életrajzi adatokkal és hazafias jelmondatokkal boritva.

A hazafias ünnepnek utolsó száma a Szózat eléneklése volt, melyet a közönség kalaplevéve, együtt énekelt a dalárdával.

Az esti banketton elhangzó szép beszédek méltók voltak az ünnepség délutáni pontjaihoz.

Szabó Zsigmond dr. perlaki ügyvéd városunk közönségét éltette. Beszédében különösen az Irod. és Műv. kör hazafiasságát hangoztatja.

Csóti Márk nagykanizsai főgimnáziumi tanár emelkedett szólásra. Néhány rövid, de találó szóban megköszönte az Irod. és Műv. körre vonatkozó elismerést. Ezután magyaros lelkesedéssel von párhuzamot az 50-es évek és napjaink eseményei között. Szép szavakban kifejtette, hogy akkor nem volt szabad magyarul gondolkozni sem, „s napjainkban már — folytatta beszédét nagy tetszés közt Csóti — még a törzsmamelukok is nemzeti nyelvért küzdenek." Az átmenet okát a hazafias érzés emelkedésében keresi és találja. A hazafias érzés fokozására legalkalmasabbak a helyesen rendezett kegyeletes ünnepségek. Majd a perlakiak hazafiságát dicsőiti s áldomáspoharát a mai hazafias ünnep rendező bizottságára üriti. Csóti Márk a minden izében hazafias és lelkesitő toasztjával magával ragadta az ünneplőket, akik lelkesen megéljenezték a magyaros lelkületü Csótit.

Horváth György, főgimnáziumunk igazgatója, szép szavakban magasztalta a 48-as időket, mely után megköszönte a perlakiak magyaros vendégszeretetét.

Kele György kotori jegyző poharát a perlaki hölgyekre üritette.

Felköszöntőt mondtak még Zrinyi Károly, Sipos Károly stb.

Magyaros szokás szeriot az ünnepség a reggeli órákig tartó tánccal végződött.

Éjfél felé azonban már zsufolt vonatok vitték a vendégeket haza felé, akik egy hazafias szép nap emlékével gazdagabbak lettek.

Az Irod. és Műv. kör hazafias dolgot cselekedett, midőn ez ünnepen való megjelenés végett Nagykanizsán mozgalmat inditott!

Vasárnapi képek.

A népünnepen hullámzó tömeg. — A „Kerepesi Temető Hircsarnok" eredeti távirata. — Mi a népünnep? — Könyvtár alap javára rendezett népünnepre nem megyek többé.

Népünnepek. A nyár vasárnapjait a népünnepek (ünnepély szót örökül hagyom a finoman beszélő borbély-segédeknek) rendezői foglalták le maguknak. És derekasan. Nem hiszem, hogy Meszes, vagy pardon Balaton-Györökön az első ház felépitésétől a mai napig volt annyi népünnep, mint nálunk az idén nyáron. Volt itt ex-lexes népünnep ex-lex nélkül és volt ex-lex nélkül hirdetett népünnep ex-lexxel. (Mondhatom mindegyiket, mert őszintén megvallva egyik cimét sem tudom megmagyarázni.) De legyen volt az „spékelt" ünnep, vagy nem „spékelt" (a spékelés az ex-lex!) egyben megegyeztek valamennyien, hogy a „könyvtár alap" javára „mentek."

Kár, hogy nyár volt. Nyáron nincs türelmem számolni. Mert ha nem lett volna nyár, kiszámitottam volna azt, — tekintve, hogy van oly egyesület, mely már tán évtizedek óta rendez a „könyvtár alap" javára jövedelmező népünnepet — hogy mily nagy lenne már az a könyvtár, ha a begyülő összeget mind a könyvtárra forditanák?

Önökre bizom a kiszámitást. Ime adataim: Husz év óta minden évben kétháromszáz korona haszon. Ebből véve 30 filléres Robinzon Krouze, Rinaldó Rinaldini, Benickyné Bajza Lenke, Dreyfus élete az Ördögszigeten és más ily köteteket. Én azt hiszem — ugy hozzávetőlegesen mondom — most már legalább 20,000 kötetből álló könyvtár lenne. (Ha önök közül valaki pontosan kiszámitja ezt, kérném erről engem értesiteni, hogy a jövő milleneum évkönyvében az utódok ezt mint történeti mozzanatot megörökithessék.)

Tehát mondom sok népünnep volt. A „jóhirü" és a „jónevü" cigányzenekarok (azért nem ajánlom figyelmébe a Népszinház cigányverseny rendezőinek) bőven huzták az idén. Volt is publikumuk. A tömeg hullámzott — irná róluk a „Kerepesi Temető Hircsarnok." „Hullámzott" és „szórakozott." A szórakozásban nem találni hiányt a népünnepeken.

Van például világposta. Hát postának posta. Elszáradt galyakból összerótt sátoron ott volt egy esővert felirás „pósta." Igy hát én is megnyugodtam.

De hát az a világ szó minek ott? — tudakolta egyre egy atyafi tőlem. Én nem akarva ily „világ"-ot jelentő dolgok fejtegetésébe bocsátkozni, a faképnél hagytam az atyafit.

A „világ"-pósta nagyszerüen müködött. Folyt erősen a verseny. Hogyne, mikor a legtöbb „világ"-pósta-kártyát kapó urbölgy egy „értékes" képes-levelezőalbumot kap. A verseny eldöltét magam is bevártam. A „boldog" nyerő 2376 levelezőlapot kapott.

A „Kerepesi Temető Hircsarnok" épp ott időző riporterje meginterjuvolta a kettőezerháromszázhetvenhat képes-lap tulajdonosnőjét. A rossz nyelvek szerint a „Kerepesi Temető Hircsarnok" igy referált a világpósta versenyről:

Legujabb.

— A K. T. H. eredeti távirata. —

Érdekes Sportverseny!

Nagykanizsa, nyáron, vasárnap délután.

Az európai sportkörök figyelmét erősen felcsigázott világ-posta verseny, ma dőlt el Nagykanizsán. A győztes csinos barna leány. Kettőezerháromszázhetvenhat képes lappal lett a győztes. Életrajzából egyenlőre annyit tudtunk meg, hogy anyja nem volt mosóné és apját sem ütötte le a hajókötél. Különben jó egészségben ért a célhoz. A kisasszony szivessége folytán alkalmunk volt a győzelmet jelentő képes-lapokba betekinteni. Ime az érdekes lapok feliratainak kimutatása:

Szeretlek Roxelánom, tiéd egész valóm!	1	drb.
Szereti a sajtot?	13	„
Csak egy szép lány van a világon.	1134	„
Minek a szőke énnékem, mikor én a barnát szeretem!	78	„
Hogy lehet valaki oly kegyetlen?	16	„
Én nagysádot bolondulásig imádom!	38	„
Legyen maga a gárda ellentéte! (A gárda nem adja meg magát. A szerk.)	1	„
Igaz tisztelője.	845	„
Oh vajha megismerhetném?	45	„
Él még a mamája? (Ez nősülni akart. A szerk.)	1	„
? ? ? ? ? ? ? ? ? ?	506	„
Millió csók!	151	„
Névtelen, irás nélkül, olvashatatlan aláirás stb.	57	„
Összesen	2376	„

világ-pósta lap.

Részletek és a nyertes arcképe holnapi számunkban.

Ez volt a K. T. H. hirrovatában. A riporter ur Kerepesen bizonyára rendez jövőre népünnepet. Én nem kérek belőle. A jólakásig elég volt.

Eldobtam és hozzámdobtak összesen $5^{1}/_{2}$ kgr. szines papirost, hallgattam „jóhirü zenekart," láttam világpósta versenyt, vettem 5 zsákot s benne macskát, halásztam szárazon a zavarosban (értsd fürészpor) megittam 5 pohár sört, egy pohár fickót — ennyi fickó csak volt hat pohár sörben! — a sörre vártam egy fél óráig, közben dobtam karikát késre (nem bolondság ez) láttam lekváros lepény-versenyt, zsákbafutást, póznamászást, 32 és félszer a lábamra hágtak, három alakot én arcul vágtam — és mindez nem volt más, mint egy „népünnepély" a könyvtáralap javára.

Nos ha a nép igy mulat, ugy inkább belépek az elite körökbe!

Én megfogadom és önök is fogadják meg tanácsomat: Ne menjenek „könyvtáralap javára rendezett népünnepélyre!"

Amateur.

HIREK.

— **Vilmos császár utja.** Vilmos, Németország császára f. hó 13-án reggel 8 óra 15 perckor érkezett Kanizsára külön udvari vonaton, amelyet lovag Brahm Miksa, a déli vasut vezérigazgatója, Fransitz igazgató, Breuer és Buffka főfelügyelők kisérték. Nagykanizsáról Pécsig Szurovy felügyelő és Rauschenberg osztálymérnök vezették a vonatot. A vonat megérkezését megelőző éjjel és aznap reggel Pillitz állomásfőnök és Neu Miksa forgalmi tiszt teljesitettek szolgálatot. A pályaudvar a közönség előtt szigoruan el volt zárva. A hatóság részéről ott voltak Deák Péter rendőrfőkapitány, Hegedüs László csendőrhadnagy, Farkas Ferenc rendőrkapitány, Bay György a bünügyi osztály vezetője és néhány rendőr. Pontos időben robogott be a fehér udvari különvonat, mely 5 kocsiból állt. A negyedik kocsiban ült a császár olvasásba merülve. A vonatból csak Eulenburg gróf udvari marsall szállt ki és néhány szót váltott Brahm vezérigazgatóval. Miután a vonat gépet cserélt, 8 óra 17 perckor elindult.

— **Személyi hir.** Festetics Tassiló gróf nejével Hamilton Mária hercegnővel és gyermekeivel Alex comtessevel és György grófffal visszatért Keszthelyre. Látogatásukra ugyanakkor megérkezett Fürstenberg Károly herceg is nejével Festetics May grófnővel. A gróf Fürstenberg Károly herceggel és György gróffal Berzencére utazott vadászatra.

— **Eötvös Károly Deák-tanulmánya.** Eötvös Károly Sümegen tartózkodva meglátogatta Darnay Kálmán muzeumát, azután Nyirlakra ment ki. Nyirlakról tovább utazott Kehidára és Szent Lászlóra. Utazásának célja, hogy további adatokat gyüjtsön Deák Ferencről, akinek életéről és müködéséről eddig számos érdekes mozzanatot örökitett meg.

— **Halálozások.** Felsenburg Manóné szül. Marle Róza, e hó 14-én életének 67-ik évében elhunyt Nagykanizsán. — Folyó hó 15-én helyezték örök nyugalomra.

Brill Mórné szül. Deutsch Betti 74 éves korában elhunyt Nagykanizsán. 56 évig élt boldog házasságban férjével, Brill Mórral.

Löbl Albert volt kereskedő 92 éves korában f. hó 16-án elhunyt. Az elhunyt multja egy munkában eltöltött élet volt. Öreg napjaira alig tartott meg garast kenyérre, mert soká kellett élnie. Sok évnek sok nyomora nehezedett vállaira, de azért tisztességben és rendithetetlen bizalomban töltötte el napjait. Hire nem járja be a világot, de akik ismerték, azok nem vonhatják meg tiszteletüket a derék, elhalt öreg ur iránt. F. hó 17-én temették. Ravatalánál Dr. Neumann Ede, a zsidó hitközség lelkésze megemlékezett az elhunyt erényeiről.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Győrffy Zoltán dr. tapolcai gyakorló ügyvédet a tapolcai kerületbe ügyészségi megbizottul rendelte ki.

— **Deák Ferenc emlékünnepe.** Deák emlékünnepe most már egész bizonyos, hogy országos ünnep lesz. A vármegyék közül nagyon sok már elhatározta, hogy disz-közgyülést tart. Legutóbb Borsodmegye báró Vay főispán elnöklete alatt tartott választmányi gyülésében elhatározta, hogy Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából október 21-én rendkivüli közgyülést tart és Deák Ferencznek Miskolczon közadakozásból szobrot állit.

Deák emlékünnep legujabb momentuma Vaszary Kolos hercegprimás rendelete, mely szerint a „haza bölcse" születésnapjának évfordulóját az esztergomi főegyházmegye területén levő összes iskolák gyászistentisztelettel és ünnepséggel fogják megülni.

— **Plebános kinevezés.** A veszprémi egyházmegyében Németh János keszthelyi segédlelkész a „Balatonvidék" szerkesztője, vörsi plebánossá neveztetett ki.

— **A főgimnáziumban** létesitett egészségtanári és iskola orvosi állásra a városi tanács Dr. Fodor Aladárt nevezte ki.

— **A vasárnapi munkaszünet és a pékek.** Igazán nem hittük volna, hogy egy törvény alapján kibocsátott rendelet végrehajtásáért oly sokat kell irni. De igy van. Már két izben megirtuk, hogy a nagykanizsai pékmühelyek néhányában vasárnap éjjel (különösen reggel 4—6 óra felé) dolgoznak a segédek és néhol az inasok — dacára a rendelet határozott ily irányu tilalmának — és ime most ismét fel kell emelni szavunkat a rendelet végrehajtásáért. Ujból és most már harmadszor a főkapitányság figyelmébe ajánljuk a rendeletet megszegő pékmestereket. A főkapitányságnak nevekkel szolgálhat a szerkesztőség. Itt emlitjük meg egyuttal, hogy — értesülésünk szerint — e héten már a péksegédek közül is többen feljelentést tettek a pékmesterek ellen, a vasárnapi munkaszünet be nem tartása miatt.

— **Ellenőrzési szemle.** Nagykanizsa város területén tartózkodó magy. kir. honvédségbeli tartalékos és szabadságolt katonák ellenőrzési szemléjét f. évi október 1-én és 2-án a „Polgári Egyletben" tartják, mely reggel 8 órakor kezdődik. Az utószemle 1903. évi november hó 19-én a honvéd-kiegészitő irodában lesz.

— **Az izr. hitközség köréből.** A nagykanizsai izr. hitközség elöljárósága ezennel köztudomásra hozza, hogy a f. évi zsidó ünnepek alkalmával f. hó 22-én és 23-án, továbbá október 1-én az esti és délelőtti istentiszteleten a templomba sem a földszintre, sem a karzatokra belépő-jegy nélkül senki be nem mehet. Ezt a határozatot az elöljáróság csakis a közönség érdekében — a szükséges rend és biztonság kedvéért hozta. Kérik tehát a templomot látogató közönséget, hogy az emlitett napokon a belépő-jegyeket a templomba elhozza s az ajtónál álló rendőrnek kérelmére előmutassa.

— **Koszorutpótló adományok.** — Folyó hó 15-én elhunyt Felsenburg Manóné született Márle Róza iránti kegyelet jeléül adakoztak: Felsenburg Manó 54 kor., Felsenburg Henrik és neje, Felsenburg Arthur és neje 20—20 kor., Neu József és neje 5 kor., Neu Albert és neje 3 kor., Hamburg Miksa és neje 2 kor., összesen 104 kor. A nagykanizsai izr. Szent-egylet.

— **Villamos világitás.** Az izr. templomban az összes világitó testeket villamos világitásra rendezték be. Az egész templomot 310 villamos gyertyaláng világitja. A hőség és füst, mely az eddigi világitás mellett fejlődött, a villamos világitás mellett megszünik. A rövid zárlat veszedelme is ki van kerülve. A felszerelés Moller felszerelő munkája. A próbavilágitást e héten már megtartották.

— **A zalamegyei fiuk.** Sopron városában heves tüntetés volt a hadügyminiszternek a katonai szolgálatot meghosszabbitó rendelete ellen. A keserüség, hogy a három esztendő leteltével haza nem mehetnek, urrá lett a katonák lelkén és olyan indulatba hozta őket, hogy a polgársággal együtt demonstráltak a rendelet ellen. Az esetről csak azért emlékezünk meg, mert a katonák 48 as bakák voltak s mint értesülünk a tüntetők közt sok zalamegyei fiu volt.

— **Kedélyes bérkocsisok.** A Zalai Közlöny panaszkönyvébe egyik olvasónk a következő sorokat küldötte be: „Városunkban napról-napra több oly bérkocsis alkalmazottat látni a bakon, akik nagyon is „rózsás szinben" látják a világot. Őrült vágtatással nyargalnak át az utcasarkokon, veszélyeztetve a járókelők testi épségét. A minap este egyik rózsás „állapotban" levő kocsis, — a kocsi száma ha jól emlékszünk 34-es volt — kedélyes viccet csinált. A fő-utcán föl alá kocsizott, sok ház előtt megállva hangosan kiáltozta, hogy ő vendéget vár. A vendégváró kedélyes kocsis körül nagy népcsődület volt a Korona előtt, mig végre a főkapitány személyesen utasitotta el a korzóról. S ezt gyakran láthatjuk. A bakon elég szép számmal vannak képviselve, akik hajtanak a közönség testi épségétveszélyeztetve. Ajánljuk a rendőrkapitányságnak, hogy a kocsi-vizsgálatkor érdeklődjék a kocsisok személye iránt is. Hozza be fővárosi mintára, a hajtási engedélyt, melyet a rendőrkapitányság

---

— Nézze csak, Gerald, maga is kapott valami jegyet! — kiáltott fel a leány és rámutatott a Gerald mellényére, amely szintén ki volt égetve.

— En elrejtem a magamét, de maga is huzza rá a csipkét, a virágot, vagy akármit a saját sebére! — kiáltott fel a férfi vadul.

Mikor elfordultak az elátkozott háztól, nem találtak semmi mondani valót. Ugy értek be a bálterembe, mintha egy jéghegy választaná el őket egymástól.

A leányt rögtön körülrajongta az ifjuság. O pedig ugy össze tudta szedni magát, hogy nevetve, vidáman táncolta végig az éjszakát. Gerald kedvetlenül odatámaszkodott egy ajtófélfához.

— Nos, öreg fickó mi bajod van? Nem látszol valami nagyon vidámnak, — jegyezte meg Trippet ur, amint elhaladt mellette.

— Nézze csak, micsoda egy asszony az az Algyné! — kiáltott fel Dauvers válasz helyett. — Az olyan asszonyokat szeretem én! Mindenre vállalkozik és azt rögtön meg is érteti az emberrel. Nézze milyen szépen áll neki a festék, meg a puder! Megyek elhivom táncolni.

— Megbolondultál, Gerald? Hiszen eddig gyülölted azt az asszonyt! Tán csak nem rugtál be a háziur gyönge pezsgőjétől?

Gerald vállat vont, aztán meghajolt Algyné előtt, aki bájos mosolylyal fogadta őt.

Pár perc mulva Hester haza kivánt menni és mikor éppen ki akartak menni az ajtón, Gerald táncolt el mellettük Algynéval a karján.

Azután napokig feküdt betegen ágyában. Eleinte nagy lázai voltak, később mikor az megszünt, némán mozdulatlanul maradt ágyában. Az idősebb Dorington kisasszony éjjel-nappal mellette volt és csak azon csudálkozott, hogy Hester sohase kivánta látni Geraldot.

Gerald pedig teljesen elmaradt a leánytól. Algyné oly botrányosan viselte magát, hogy Balham Abbeyből kitiltották és akkor Gerald elment vele Párisba. Doringtonnénak pedig egy sértő rideg levelet irt.

Egy napon aztán Hester felült ágyában és beszélni kezdett.

— Ne várjátok többé vissza Geraldot — néném. Én örökre elvesztettem őt. Ugyanis a balhami bálon az első tánc után amit Algynéval táncolt, bevezette őt a télikertbe s ott egy pálma alatt szidni kezdte neki a mai lányokat, kijelentette neki, hogy a jelen az övék és megcsókolta őt. Lásd néném, csak az a furcsa a dologban, hogy egy cseppet sem bánom a dolgot és semmi fájdalmat nem okoz az nekem.

— Szerencse az gyermekem, hogy nem bánkódol egy ilyen ember után. . .

— Mondd meg nekem, néni — voltál-e te valaha a balhami kerti lakban? — kérdezte Hester kis szünet mulva, borzongva.

— Ezelőtt tizenöt évvel voltam ott utoljára, Hester. És ez az oka annak, hogy sohase fogok férjhez menni, mert a Trippet ur elbeszélése igazság! Nézz ide.

Félrehuzta nyakáról a selyem csipkéket és ugyanazon a helyen, ahol Hesternek, ott volt a behegedt, piros égési seb.

zdna ki. Hajtási engedély nélkül a kocsis nem volna alkalmazható a bakra. Az engedély kiadásánál a főkapitányság óvatosan járhat el és akkor tán nem kerülne oly sok ügyetlen alak a bakra, mint a mostani nagykanizsai bérkocsisoknál." A közönség testi épségének megóvásáért mi is ajánljuk e reformot a főkapitányság figyelmébe.

— **Elárverezett krokodil és óriáskigyó.** Nem mindennapi árverés volt a napokban Szigetvárott. Kemény Jakab a szigetvári Buza-téren tartózkodó állatmutogató rendelt ugyanis egy krokodilt és egy óriáskigyót, amelyek Szigetvárra meg is érkeztek, de a cimzett vagy pénzhiány, vagy egyéb okból kiváltani nem tudta őket, igy elárvereztettek. Akadt is egy jószivü ur, aki az állatokat potomárért megvásárolta és szokat Keménynek ajándékozta.

— **Kép a jövőből.** Nagy port vert fel Csányi Henrik találmánya. Sokan magasztalóan irtak róla, sokan gunyolóan, sokan pedig nagyon is kétkedve. Egy laptársunk, szon az alapon, hogy Csányi találmánya a jövő közkincse lesz, a jövő királygyakorlatokról ily jelenetet rajzol:

Az ezred királygyakorlatozik. A rajvonalban fekvő zászlóaljak előtt apró telepekre erősitett gyorstüzelő puskák. Az ellenséges századok felfejlődnek.

— Hapták! Siszen grádausz, cváj tauzend, fr'ttggg!

Minden katona egy-egy gombra helyezi kezét.

— Ausn! Fáj'rrr!

Kinos csönd.

— Fáj'rrr, az apátok . . . . . .

Egy-két pikk-pukk s azután kinos csönd.

— Fáájjjrrr!!!!

A katonák halotthalványan nyomkodják a gombokat.

A király odalovagol.

— Ezredes, mit csinálnak maguk? Ott az ellenség, tüzeljenek.

Pikk-pukk, pikk-pukk.

— Snellíájer, ezredes.

Pikk . . . pikk . . . pukk.

— Jelentem alássan, a telepek elromlottak.

Visszavonulás, óriási zavar, vizsgálat.

— Hova lett a telepedből a ciankáli?

— Jelentem alássan, sok a patkány a kvártélyon, azt pusztitottam vele, azután kifogyott.

— Hát az alkohol hová lett? Kapitány ur, az ön századjának telepeiben nincs alkohol.

— Őrmester hová lett az alkohol?

— Káplár, hol az alkohol?

— Hová tettétek az alkoholt? barmok!

— Jelentjük alássan, hajnalban nagyon fáztunk, aztán — megittuk.

— Hej, vakapátok! Hát a kürtös megbolondult, hogy alármot fuj?

— Jelentem alássan, be van rugva. Két ágyutelepet ivott!

— **Tolvaj a templomban.** Sümegről irják: A sümegi Ferenciek templomában a napokban vették észre, hogy a főoltáron levő szüz Mária szoborról hiányzik az aranyozott ezüst korona, egy értékes aranylánc s több ezüst és aranyérem. Rögtön jelentették a tolvajlást a szolgabiróságnál, de a tettest eddig kinyomozni nem lehetett.

— **Sulyos baleset.** Lapunknak irják: Horváth József vonyarci lakós uradalmi erdőőr egy diási polgárral vizet vitt kocsiján. A mint a „Vadlánybarlang" alatti uton haladtak, kocsija valahogy felborult, Horváth kiesett s a kocsi a vizes hordóval együtt reá esett oly szerencsétlenül, hogy mindkét oldalbordája eltörött.

— **Rendőri hirek.** Udvariatlan vendégek. Fischer János Hunyady-utcai korcsmárosnak zsebjéből, mig a söntésben egy széken szundikált, ellopták 600 koronát tartalmazó erszényét. Tekintve, hogy ebben az időben a korcsmában több gyanus alak volt, a nyomozást ez irányban folytatják. — Verekedő kártyázók. Az „Utolsó garas"-ban kártyázott egy négy tagu kompániа. Névszerint: Ecetes József, Horváth Török Boldizsár, Gábor Princsics Ferenc, Szolák Bódi. A társaság tagjai közül valamelyik a korcsma nevének megfelelően az „utolsó garasához" ért és haragjukban a kártyán vitába elegyedtek. A vita nyomán verekedés támadt, amelyben Ecetes és Horváth megsérültek.

— **Felülfizetések.** Emberbarát Temetkezési Egyletének 1903. augusztus hó 2-án tartott zászlószentelése alkalmával szegekre adományoztak: Áthozat mult hétről: 976 kor. Németh György és neje, Kövessy Albert, Horváth György cserepes, Kerns József, Halvax Frigyes, Dr. Ollop Mór ügyvéd, Galambos István, Weiss L. F., Horváth János, Gör. keleti hitközség, Dobrovics Milán, Dr. Fábián Zsigmond, Mészáros Antal (Keszthely), Sallér Lajos, Dr. Fodor Aladár, Horváth György főtiszteletű, Katholikus Legényegylet, Mácsek Mihály, Málovec Gyula, Oszterhuber László, Elek Lipót, Elek Ernő, Elek Géza, Ebenspanger Leo 5—5 kor., Gálos Béla 4 kor. 4 fill., Méhes Kálmán (Kiskomárom), Fuss Nándor (Alsó-Lendva), Thomka Endre, Szabados Győző, Unger Ullman Elek, Csempesz Kálmán (Letenye), Hirschler Sándor, Stolzer Gusztáv, Krátky József, Vágner Károly, Gradicsky György és neje, Horváth Péter, Keller Mátyás, Wellák János, Eger Zsigmond, Király Elek (Habót), Rosenthal Géza, Mathea Károly, Rinhoffer József és neje, Auchter Jakab és neje, Offenbeck Károly, Moszthámer Károly, Moszthámer Károlyné, Bayer Vince, Baierl Ferenc, Scherz Samu, Raffay István, Hametmayer Lajos, Molnár István nyug. plébános, Turek Gyula és neje, Lastufka Károlyné, Ifj. Wajdits József, Kereskedő Ifjak Önképző Egylete (Nagykanizsa), Pongrác Jakab, Dr. Kiss István, Dr. Goda Lipót, Tinagl Lajos, Kilik Béláné, Tóth József kovács, Dervalics Ákos (Szilimán), Pincinger Mihály és neje, Halasy Ádám, Dr. Rátz Kálmán, Nith Norbert főtiszteletű 4—4 kor., Hajek József, Stents István (A.-Domboru), Fodor Gyula (Pacsa), Szigeti Samu, Spirk János, Schweitzer József, Steiner József, Kardos József, Mautuano Ede, Farkas Róza, Bicsák János, Lőzert József, Pinterits Amália, Skorjánec József, Döme János, Szatler Lajos, Tóth István, Fischer Ignác, Berényi Elek, Muzikár Vince, Dauts Kálmán, Szommer Sándor, Miltényi Sándor, Horváth István adótiszt, Pásty Lajos és neje 3—3 kor. Eddig összesen 1351 kor. 4 fillér. (Folytatjuk.)

— **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., a Rökk Szilárd-utca 4. számu házában van.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903. szeptember 11-től—18-ig. —

Halálozások:

Mikó Anna rk. 6 hónapos.
Ispaits István rk. 4 hónapos.
Horváth Mária rk. 13 hónapos.
Zalay Ferenc rk 4. éves.
Mátyás József rk. földmives, 43 éves.
Felsenburg Manóné izr. magánzó neje, 67 éves.
Brill Mórné izr. egyleti-szolga neje, 74 éves.
Özv. Kolompár Józsefné zenész neje, 60 éves.
Fürst János rk. koldus, 83 éves.
Jakabfi György ifj. rk. 1 hónapos.
Szmodics Katalin rk. 3 hónapos.
Mozsolics Erzsébet rk. 5 hónapos.
Bolf Anna rk. 4 hónapos.
Vajda Józsefné rk. napszámos, 52 éves.
Löbl Albert izr. magánzó, 92 éves.
Rác István rk. 8 napos.
Kiss Ferenc rk. vasuti-munkás, 59 éves.
Dávidovics György rk. 1 éves.

Házasságot kötött:

Molnár János napszámos — Döme Máriával.

KÖZGAZDASÁG.

— **Baromfitenyésztési szaklap.** A „Baromfitenyésztés" cimü képes heti szaklap — amelyet Hreblayné Dediuszky Adél szerkeszt — felöleli a gazdasági és sportbaromfi-, énekló- és diszmadár, galamb és házinyul tenyésztési kérdéseket. A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagyszámu cikkeit mindig a legjelesebb tenyésztők irják. A lap hetenkint 16 oldal terjedelemmel és igen szép illustrációval jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Mutatvány számokat szivesen küld a kiadóhivatal. Budapest, VII., Nap-utca 19. Ugyanitt megrendelhető a „Tyuktenyésztés" cimü II. kiadást irt baromfitenyésztési szakmunka, amelyet Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő írt, s amely 200 oldalon, 90 képben ismerteti a tenyésztési tudnivalókat. Ára 3 korona.

— **Wieni arcátlanság.** Valamelyik tapolcai kereskedő — mint egyik laptársunk irja — öt kosár szőllőt küldött egy wieni cégnek. A szőllőt a wieni német a szállitó-levélre irt következő szavakkal küldte vissza: „Von Kossuth-Hunde kaufen wir gar nichts!" Ugy jár a magyar a német sógorral. Remélhetőleg ez esetnek meglesz az a jó hatása, hogy felhagyunk a sok osztrák portéka fogyasztásával és ezek után, ha nem is ily csomó gorombasággal fűszerezve, — minden hazafi visszadobja a sok selejtes osztrák árut.

— **A mentőszekrény.** A csépléseknél előforduló sok balesetre való tekintettel, a m. kir. belügyminiszter az idén is rendeletet adott ki. A rendelet az ily szerencsétlenségeknél szükséges első segély késedelem nélkül való nyujtása céljából, mentőszekrény beszerzését rendeli el. A rendelet a mentőszekrényhez szükséges gyógyszereket és dolgokat részletesen felsorolja. Végül megköveteli, hogy a cséplőgépnél foglalatoskodók közül legalább is két egyén — még pedig első sorban maga a gépet kezelő gépész — az első segély nyujtásában kellő jártassággal birjon.

IRODALOM

— **A Budapesti Napló** nemcsak keletkezésének történetében uj és eredeti, de a közönség szimpatiáinak gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbizható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs politikai cikkei, amelyek nyomatékossá teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű ujság véleményét, tárcarovatának magas szinvonala, gazdag informativ anyaga, kitünő értesülései, kimeritő, öltetes, változatos, eleven rovatai s mindenrendü közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponkint jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló szerkesztő belső tagja: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Feszl Géza, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Layka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferenc, Nyitrai József, Pásztor Árpád, Roboz Andor, dr. Soltesz Adolf, Thury Zoltán, Zöldy Márton.

— **A Honi Ipar** legutolsó számának vezércikkében Kunz József igen érdekesen fejtegeti, hogy a politikai élet ellajulásának alapokai gazdasági viszonyainkban rejlenek. Sugár Ottó párhuzamot von a munkások és gyárosok helyzete között és konkrét példákkal világitja meg, hogy a szociális küzdelemben ma a munkaadó a gyengébb fél. Gyárfás Oszkár igen érdekes cikkben ismerteti a ruhaipar helyzetét. Igen érdekes cikkeket találunk még a lapban a magyar kazániparról és a magyar lószőriparról, továbbá az érdekesebbnél-érdekesebb hirek egész sorozatát.

— **A „Magyar Szó"** a tiszta magyar szabadelvüség és a nemzeti eszme lapja, melynek hazafias szellemével a mostani sulyos válságban oly nagy és nemes hivatást teljesit, amely kiemeli a többi lapok közül. Nap-nap után honszeretettől és meggyőződés melegétől izzó cikkekben kél nemcsak a nemzeti jogok védelmére ugy katonai mint gazdasági téren, hanem kegyetlenül ostorozza a nemzet külső és belső ellenségeit, akik egyéni becsvágyból vagy más érdekből akadályozzák a nemzeti jogok érvényesülését s a nemzeti érdekek kielégittetését. Legutóbbi időben egy nagy történelmi sikere volt, melyet jó barát és ellenség egyaránt elismer róla: akkor ugyanis, amikor az egész parlament a bánnak leszerelt minden eredmény nélkül, serkentő, feddő vészkiáltásaival ujra talpra állitotta a nemzeti küzdelmet. Ha lesz valami eredménye a felujitott obstrukciónak — és biztosan lesz — a Magyar Szónak is kell, hogy jusson az érdem borostyánából. Ami más lapoktól a jelen viszonyok között megkülönbözteti, ez többek között az, hogy folyton napirenden tartja a gazdasági önállóság kérdését s követeli, hogy a nemzeti követelmények mellé kenyeret is adjanak a sulyos gazdasági helyzetben sinylődő nemzetnek. Szinte nap-nap után lerántja a leplet a nemzetiségű üzelmekről és az 1848. XX. t.-c. végrehajtását szorgalmazva máris nagy és szép eredményeket ért el. Ha még megemlitjük, hogy a Magyar Szó mindig bátor, gyakran vakmerő szószólója minden igaz ügynek, akár társadalmi, akár művészeti, akár tudományos téren és gyors, pontos, megbizható értesüléseivel a legnagyobb igénnyeket is kielégitheti, — elmondottuk mindazt, ami e hazafias ujság rövid jellemzésére elmondandó. A Magyar Szó előfizetési ára egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fillér. Egyes szám ára 8 fill., vidéken 10 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 48.

Blous-selyem 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterenkint, legolcsóbb ujdonságok. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár, Zürich.

Szerkesztőség:

Dr. Vullányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— Városi lakók, hivatalnokok stb. Emésztési zavarok és az ülő életmód és megerőltetett szellemi munka következménye ellen „Moll, seidlitz pora" az emésztést hathatósan szabályozó és enyhén hashajtó tulajdonságai következtében teljesen nélkülözhetlen háziszer. Egy dobos 2 kor. Naponti szétküldés utánvéttel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv szállitó által Bécs Tuchlauben 9. Vidéki gyógytárakban határozottan Moll készitményét kérjük védjegy és aláirásával.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán),

Idény április hó 15 tól október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő.

Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Egy magyarországi bérlő levele.

Wilhelm Ferenc, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Naszály.

Van szerencsém itt e helyen köszönetemet kifejezni azért a csodás hatásért, mely az Ön kitünő Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztitó-teájának használata után nyilvánul. Ezvel a teával egy süttői asszonyt teljesen meggyógyitottam, habár ezt az asszonyt már háromnegyed év óta a környék legjobb orvosai gyógykezelték és már lemondottak az életéről. Ezen kura által a tea oly kedvelt lett itt a környéken, hogy Török József gyógyszerész, Budapest, Királyutca, 7. bizonyosan nagy mennyiséget ad el a süttői gazdáknak.

Az én házamban is megtörtént, hogy én nálam alkalmazott fiatal ember oly éles csuzfájdalmakat érzett, hogy se kezét, se lábát mozgatni nem tudta, de az ön teájától három csomagnak elhasználása után teljesen meggyógyult. Én is használom ezt a teát kétszer évente és megvagyok győződve, hogy az nekem jót tesz. Mégegyszer a gyógyultak leghálásabb köszönetét kifejezve, maradok kitünő tisztelettel

Hohldampf Mihály,
bérlő Naszályban, u. p. Totis,
Magyarország.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 kor. a raktárból. 1 pósta küldemény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia pósta állomására.

Hirdetések.

étvágyat hoz, elősegiti az emésztést és anyagváltozást.

A Rohitschi savanyuvizek nagybani raktára HOFFMANN JÓZSEF cégnél Budapest Báthory-utca 8.

Med Dr. Traub József gyomorpora

GASTRICIN

orvosilag is megvizsgálva és használva.

Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében szigoru étrendre van kényszeritve, ami az életet kinossá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorporának használatánál ezen étrend már rövid idő multa feleslegessé válik. Betegek, kik sok táplálék felvételével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnel a legrövidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorégés, felbőfögés, felfuvódás, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullét, szorulás, fejfájás és rossz emésztésnél azonnal használ és hosszabb élvezetnél megszünteti a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szerek ellenáltak. — Gastricin nem hashajtó szer, a székelést azonban szabályozza. — Továbbiakat a prospektusok szolgáltatják. — Orvosok részére ingyen próbák.

Kapható a legtöbb gyógytárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárában.

Főraktár „Salvator" gyógytárban Pozsony.

Nagyban a gyógydrogueriákban.

Nagy dobos 3 kor., kis dobos 2 kor., bérmentve 20, ajánlva 45 fillérrel több

Heim féle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló
DR MEIDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia"-kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk | MEIDINGER-OFEN H. HEIM | utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és kandallók

KÖZPONTI FŰTÉSEK

MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMŰ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.

Legyobb referenciák. – Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító
a Rákóczi javitott Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II., Lánczhid-utcza 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes rész-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, furolák, klarinetok, trombiták és czimbalmok.

Tárogató ára 30 frtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztithatatlan erős hangokkal.

Javitások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legujabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

„MAYER" GÉPGYÁR

vas- és fémöntöde részv.-társ. SZOMBATHELY

Raktár: Budapest, V., Lipót-körut 15.

Készit mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin-motorokat 2–50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem gépész-szükségleten.

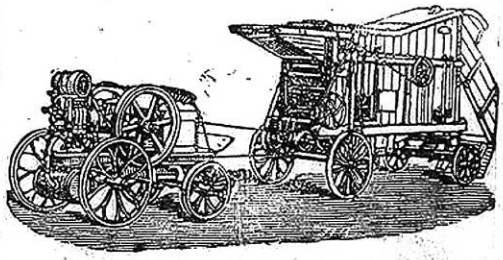

Tűzveszély kizárva

Malomépitészet: Uj hengerszékek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műmalmi berendezések.

Különlegesség: Legujabb szerkezetű csavaros és szabad, viznyomásu borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Ispáni

állást keres — lehetőleg október havi belépésre — szerény igényű 30 éves s nős keresztény, szakiskolát kitűnő sikerrel végzett gazdász. Kiskora óta intenziven kezelt „dunántuli" gazdaságban volt alkalmazva, hol teljes gyakorlati jártasságot szerzett a gazdálkodás összes ágaiban és számadás vezetésében. Oly „dunántuli" gazdaságban óhajt alkalmazást nyerni, hol kitartó szorgalma által jövője biztositva lenne. Jelenleg is felmondatlan állásban van, de uj állását bármikor elfoglalhatja. Szives megkeresést K. I. gazdász Kiskundorozsma 725. szám Csongrádmegye kér.

Egy koronáért

portómentesen küld az orvosszövetség sorsjátékához egy sorsjegyet az „Országos Sajtóiroda"
Budapest, Kemény Zsigmond u. 11.

Huzás már október 10-én.
1840 nyeremény. 1 főnyeremény 40,000 kor.
Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb esetben **50,000 korona.**
Szerencse fel!
1 kor. 1 sorsjegy. 1 kor. 1 sorsjegy.

KRONFELD NŐVÉREK folytatják a tanitást az idegen nyelvekben.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a|Main által.

Méhészgazdák figyelmébe.

Az őszi mézszedés beköszöntött évadja alkalmából értesitjük az i. t. méhészgazdákat, hogy a termelt

mézet

bármily nagy mennyiségben legjobban eladhatják

ROTHSCHILD SÁMU
méz-nagykereskedőnél

Nagykanizsán, — (Magyar-utca 19. szám.)

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán némi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredményenyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet legfinkább azokat akarja megmentení, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell czimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Indi Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

BIRTOK ELADÁS.

A külső Sárdi határban a Pozsony-Varazsdi uttest mentén Baksa és Alsó-Lendva között, a csárda épület, mely 4 szobából, konyha és hozzátartozókból áll, 6 hold ház melletti földdel, esetleg 18 katasztrális hold jó minőségü szántóföldDel szabad kézből eladó.

Ajánlatok **Markovics János** *tulajdonoshoz, Nagykanizsa Kinizsy-utca 65. intézendők.*

Bőr-tisztitó szer **„GLOBIN"**

felülmul minden eddig létezőt.

GLOBIN a legszebb fényt adja,

a bőrt simulékonynyá és tartossá teszi.

Pótolhatlan óvószer chevrau, box-calf és lackbőrnél.

Kapható fekete és szines-ben:

Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

Z. K. ⁹/₁, 903. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobox Moll A. védjegyét és aláirását tüntetti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aztestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhér, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy leposzélelt eredeti dobozuak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntetti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó hedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

SCHICHT-szappan

„SZARVAS" JEGY „KULCS"

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony hozzákeveréstől mentes.

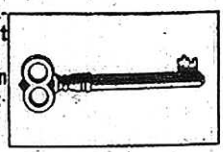

Mindenütt kapható.

A beváásárlásnál vigyázzunk különösen arra, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel, s a fenti egyik védjegygyel legyen ellátva.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1902. szeptember hó 27-én. 39-ik szám. XLI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Legyünk résen!

Nagykanizsa, 1902. szeptember 26.

A „Honi Ipar" révén az egész országot bejárta immár az iparpártolás torzműve. Tudvalevőleg arról van szó, hogy a budapesti Bettelheim Miksa és Társa rövid és diszműáru nagykereskedő cég felhatalmazást nyert arra, hogy a MÁV. összes erre alkalmas állomásain bódékat állittathasson fel, amelyben kizárólag magyar iparcikkeket szabad eladnia.

Már ez a tény magában véve is olyan, amely méltóképen lázithatja fel a hasonló árukkal kereskedőket. De ehhez járul még az is, hogy a cég a helyiségért bért nem fizet, fel van mentve az adó alól s csupán engedély-illeték fejében fizet 1—1 bódé után 10—10 koronát. Sző van továbbá arról is, hogy a cég az ilyen elárusitási helyekre szállitandó áruk után szállitási dijat nem fizet.

Olyan sérelem ez a szóban forgó kereskedelem ellen, aminővel eddig nem találkoztunk. Országszerte hangzik a panasz a rossz üzletmenet, a nagy konkurrencia miatt s aki a kereskedelmi lapok tudósításait figyelemmel kiséri, sajnosan tapasztalhatja, hogy a tények igazolják a panaszt nagy számu fizetésképtelenségekkel.

S mindezt csak ott nem akarják látni, ahol kellene. A nagy konkurrenciát megtolják egy még nagyobbal, mely nagy tőkével s a többi kereskedőkkel szemben költség nélkül dolgozik. A „Honi Ipar" kimutatta azt is, hogy a többi hasonnemű nagykereskedők, még vidékiek is, legalább olyannyira istápolták a magyar ipart, mint a szóban forgó szabadalommal felruházott cég s igy e tekintetben sem lehetett ok ezen vitézkedésre.

Bizonyos, hogy a honi ipar előmozditására nagyon rossz eszközt választottak. Most, amidőn a sajtó és az ujabb gyárak lángoló akciója folytán mind nagyobb és nagyobb térben sikerült zsenge iparunknak hazánkban is piacot teremteni, ennek folytatását sem észszerű, sem czélirányos a kereskedők elidegenitésével eszközölni. Mert misem természetesebb, hogy az árban a külföldivel nem mindig egyenrangu hazai portékát csak a kereskedők közös egyetértése mellett lehet csak árusitani s menten háttérbe szorul az, amidőn a kereskedelem ilyen óriási előnyökkel dicsekedő versenytársat kap.

Az ország összes kamarái (az egy szegedit kivéve), kereskedelmi testületei és maguk a kereskedők nagy számmal érthető felháborodással tiltakoznak tehát a verseny eme módja ellen, amely nemcsak a kereskedelmet — még pedig első sorban a vidéki kereskedelmet — hanem ennek révén zsenge iparunkat is a tönk szélére juttatja. Nagykanizsa kereskedői, kiknek véleményét ez ügyben még nem hallottuk, különösen fogékonyak lehetnek ezen sérelem iránt, mert a fűszerkereskedők kétségkivül visszaemlékeznek azon kárra, amelyet évekkel ezelőtt a lazsnaki olcsó bolt okozott. Tudjuk jól, hogy a nagy távolság dacára naponta tetemes mennyiségű élelmiszert hoztak be onnan a kanizsaiak, mert néhány krajcárt megtakaritha tak. Most tessék elképzelni, hogy a vasut közel van a városhoz, oda amugy is kisétál a közönség, ezen bolt bérlője adót sem fizet, olcsóbban vásárol, — tehát olcsóbban is ad el, s elegendő tőkével bir, amelylyel a versenyt hosszu időre könnyen felveheti. Ha a lazsnaki bolt kárt okozott a fűszereseknek, százszorta jobban megérzik ezt a nagykanizsai rövidáru detailkereskedők, akik bizonyára nem kérték ezt az extrakonkurrenciát.

Azért idején mondom még Kanizsa kereskedőinek: résen legyenek s védjék magukat ezen igazságtalan támadással szemben!

Radó Vilmos.

Gyümölcstermelésünk.

A gyümölcsérés közepében vagyunk. Sajnos, a termés aránylagos silánysága ezidei gyümölcskereskedelmünket is meglehetősen le fogja nyomni. Hacsak a szőlő nem lendit valamit a dolgon; mert most már kétségtelen, hogy ez utóbbi kivételével gyümölcstermésünk nagyon gyönge.

Ha mezőgazdasági termelésünk valamely ágában az időjárás döntő hatásu, ugy a gyümölcstermelésnél ez kétszeresen ül. A gyümölcs sokkal érzékenyebb, mint más mezőgazdasági termény, s igy minden abnormitás, bármily kis mértékben jelentkezik is az, hatásában a termést gyengiti, a minőséget vagy mennyiséget rontja.

Az is áll azonban, hogy a mezőgazdasági termelés egy ágában sem maradtunk ugy el, mint a gyümölcstermelésben. A rendszeres kezelésnek még most is sok vidéken nyoma sincs, mig alig egy-két éve, az ország tulnyomó részében e tekintetben semmit sem tettek.

Tény, hogy sokfelé a gyümölcstermelés kiterjedésben óriási nyert, de kétségtelen, hogy ott, hol a kisgazdák kezeiben van a gyümölcstermelés, ott a hernyózás s gyümölcsszedésen kivül a gyümölcsfákkal mit sem törődnek. Vagy ha a szőlőt veszszük; azon már vitatkozni sem lehet, hogy a permetezés és kénporozás a szőlőbetegségek nélkülözhetetlen profilaktikus szere. Éppen nem kell keresni azonban azért azt a kisgazdát, ki permetezni vonakodik, ki abban nem hisz, mert hisz van számtalan ilyen. Pedig ezen fordul meg az egész szőlőtermés. A kénporozásról nem is szólunk.

Általában véve áll az, hogy a gyümölcstermelést kisgazdáink nem üzik okszerűen. Szinte közhelylyé vált már az, hogy hazánk a gyümölcstermelés terén mily óriásit tud produkálni. Ezt tehát hangoztatni fölösleges. Általában vallják, hogy ezen a réven az országnak egy nagy vagyon biztosittatik, mégis nagyon alapos és nagyon sok a panasz, mi e téren fölmerülhet.

A gyümölcstermelőnek számtalan ellensége van. A gyakrabban föllépő betegségek ellen többnyire meg van a biztos, csalhatatlan övszer. S még sem használják. Ismétlem, kisgazdáinkról van szó, a kiknek kezén pedig óriási mennyiségű gyümölcsterület áll.

Nem védekeznek a betegségek s ellenségek ellen, s nem termelnek jó minőséget. A gyümölcstermelő Magyarországba hozzák az olasz körtét s barackot stb., a minek sikerül piacot is biztositani, a honi, sok esetben silányabb minőség mellett. Hogy a szállitásbóz, pakoláshoz sem értünk s igy a megfelelő kivitelünk nincs, az viszont más lapra tartozik. Szőlő-exportunk például jórészt azért gyönge, mert nem érkezik meg áruink ép állapotban; az olasz szőlő sértetlen az expornban, a mienk törődött áru.

Gyümölcstermelésünk minőségi s mennyiségi föllendülése pedig épp az exportra való tekintetből volna nagyon fontos. Nagy jövedelmünk van belőle most is, de az aránytalanul fokozható volna, ha a kivánalmaknak megfelelnének. De nemcsak az alma, körte, szőlő, barack s szilvára áll ez, amelyek kivitelére eddig is a legnagyobb gondot fordtottuk, hanem más gyümölcsféléinkre is, melynek exportja eddig meglehetősen elhanyagolt volt. Igy diót nem termelhetünk annyit, mint amennyire vevő találkozik. 1901-ben először annyit vittünk ki, mint 1900-ban, de kivihetnénk akár 10—20-szor annyit is, csak volna. Dinynyét 1899-ben 11,000 q-t vittünk ki, 1901-ben 28 ezret. Óriási az az összeg, melyet gyümölcsből kiárulhatnánk; csak a megfelelő kezelés hiányzik s a megfelelő termés mennyiségileg és minőségileg. Ez különben még nem elég; a kiválogatás, csomagolás s szállitás az, ami a gyümölcsöt értékessé teszi. Ezt nem lehet eléggé figyelmébe ajánlani a kereskedőnek s gazdának.

A kisgazda a gyümölcstermelésben oly kereseti forrást talál, mely a mezőgazdaság bármely ágával fölveheti a versenyt. Befektetés alig kell hozzá, csak szorgalom s szakértelem. A szakértelmet megszerezheti most már ki-ki könnyen, hisz a kormány külön tanfolyamokon, de meg tanitókkal, lelkészekkel s könyvekkel igyekszik terjeszteni az okszerű kezelés ismereteit. Csak megtörjék népünkben az az indolentia, mely az ujabb ismeretekkel szemben megnyilvánul.

A gyümölcstermelés jövedelmezősége föltételezi a termelés okszerüségét, de meg az árusitás megfelelő voltát is.

Milhoffer Sándor.

Köztisztaság.

Köztisztasági állapotunk a következő: Az Erzsébet-téren hetekig heverenek saláta, narancs, citromhéj, zöldség, vér, lótrágya, gyümölcsmag, apró csont, vöröshagyma stb. hulladékokból álló keverékek. Paripa pirula és tehén spenót dombok hosszu láncolata a főuton végigmegy mindazon az elszállási fokozatokon, melyeken a különböző kőzetek az ősidőktől a mai napig átestek.

A városház előtti köpködő és bagózó urak keblének tejszinhez, fogylalthoz és fekete-kávéhoz hasonló terméke szilárd állapotba jutva poralakban száll a csatornák rostnyilásából kijövő lanyha szellőnek szárnyain és igyekszik bejutni egy-egy nagy lélegzetet vevő tüdőbe.

A vizhiány egyik főoka a bajoknak. A gyakori öntözés, öntözés utáni söprés elejét venné a ragályos betegségek elterjedésének, de a jelen állapotban azok pusztitanak tovább, ugy, hogy megdöbbenve olvassuk az anyakönyvi hirek rovatában a „tüdővész" szót.

A zárt csatornákon sokat tisztitanu, ha azokon naponkint vizet lehetne végig folyatni. Az összes szerves anyagokat

TÁRCZA.

A tenger kincsei.

— A »Zalai Közlöny« tárczája. —

Társaságban, szóbeszéd közben földi hatalomról, gazdagságról szólván, sokszor fölmerül az a kérdés, hogy ugyan ki is volt a világ leggazdagabb uralkodója. Aztán ide-oda találgatunk.

Hát azt, hogy ki volt kincsekben a leggazdagabb uralkodója a földnek, nem igen lehet eldönteni; de hogy ki lehetne az, azt könnyü kitalálni: Aki a tenger mélyét hóditja meg, az lesz a leggazdagabb földi hatalmas, mert a tenger sötét mélységei mérhetetlen kinceseket rejtenek magukban. Ha semmi más drágasága nem volna is, csak az, amit a vizekben bolyongó ember vagyonából évszázadok óta elnyelt, már akkor is mérhetetlen nagy az a kincs, ami a tengerfenék iszapjában el van temetve.

Hogy miért nem történtek eddig nagyobbszabásu kisérletek a tengerfenék kinceseinek felszinre hozatalára és sok esetben eredménynyel is jártak ezek a kisérletek, de a nagy nemzetközi hajós utak kikotrását még nem próbálta meg senki.

Pedig érdemes volna. A tenger maga bizonyitja, ha néhanapján önként vissza ad egyetmást eltemetett kinceiből.

Igy fogtak ki 1806-ban Veymouth közelében egész véletlenül 62 hajóládát 350,000 dollár tartalommal.

A legtöbb hajó azonban 1700 és 1890 között pusztult el a tengoren, amelyeknek drága rakománya sohasem került felszinre. A legborzalmasabb volt azonban 1798-ban Sikeresebb volt az 1883-ban Tafelbaiban történt kisérlet. Az öbölben 1648-ban egy Ázsiából jövő hollandi hajó sülyedt el, mely muzeumi ritkaságokat és műipari remekeket hozott magával. A kincs fölkeresése sikerült s a felszinre hozott ezüst- és porcellán-régiségek teljesen épek és sértetlenek voltak.

II. Jakab angol király uralkodása alatt 1687-ben, a délamerikai partok közelében szintén felszinre hozták 44 esztendő multán egy angol hajó 3 milliót érő aranyrakományát.

1885-ben Point-Guado mellett elsülyedt a Don Alfonzo nevü spanyol postahajó, amelynek rakományában egy milliót érő aranynemű is tönkre ment. A biztositótársaság, amelyiknél a hajó biztositva volt, expedicióit szervezett az elsülyedt kincsek megmentésére. A vállalkozást részben siker koronázta, mert a rakomány jelentékeny részét meg lehetett menteni.

Hát igy egyes esetekben történtek kisérletek a tengerfenék kinceseinek felszinrehozatalára és sok esetben eredménynyel is jártak ezek a kisérletek, de a nagy nemzetközi hajós utak kikotrását még nem próbálta meg senki.

Pedig érdemes volna. A tenger maga bizonyitja, ha néhanapján önként vissza ad egyetmást eltemetett kinceiből.

Igy fogtak ki 1806-ban Veymouth közelében egész véletlenül 62 hajóládát 350,000 dollár tartalommal.

A legtöbb hajó azonban 1700 és 1890 között pusztult el a tengoren, amelyeknek drága rakománya sohasem került felszinre. A legborzalmasabb volt azonban 1798-ban a „De Broock" nevü angol fregát pusztulása, amelynek fedélzetén kétszáznál több megvasalt fogoly sinylődött, s ezek a szerencsétlenek szintén tehetetlen áldozataivá lettek a rettenetes viharnak.

Az eddig megtörtént buvárkisérletek között azonban a leghiresebb mégis csak az a bravuros kisérlet volt, amelyik az Abukir mellett légberöpitett francia hadihajónak, a L'Orientnek roncsait hozta felszinre. Ezt a csatahajót, amely hét millió forintot szállitott aranyban Bonapartának a francia hadsereg hátralékos zsoldjára, tudvalevőleg Nelson robbantotta fel s a francia hadipénztáron kivül még rablott kincseket is vitt magával rakományában. A buvármunkálatokat Ponsonby kapitány végezte, aki a hajó főárbocából Nelsonnak koporsót csináltatott, amelyet a hősnek egy levél kiséretében küldött el, azt irván benne, hogy ha fényes katonai pályájának vége elkövetkezik — amit a sors még sokáig meg ne engedjen — utolsó pihenője az ő nagy dicsőségének ebben a tropheumában legyen. Nelson a koporsót egész életében nagy gonddal őrizte, s mikor hét évvel később, 1805. október 21-én a trafalgári csatában elesett, abban a fakoporsóban helyezték örök nyugalomra a londoni Szt.-Pál-templom csarnokában.

A L'Orient felszinre hozott kincsei között a legértékesebb két darab 80 négyzet call terjedelmü falátikó volt, amelyek szinültig telve voltak csiszolatlan, nyers gyémánttal.

A viz alatti munkát nagyon megnehezitették a cápák, amelyek folytonosan ott ólálkodtak a buvárok körül, s ha lehetett, egy-egy embert bizony el is kapkodtak a dolgozók közül.

Bátran elmondhatjuk, hogy a jövő század egyik legérdekesebb megoldandó technikai kérdése a tengerfenék felkutatása lesz, amely ha sikerülni fog, gazdagon megjutalmazza majd azt a munkát, amelyet reá forditottak.

Magyar divatférfiak.

Irta: Vay Sándor gróf.

— A »Zalai Közlöny« tárczája —

Manapság mindenki divatosan öltözködik. Várady bácsi áruháza a legészakibb eszkimót is korrekt klubgentlemanné varázsolja. Fenomenális anyagot, fehérnemüt cipőt, kalapot vásárolhat, anélkül, hogy ülőhelyéből csak egy lépésre is mozdulnia kellene.

Nem igy volt ez hajdan, amikor az öltözködés művészete a legfelsőbb ezrek kiváltsága volt. A párisi szabók adták akkor a hangot, s az utolsó divat szerint öltöztetett bábukat küldtek a külföldi nagyvárosokba, melyekről a párisi izlést tanulmányozták a szabók és varrónők. Jellemzi az akkori időket, s azt, hogy akkor is törődtek a divattal, hogy a XVIII. század folytonos háboruskodásai közepett, az ellenséges táborok hallgatólagos megegyezéssel szabad járást-kelést engedtek táboraikon át a divatbábukat szállitó kereskedőknek.

A divat annak idején sokkal komplikáltabb volt. A XVIII. századbeli divattudósitók rendkivül virágos stilusban irtak, igy például, egy 1787-iki párisi divatlapban következőket olvasunk: „D . . . kisasszony tegnap elfojtott sóhaj ruhában jelent meg az opera előadásán. Toilette-je csalfa mosollyal, a szüzi ártatlanság betét pedig késő bánattal volt bélelve . . . stb.", később a férfidivat is nagyobb igényekkel lépett föl és jöttek a koronázatlan felségek, a divatkirályok. Angliában örök hirnévre tett szert a beau Brumel, IV. György királynak kedves pajtása. Neve a nyakkendő történetében halhatatlan. Ő találta ki a mai écharpe kötés ükanyját. De olyan féltékenyen őrizte ezt a titkot, hogy senkinek el nem árulta. Végre négy gavallér rálesetett, két markos szolgával lefogatta s egy pincébe zárattá. Eben-szomjan ott tartották, mig végre megtanitotta a kérdéses nyakkendő kötésének a titkát.

Franciaországban D'Orsay gróf állt divattekintély hirében. Temérdek öltönydarabot és egy frizurát is neveztek el utána.

A XVIII. század végén, majd a XIX. elején nálunk is kezdtek az urak párisi módi ruhában járni. A magyar ruhát fölvették ugyan 1790-ben, de csak szalmaláng volt ez, már a bécsi kongresszus idején, de jóval előbb is, mindenki párisi és bécsi mustra után öltözködött. A Rothkrepf — később Mátrayra változtatta nevét — Honmüvész czimü ujságja foglalkozott először nálunk behatóbban a divattal. Ennek a harmincas években Viseleti Divat czimen állandó rovata volt, s itt már férfidivatról is irtak, sőt férfidivatképet is adtak mellékletül.

Lapunk mai számához negyediv melléklet van csatolva.

kihordaná. Mig jelenleg ott végződik el a fölbomlási vegyfolyamat.

Több mély kutra van szüksége a városnak. A próba 1893-ban nem sikerült, s azóta egyetlen kisérlet sem volt. De nem kell oly messze menni, — pedig egy bővizü nagy kut, (lehetőleg ártézi kut) köztisztaságunk szempontjából szükséges — elég, ha a jelen kutakat rendezik.

A Teleky-uti közkutak vizei kezdenek posványosak lenni. A Honvéd-utcai gémes kut tégláinak fele hiányzik. A Petőfi-uti két utolsó kut vize zavaros, mi azt jelenti, hogy sok az iszap bennük. Kitünő közkut az Eötvös-téri, ebben a viz friss és tiszta, mellékize nincs, igazi jó forrásviz, csupán némelykor romlik el a szivattyu, de a város azonnal meg szokta csináltatni. Ez a kut az édes gyermek.

A kaszárnya kutjai mind kitünő vizet fognak adni, jelenleg azonban némi kivánni valót hagynak hátra iz tekintetében. Egy kis föld ize van még a viznek, dacára annak, hogy a kutak mélyek. Ez a nehézség minden kutnál előfordul, mikor még uj. Egy kis idő kell mig jó viz lesz benne. Ezt főleg gyakori használattal lehet elérni, sőt az uj kutakat ki is szokták merni. A szivattyus kutnál a kimerést pótolja a gyakori használat. Az uj laktanya kutjait naponkint jól ki kell huzni, hogy mire a hadsereg beköltözködik, a viz jó legyen. Igy a csatornák is tisztulnak. A Sugár-uti főcsatornában levő viznyomás erőművi hatást gyakorol a főuti zárt csatorna mélyebben fekvő részeiben levő vizre és ez gyors folyásnak indulva, könnyen kihordja az akadályokat.

A köztisztaság nálunk mostoha elbánásban részesül. A köztisztaság képezi alapját a város közönsége egészségének.

A város közönsége a köztisztaságot csupán kényelem szempontjából itéli meg. Folytonosan panaszkodik, de nem tesz semmit. A képviselőkkel nem igyekezik érintkezésbe lépni és nem informálja őket kellően.

Közeledik a költségvetés ideje, jó lesz már most gondolkozni a dolog fölött. Reméljük, fog akadni a képviselőtestületben oly férfiu, ki javaslatot terjeszt elő, megkisérli az öntözés reformálását és egy artézi kut jövőben való létesitésének módozatait. A régi (tüzoltókkal kötött) szerződés nem felel meg a mai viszonyoknak.

Szezonképek.

Les jours de fête sont passée. Szégyen megvallani, de didergek az őszi hidegben. A felöltő már kevés, a télikabát még sok s a legolcsóbb fütőanyag, a lelkesedés ma már nem aktuális. Ma egy hete még az volt. Ugy tetszett, mintha aranyport fujtak volna a levegőbe és az leüllepedett füre, fára, virágra, az utcákra, a városházára, Tuboly Viktorra és a vén, szakadt ruháju negyvennyolcasokra. Pedig ezek a tárgyak és személyek maradtak köznapi valójukban, csupán a mi szemeink elé ereszkedett le az óráról-órára növekedő nemzeti szinü hályog. És virágosnak láttuk az életet, dicsőségesnek a multat, reményteljesnek a jövőt.

Valóban szeretetreméltó volt Kanizsa csütörtök este. Láttuk, hogy milyen lenne a város rendes világitás mellett és ha élet lenne a benlakókban. Minden oly komoly, fenséges, mégis megnyerő és barátságos volt. Azt hiszem a tüzoltóbanda oly precize még sosem játszott, az ivlámpák igy még sosem világitottak; Tuboly Viktornak ez volt a legjobb ódája, hisz egy-két rim is volt benne; Hajdu Gyula valóban lelkes ember, Böhm Emil a legjobb karmester és Vidos József tenorja ritkitja párját. A rendőrség, ah, mily kedves, igazán utolérhetetlen volt nyájasságában. Ha a főkapitány valakivel gorombáskodni akart, azt mondta neki: „Nagyságos ur, legyen szives." Mert akikkel emberségesen bánt el, azokat igy szólitotta: „Méltóztassék exellenciás ur!" Amit más alkalommal tán igy ejtett volna: „Mars a gyalogutra," az most igy hangzott: „Óh, mennyi elragadó szép hely van még a járdán!" És csodálatos, ezt a gyöngéd célzást is megértette a lelkes közönség, sőt azt tapasztaltam, hogy a főkapitány tapintatos udvariasságának sokkal több eredménye volt, mint más alkalmakkor ennek a kipróbált hires tőmondatnak: „Röndnek muszáj lönni!"

Sok lélekemelő jelenete volt Kanizsán is a Kossuth napnak, de a legszerényebb volt tán a legmeghatóbb. A Kisfaludy-utcában egy alig négy deciméter magas kis ablakban egy sercegő konyhamécses pislogott, mellette egy szentkép, egy törött játékbaba és egy megsárgult nikkel óra. Látszott, hogy a tulajdonosuk minden pompájával ünnepel a nagy napon. A szoba homályos hátterében pedig egy öreg ember üldögélt, kopottan öltözve. Azt mondják, hogy negyvennyolcban katona volt. Könnyen elhihető, hisz nem jutott pénze egy szál fagygyugyertyára.

Pénteken azok ünnepeltek, kik szabadok az idejükkel, vasárnap volt azoknak ünrepe, kik igazán átértik Kossuth Lajos nagyságát, mert ismerik a szolgaságot. És ez az ünnep őszinte volt és impozáns.

A kokárda alatt erősen dobogott a sziv, és alig fért meg helyén, mikor a magyar pap őszinte keresetlenséggel, egy művész fenséges egyszerüségével megmagyarázta nekünk a mi örömünket és kifejezte azokat az érzéseket és reményeket, amelyek eddig bennünk alaktalanul szenderegtek. Murányi János magával hozta hozzánk az Alföld megható egyszerüségét és az igaz magyar vér tiszta lelkesülését. Mikor az ő igénytelen alakja jelent meg Kossuth képe alatt és remegő hangon mondta el, mennyire örül ő Kanizsa lelkesedésének, mit várt tőlünk és mit tapasztalt nálunk, éreztük mindnyájan, hogy magyar pap az, ki most a pódiumon áll. Magyar pap .... és érzéseinek hevében s kifejezéseinek lendületében költő is.

Bölcs beszéd volt az is, melyet Lengyel Lajos városi főjegyző tartott; Szinte megremegtek bele a városházi gyülésteremnek tartalmas beszédekhez nem szokott oszlopai. Remete Gézának gyenge a hangja, kevés is volt, amit mondott, de a rövid beszédnek volt veleje: festessük meg Kossuth képét. Ha ott fog függeni az ő képe a gyülésteremben, talán megszállja egy kissé a városatyákat is a tevékenység szelleme; mert azt, hogy Kossuth képe alatt tétlenül üljenek, talán mégsem birja el a lelkiismeretük.

Egy hete már, hogy kialudtak a mécsesek és begöngyölgették a zászlókat. Tovább forog a hétköznap kereke szakadatlan, unalmasan. Ha maradt valami bennünk a Murányi János lelkes szavaiból, azt megtakaritjuk későbbre, egy másik piros betüs nemzeti ünnepre. Tartogatjuk magunkban a lelkesedést, mint a vén asszony a garast, elismert alkalmakra; kár azt hétköznapon elpazarolni. Ahogy visszarakjuk a trikolort a padlás egy zugába, ugy rejtjük el a jobb érzést is bensőnk legtitkosabb rejtekébe és köznapi ruhát öltve vagyunk ma, akik voltunk az ünnep előtt. Ha Kanizsának egy arca lenne, az bizonyára elpirult volna az alföldi pap dicsérő szavainak sulya alatt. A gyertyalángok fényesek voltak, nappali világosságot varázsoltak az ünneplő utcákra, de ami a meleget kölcsönözte volta nekik, az hiányzott belőlünk. Az önzés jege ha olvad is bennünk valamit, csak pár fokkal száll feljebb a hőmérő, de a forrás pontját nem képes elérni. Egyik ünnepi szónok sem hagyta ki beszéde végéről, hogy mi történne akkor, ha ismét elkövetkeznének a negyvennyolcadiki nagy napok. Mindnyájan rózsás szinben látják a jövőt, csupán nekünk jut osztályrészül a szerep, hogy a sötét kétségnek kifejezést adjunk: mi értünk aligha izenne Kossuth Lajos.

Nagy Samu.

HÍREK.

— **Esküvő.** Jutassy István rendőrségi tisztviselő f. hó 29-én vezeti oltárhoz Vidakovics József polai lakós leányát Gizellát.

— **Névváltoztatás.** Fitos Gábor csáktornyai lakós családi nevének „Hencsei"-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kossuth ünnepély.** Nagykanizsa város közönségét méltó elismerés illeti meg azért a valóban impozáns részvételért, melylyel e hó 21-én másodizben ünnepelte meg a haza atyjának 100 éves születési évfordulóját, de épp oly mértékü dicséret illeti a város tanácsát, hogy az ünnepélynek vasárnapi rendezésével a város minden lakójának erre alkalmat nyujtott. Maga az ünnepély lefolyása magasztos és lélekemelő volt. Délután 3 órakor történt a felvonulás az Erzsébet királyné-térről a Deák Ferenc-térre, s itt folyt le az Isten szabad ege alatt az ünnepély, mely maradandó emléket vésett az ezrekre menő közönség lelkébe. A műsort az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája nyitotta meg a Hymnusz eléneklésével, ez után Kaffka főgimnáziumi tanuló szavalta el Pósa Lajosnak „Kossuth születésnapján" cimü remek költeményét szónoki hévvel és mély érzéssel. Az ünnepély fénypontját Murányi János beszéde képezte; a szónok művészi hévvel ecsetelte Kossuth életrajzát, működésének hatását nemzetére melyet az a multban és jelenben gyakorol s a messze jövőben gyakorolni fog. S a szónok belemelegedett előadásába, ugy ragadta magával egész hallgatóságát, mely végül frenetikus tapssal jutalmazta őt. Az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája énekelte ezután „Napnyugatról" s végül „Tavasz eljött" cimü dalt kitünő precizitással és Banekovics János szavalta nagy tetszés között Rákosi Viktor Fohászát. Helyén valónak tartjuk fölemliteni, hogy a városi tanács az összes ünnepségek alatt hazafiságának fényes tanuságát szolgáltatta.

— **Negyven éves jubileum.** Szeptember végén negyven éve lesz annak, hogy Goldmann Samu, az izr. hitközség segédtitkára és másodkántora a helybeli hitközség szolgálatába lépett. A szerény ember azt a munkakört, melyet neki kijelöltek, teljesen töltötte be. A felekezeti szegényügyet, kórházat, temetkezési egyletet négy évtizeden át ő látta el. Végezte az oly nehéz reggeli és esteli istentiszteletet, azonkivül az ifjusági istentiszteletet is. Levett kalappal szolgálta elöljáróságát, de most emelt fővel pillanthat vissza a fáradhatatlan ember hosszu pályájára. Emellett szorgalmas mivelője volt a keleti irodalomnak is és számos kötetből álló könyvtára tanuságot tesz tudós hajlamairól. Az izr. hitközség az érdemekben gazdag hivatalnokot üdvözölni készül ezelőtt negyven évvel történt hivatalba lépése napján. A hosszu szolgálat jutalma hiveinek osztatlan szeretete lesz.

— **Jubileum.** Szabó Lajos 44 év óta működik mint tanitó. Ez alkalomból tisztelői jubileumot rendeztek és Záborszky Kálmán tanár emléklapot irt, melyből a következő adatokat vesszük: Szabó Lajos 1833-ban született Kaposváron. Szülői: Szabó Bertalan, Bankovits Erzsébet, egyszerü derék emberek, kik fiukat a tanitói pályára szánták. Az akkori szokás szerint a gyakorlatnak megkellett előzni az elméletet s igy ő is 4 évig gyakornokoskodott s azután 2 évet a győri képezdében töltött s 1858-ban megkapta az oklevelet, igy ezen év elején már Veszprémben találjuk őt mint segédtanitót, hol a következő év novemberig működött. Ezután Nemes-Vidra választatott meg, mint kántortanitó, hol 3 évig munkált, tanitott és tanult s innét 1862. november 27-én Galambokra választatik meg s ez időtől a mai napig, tehát hosszu 40 évig terjeszté a világosságot, prédikálni a munkaszeretetet mint a boldogulás egyik főtitkát, gyenge szivekbe beleoltá az isteni félelmet és a hazaszeretetet és tanitott ujabb kor szinvonalán, nem maradt el, sőt az elsők sorában is első vala.

— **Törvényhatósági közgyülés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi október hó 7-én délelőtt $9\frac{1}{2}$ órakor a vármegyeház gyüléstermében rendkivüli közgyülést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezendik: 1. A nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszter urnak folyó é. 98763|II. szám alatt kelt rendelete a törvényhatóság 1903. évi költségvetésének módositása és a pénztárak és számvevőségek államositása folytán a megyei pótadóból és a megyei alapok hozzájárulásából felszabadult összegek hovafordítása tárgyában. 2. Ugyanannak 4310|eln. számu rendelete a főpénztárnoknak helyettesitett Vidócy Pál alpénztárnok és az alpénztárnoknak helyettesitett Záborszky József kiadó által illetéktelenül felvett fizetés külömbözeteknek a házipénztár javára leendő megtéritése tárgyában.

— **Jóváhagyott alapszabály.** Az „Emberbarát" temetkezési szövetkezet alapszabályait — mint értesülünk — a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Állatkiállitás.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Nagykanizsa város tanácsával karöltve folyó évi október hó 5-ik napján Nagykanizsán, állami segélylyel tenyészállat-dijazást rendez, amelyen résztvehet saját nevelésü szarvasmarhájával minden Nagykanizsa és vidékén, a megye területén lakó tenyésztő, a külföldről esetleg behozott marhának kizárásával. Elővezetendők egészséges és szép testállásu tenyész- és növendékállatok az alább megnevezett osztályokból, amelyek közt 725 korona arányban és pedig 450 kor. mint a nagym. földmiv. miniszterium, 200 kor mint Nagykanizsa város, 50 kor. mint a Nagykanizsai Takptár R. T., 25 kor. mint a Zalamegyei Gazdasági Takptár R. T. által dijakra adományozott összeg, azonkivül az Alfa Separator r. t. által adományozott különböző szarvasmarha ápolási eszközök és tejgazdasági felszerelések, Weiser J. C. gépgyára által adományozott egy drb. eke, Jozifovits és Fasching gépgyára által adományozott egy drb. szecskavágó és Zalavármegyei Gazdasági Egyesület által adományozott egy drb. eke fog kiosztatni.

Magyar és nyugoti származásu vörös-tarka marha, tiszta vér, vagy keresztezésekre dijosztás: A.) Tehenek borjukkal vagy anélkül. 1) Két I. dij á 50 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.) 2) Két II. dij á 35 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.) 3) Két III. dij á 20 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.) 4) Két IV. dij á 10 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.)

B.) Üszők (1—3 évig.) 1) Két I. dij á 30 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.) 2) Két II. dij á 20 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.) 3) Két III. dij á 10 kor. (államdij és Nagykanizsa város dija.)

C.) Választott borjuk. 1) Három I. bikaborju dij á 20 kor. (államdij.) 2) Négy I. üszőborju dij á 25 kor. (ebből kettő a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. dija, egy a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár dija és egy Nagykanizsa város dija.)

D.) Tenyészbikák. I Államdij: 50 kor. II. Államdij: 30 kor. III. Államdij: 20 kor. IV. Államdij · 15 kor.

E.) Községi bikák gondozóinak dijazására. 1) Két I. dij á 20 kor. (államdij.) 2) Hat II. dij á 10 kor. (államdij.)

Felhivatnak tehát a Nagykanizsán és vidékén lakó kisebb és nagyobb tenyésztők, hogy ezen dijazáson sikerültebb állatjaikkal minél számosabban jelenjenek meg. A dijazás délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. A tenyészállatdijazás helye Nagykanizsa város hetivásártere.

A rendező-bizottság.

— **Laktanya átvétel.** Az uj laktanya felülvizsgálatát folyó hó 18-án Nádori Vilmos budapesti kir. főmérnök, a miniszter kiküldöttje megkezdette. A vegyes bizottság, mely áll: Csertán Károly alispán, Vécsey Zsigmond polgármester, Eperjessy Sándor, Morandini Román, Sallér Lajos v. képviselők, Király Sándor v. mérnök, Nagy Dezső v. előadó tanácsos, Rauscher Miksa műépitész, Bora Jenő hadbiztos, Czeh József ezredes, Kaonán Hugó, Faragó János századosok, dr. Cirják ezredorvosból, folyó hó 20-án kezdte meg a laktanya átvételét, mely átvétel valószinü 14 napig fog eltartani.

— **Tanár változás.** Szöllősi Arnold felső keresk. iskolai tanár október hó 1-én Németországba indul tanulmányutra. Állásáról lemondott. Helyette az izr. hitközség elöljárósága Buxbaum Dezső tanárjelöltet választotta meg.

— **Sikkasztás Zalaegerszegen.** — Lapunk legutóbbi számában már hirt adtunk a zalaegerszegi postán elkövetett sikkasztásról. A sikkasztás története a következő: 16-án Szombathelyről Löwenstein zalaegerszegi lakós részére 2000 koronával terhelt ajánlott levél érkezett, mely levél azonban Löwensteinnek nem adatott át. Löwenstein panaszára a vizsgálatot megindították és a vizsgálat során, miután a gyanu Moritz posta altisztre esett — Moritzot állásától felfüggesztették. Moritz, kinél ezen kivül még 210 korona elszámolatlan pénz is volt, még aznap eltünt. Ellene elrendelték a körözést. Moritz egy napi távollét után, mely időt állitólag az erdőben töltötte, jelentkezett. Kihallgatása alkalmával tagadta, hogy a 2000 koronával terhelt ajánlott levél az ő kezén veszett volna el, de beismerte, hogy a 210 korona elszámolatlan összeg nála volt, mely összeget az erdőn elvesztette. A hiányzó 210 koronát a postahivatal egyik tisztviselője, kinek Moritzzal leszámolni kellett volna és elmulasztotta, a 210 koronát megtéritette.

— **Táncoktatás.** A Nagykanizsai Kath. Legényegylet folyó hó 28-án folytatja a táncoktatást Krénusz Károly ur vezetése alatt; d. u. 4—6-ig tánctanitás és este 8—11-ig közös gyakorlatot rendez, melyre tisztelettel meghivja a tánckedvelő ifjuságot az elnökség.

— **Érdekes lelet.** Érdekes leletre találtak a Stern J.-féle téglagyárnál folyó hó 22-én a földásás alkalmával. Az agyag közé beágyalva találtak egy 75 cm. hosszu 55 cm. kerületü mammut felcombcsontot. Az érdekes leletet a hatósághoz beszállitották.

— **Hirdetmény.** Nagykanizsa város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy Nagykanizsa város 1902. évi hadmentességi dij kivetési lajstroma az 1883. évi 44. t. c. 16. 18. §§-ai értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órán bárki által betekinthető legyen, s hogy az ellen észre vételét megtehesse és pedig: Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapitott adónemmel már a mult évben is megvoltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének napját, azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapitott adóval folyó évben először rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt irásban a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatósághoz benyujthatják.

— **Tüzek.** Vidékünkön az elmult héten ismét tüzesetek voltak és pedig: Kisházi János galamboki lakós udvarán levő biztositatlan szalma kigyuladt. A tüz mielőtt tovább terjedhetett volna lokalizáltatott. A tüzet a károsult 4 éves Pál nevü fia a konyhában talált gyufával szitotta.

Molnáriban Szalay György ottani lakós 3 éves Márton nevü és Horváth István 4 éves Antal nevü fia játszás közben Horváth György ki nem csépelt gabonáját felgyujtották. Biztositva nem volt, a kár 500 korona.

— **Philloxera.** Korpavár község határbeli szőlőkben a philloxera jelenléte megállapittatván, a földmivelésügyi miniszterium zár alá helyeztette.

— **Sertésvész.** Rigyác község, mely sertésvész miatt lezárva volt, folyó hó 21-én feloldatott.

— **Sertésvész állása városunkban.** A folyó évi junius hó 1-én városunkban fellépett sertésvész tartama alatt a mai napig megbetegedett 71, gyógyult 35, elhullott 35 sertés.

— **Lopások.** Lázár Dezső cs. és kir. 48. gyalogezredbeli őrsvezető ládáját ismeretlen tettesek f. hó 16-án feltörték és onnan 1 drb. 15 kor. értékü aranygyürüt elloptak. A tettes után ugy a rendőrség, mint a laktanya parancsnokság nyomoz.

Kengyel Ferencnénél lakó Fülöp György ládáját állitólag Balaton helybeli kereskedő háziszolgája feltörte és onnan Fülöp 8 korona megtakaritott pénzét ellopta. A vizsgálatot a rendőrség meginditotta.

Molnár Miklós petőfi-utcai lakós vasuti alkalmazott lakásába mig a családtagok az erdőn voltak betörtek, a szobába levő zárt szekrényt vésővel feltörték és onnan 28 korona készpénzt elloptak. A gyanu Kelemen Ferenc ellen irányult, kinél a házkutatás alkalmával a vésőt megtalálták.

Ilyen 1833-ból, Kostyál kigyó-utcai szabónak divattudósitása: „A stutzerek most selyemposztó vagy bársony-nadrágot, aranynyal vagy ezüsttel himzett mellényt, habzó (moire) selyemmel bélelt felsőruhát, fekete bársony nyakravalót viselnek, mellynek a' mellyig lefüggő végei nagy gyöngyből álló tüvel erősittetnek a' mellyre és nyakról lelógó, pici, finom láncot hordanak; mellyre a mellyzsebben lévő óra van akasztva." Ugyancsak Kostyál irja 1834. telén: „A' viseleti divat ezen a' télen fekete köpönyeg rövid gallérral, kék plüss bársony előzettel, zöld frakk sárga gombokkal és szürke csikos téli nadrág."

Érdekes Klasszy Vencelnek egy birtokomban lévő levele, amelyet ugyancsak a harmincas években irt egy akkori gavallér-urnak. Klasszy a március előtti divat-királyoknak szállitott, s igy hangzik levelének egy paszszusa: . . . a' mi pedig a' nyári tántzhoz való Anzugot illeti, kommendálok Nagyságodnak, Kegyes Uramnak, sötét zöld Gehrokkot, bársony shawl gallérral, a mely hasonló szinü paszománttal van beszegve. Fehér pantallont, vakandok-bőrből, vagy sötétzöld frakkot, apró aranygombokkal, hozzá szürke casimir-pantallót; és gomb nélküli lajblit. Ezt pedig vagy egészen fehér, vagy virágfüzéres pikéből. Ez most hoch modi és a Baron Wenckheim Béla urnak hatot küldtem a héten . . .

Hires divatkirályok voltak nálunk Komáromy György és Csernovics Péter, az utolsó temesi gróf, akinek 365 öltözet ruhája állt a szekrényben. Az esztendő minden napjára egy másik. A legnagyobb emberek is törődtek különben a divattal. Igy a világhóditó I. Napoleon dühbe jött, ha fehér nadrágja csak egyetlen egy ráncot vetett is, Kossuth Lajos pedig órákig konferált Tóth Gáspárral, az 1848/49. éra hires magyar szabójával.

Most Edward, az angol király Európának elismert legjobban öltözködő gentlemanje. Ugyde, azt hiszem, ehhez a kvalifikációhoz valamelyest segiti vagyoni állapota is. A legszebbet, legujabbat veheti, rendelheti, a mikor csak akarja és rendelkezésére áll a világegyetem összes Várady bácsi-ja.

— Ingyenes diszmű ajándék. Aki e cimet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, kél szárnyra e hir. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékul adván — teljesen ingyen — a gyönyörü kötésü, remek illusztrációkkal diszitett Zichy Mihály albumot. E valóban értékes és nagy irodalmi becscsel biró művet, — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló uj kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

Ötvös Józsefnek halva született gyermeke.
Terdi György molnár: Amália.
Molnár Anna cseléd: Anna.
Domján Terézia cseléd: József.
Lenkovics Ferenc földmives: Ferenc.
Szokolics József napszámos: Anna.
Opitz József mészáros-segéd: József.
Vajda József napszámos: Katalin.
Gudlin György földmives: György.
Taródy Viktor szabó: Ferenc.
Tiszai József ács: Juliánna.
Pint József földmives: György.
Heisler Gyula fodrász: László.

Halálozások:

Jánosa Károly rk. 2 éves: tüdőgümőkór.
Varga Károly rk. 2 éves: tüdőgümőkór.
Szabó György rk. 5 hónapos: bélhurut.
Bagarus Mihályné szül. Herceg Mária rk. cseléd, 48 éves: vérszegénység.
Varga Alojzia rk. 6 hónapos: bélhurut.
Edvi Illés Dénesné szül. Perlaki Perlaky Janka rk. 56 éves: veselob.
Anek Aranka rk. 2 éves: bélhurut.
Wappel János rk. 1 hónapos: bélhurut.
Bakosi János rk. napszámos, 56 éves: szivbaj.
Szövedics Katalin rk. 7 hónapos: bélhurut.
Ifj. Takács György rk. napszámos, 62 éves: veselob.
Takács Ilona rk. 15 napos: gyengeség.
Horváth Antal rk. 2 hónapos: bélhurut.

Házasságot kötöttek:

Tóth József napszámos — Balázs Erzsével.
Kelemen György kőmives-segéd — Mikos Katival.
Lódner Lajos kőmives-segéd — Dékán Annával.

Házassági kihirdetések.

Tompa János kovács-segéd — Gazsikh Annával.
Varga Károly földmives — Tálosi Terézzel.
Plander Ferenc földmives — Borbély Katival.

KÖZGAZDASÁG.

A virághagymák kezelése, hogy télen a szobában bőségesen virágozzanak.

Főfeltételek ehhez 1. erős, egészséges, jól előkészitett virághagymák, 2. jó, egészséges, homokos kertiföld és 3. a kellő időben, tehát szeptember, legkésőbb október közepéig a hagymákat cserepekbe elültetni. A legjobb föld a vakondturás által felhányt, vagy gyeptéglákból eredő legelőföld, melyet még $^1/_5$ rész jó folyóhomokkal kell vegyiteni. A legszebb télivirágok a jácint, tulipán, freésia, tazetta, nárcis, crocus, amaryllis és a gyöngyvirág; utóbbi csak november elejével ültetendő, mig az előbbenieket már szeptember—október elejével kell ültetni.

Egy-egy cserépbe ültetendők:

Jácintból 1—2 darab, — tulipánból 3—5 darab, — freésiából 5—8 darab, — nárcisból 3—4 darab, — crocusból 5—10 darab, amaryllisból csak 1 darab és gyöngyvirágból 10—15 darab, hogy virágzó növényekkel telt cserepeket kapjunk.

A jácintok teljes 4 hónapot igényelnek; a cserepeket egészen a földbe kell beásni és valamely fedett sötét helyre állitani, hol azok a cserepekben lassan gyökerezzenek; hogy ezután a szoba melegében hajtathassuk. Gyökér nélküli virághagymákat soha sem szabad meleg helyiségben hajtatni, mivel a bimbó a hagymában megromlik és táplálék hiányában, mely a gyökerek által szivatik fel, virágot nem fejleszthet. Ez a gyöngyvirág kivételével a többi virághagymákra is vonatkozik, melyek a cserepekbe való ültetésük után azonnal meleg helyiségbe hozandók és egyenlőre nedvesen tartandók. Tulipán, tazetta és nárcis a hajtatás előtt 5—6 hétig sötét hüvös helyekre állitandók, ami a jövendő virágokra nagy előnynyel van; ugyszintén a freésiák is, melyek kiváló finom illatuak; ha 5—6 hét után a gumók hajtanak, világos, nem nagyon meleg helyre — legjobban ablakokba — állitandók, ép ugy a koránvirágzó crocust is. Az amaryllisek elegáns növények meleg szobák részére.

Az elültetett virághagymákat folyvást mérsékelt nedvesen kell tartani, hogy jól gyökerezzenek, ha cserepekben hajtatnok, és a föld csak kissé száraz lesz, langyos esővizzel kell öntözni; ha a levelek már hajtanak és a bimbók már láthatók, teljes virágzásukig sokat kell öntözni; az elvirágzás után mindig mérsékeltebben kell öntözni és ha a levelek elsárgulnak, már fel kell hagyni az öntözéssel és a hagymákat egész szárazon hagyjuk állani. Valamennyi cserépben elvirágzott virághagyma a következő évben hajtatásra már nem képes és értéktelen, de ősszel a kertbe beültetve, még több éven át állhatnak és virágozhatnak.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Egy népszer.** A Moll-féle francia borszesz és só által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csúzos bántalmakban, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

T. K., D., R., D., O. uraknak Helyben.

Küldött lapjukat megkaptam, melyben önök mindenféle rágalmakkal illetnek, hogy én névtelen leveleket irok *J-r M-a* leánynak, ez nem más, mint koholmány és rágalom. Tessék először bizonyságot szerezni és ugy irni. Legjobb lesz, ha a leánykának egy üvegszekrényt csináltatnak.

Frankó Ferencz.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! — Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

Suchard

Milká-ja

Teljes tejfel csokoládé

— táblákban és hengerekben. —

A legtejfelgazdagabb

Tej-csokoládé.

Legutolsó ujdonsága a világhirü csokoládégyárnak

PH. SUCHARD.

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen háziszer.

Kapható mindenütt.

CIRINE

Szabad.: kitüntetve, kipróbálva és megdicsérve.

Minden Parquet Linoleum és puhafafénymáz koronája

Takarékos és egyszerü a használatban miután folyékony és mosható

szép fényü és tartós!

Uj bemázolás évente l. legfeljebb 2-szer, igy olcsóságban mindent felülmul.

J. Lorenz és Tsa Eger, Csehország.

Kapható Nagykanizsán: Armuth N. és Neu és Kleinnél.

Hol raktár nincsen, szétküldünk 3 kilót 9 koronáért.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet

Alapittatott 1873 ☒ Telephon 809.

A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.

ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.

Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árszabások díjmentesen.

Legujabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.

Saját gyüjteményes-hirdető

rovat a

„Neue Freie Presse“ és „Neues Wr. Tagblatt“

hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Társ, képviseleti, ügynöki, állást kereső, ajánlati hirdetések stb.

Szüreti mulatságok alkalmával ajánlok a legolcsóbb árak mellett díszitéseket és lámpionokat

IFJ. WAJDITS JÓZSEF Nagykanizsán.

KRONFELD NŐVÉREK folytatják a tanitást az idegen nyelvekben.

ACETYLEN

KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT

oly acetylen készüléket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel. Ezzel minden hiányt mégszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban.

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.

(Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös, sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

Minta ingyen! 20 fill. postaköltség ellenében

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdek köszönő irat.

„IPE“ californiai hajnövesztő hagyma

egy szenzációs **hajnövesztőszer**, amilyen Európában **eddig még soha sem volt**. Egy csomag **„Ipe“-hagymából** minden gyermek **maga készithet** mintegy 2 liter **„Ipe-hajvizet“** a melynek **szenzációs hatása** valóban mindenkit meglep. A **haj** már az első mosás után **háromszor olyan sürü lesz** mint előbb volt. A haj **soha** meg nem **őszül**. A **haj sürüsödéseért** felelősséget vállalunk. **Korpa** azonnal **eltünik 1 nagy csomag valódi „Ipe-hagymát“ 2 frt.** fél csomagot 1 frtért szállitunk minden világrészbe, (az összeg beküldése ellenében, esetleg bélyegjegyekben vagy utánvéttel) Mindenkinek saját érdekében áll, hogy 1 ilyen csomag **valódi „Ipa-hagymát“** megrendeljen. Egyébiránt szállitunk **kész „Ipe-hajvizet“** is üvegekben nagyság szerint 2·50 1·50 és 1 frtért **Orizze meg** mindenki ezen hirdetést, mert ritkán fog megjelenni. **Tessék** a czimre **pontosan ügyelni** mert máskülönben felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „OJA“ vállalat, Bécs, IX. Währingerstrasse 16 I. emelet.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdek köszönő irat.

3314
kig. 1902.

HIRDETMÉNY.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhirré teszi, hogy a város tulajdonát képező „Barossligeti“ vendéglő, 1903. év január 1-től—1908. december 31-ig terjedő hat évre 1902. év október hó 11. napján d. e. 10 órakor a városház kis tanács termében tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1200 (egyezerkétszáz) korona évi bér, mely összeg 10%-át tartozik vállalkozó az árverés megkezdése előtt, a polgármester kezéhez letenni s a legnagyobb ajánlat tevő az árverés befejeztével ezen összeget $^1/_4$ évi bérösszegre azonnal kiegésziteni:

Tartozik bérlő az évi bérösszegen felül a bérlet tárgyát képező épületek után mindennemü közterheket viselni a tüzbiztositási dijat a városnak megtériteni s az épületeknél a belső javitásokat s tisztogatást eszközölni.

A többi részletes feltételek Fülöp József v. aljegyzőnél a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Zalaegerszeg, r. t. város tanácsának 1902. szept. 17-én tartott tanácsüléséből.

NÉMETH, főjegyző.

VÁRHIDI, polgármester.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"

KECSKEMÉTEN.

ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

14214. szám.
902.

Pályázati hirdetmény.

Nagykanizsa rendezett tanácsu város I—V. kerületében az üresedésben levő római katholikus kántori állásra pályázat nyittatik.

Az állással 2400 korona évi fizetés és a szokásos stoladij van összekötve, köteles azonban saját költségén egy zeneképzett segédet tartani, templomi zene és énekkart szervezni, tanitani és fentartani, ezeknek helyiségéről sajátjából gondoskodni.

A pályázók tartoznak róm. kath. vallásukat, kántori teendőkre való képesitéseiket, valamint zeneképzettségüket okmányokkal igazolni.

A pályázók zene és énekpróbát adni kötelessek, ennek határidejéről külön értesités fog kiadatni.

A megválasztott kántor szerződéses alkalmazottja lesz a városnak, a szerződési pontozatok a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők és lemásolhatók.

A próbához az utiköltség csak a megválasztott kántornak fog megfizettetni.

A pályázati kérvények Nagykanizsa rendezett tanácsu város iktató hivatalába 1902. évi október hó 25-éig lesznek beadandók, a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1902. szeptember hó 6-án.

VÉCSEY,
polgármester.

Heim féle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló
Dr MEDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia" kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk | MEIDINGER-OFEN H. HEIM | utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és kandallók
KÖZPONTI FŰTÉSEK
MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.
Szellőztetési berendezések,
MINDENNEMÜ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.
Legjobb referencziák. — Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRÁGA, HYBERNERG. 7.

TARTOS SZAGTALAN — AZONNAL SZARAD
SZIKSZÁRNA MAHAGONI — STUKKES SZINÜ TISZTA SZINEIEN
Eredeti üveg 80 krtól 1 frt 20 krig.
Minden előbbi mázt elfőd.
A VALÓDI
Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtattassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, **elkerültetik**. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt, **sárgásbarnát és mahagonibarnát**, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. **Teljesen befőd minden foltot, korábbi mázolást** stb., van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen) **uj pallókra és parketre**, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **1850 éve létező gyártmányt** sokfelé **utánozzák** és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Kapható Nagykanizsán NEU & KLEIN cégnél.
PARQUET-FENYMAZ Cristoph Ferenctől.

Csak **Globus** tisztító kivonattal tisztitsunk

Arany éremmel kitüntetve
Párisi világkiállitás 1900.
Arany érem Bécs 1902.
Mindenütt kapható.
Doboza **10, 16** és **30** fillér.

Jó és olcsó órák, 3 évi jóttállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS
óragyára
arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra trt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonakat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesitendők.

Z.K. ⁹/₃₇ 902. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti dobozzal 2 kor.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle **franczia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan **a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Béc: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

ZICHY MIHÁLY ALBUM.

A **Pesti Napló**, amely eddigelé Madách **Ember tragédiáját, Arany balladáit Zichy Mihály képeivel**, Katona József **Bánk bánját**, Kisfaludy Sándor **Himfy szerelmeit** remek albumba foglalva és legutoljára a **Költők Albumát** adta olvasóinak karácsonyi ajándékul, az idén az eddiginél is nagyobb szabásu, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmuló, de a könyvpiacon is ritkaság számba menő díszművet, a **Zichy Mihály Albumot** szánta olvasóinak karácsonyi ajándékul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyüjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. **Zichy Mihály** világhirü művészi termelésének legjavát, legszebb festményeit és rajzait foglalja magában ez a díszmü negyven múlapon, amelyek mindegyikéhez **legkiválóbb esztétikusaink és műbirálóink** irnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelü múlapoknak egy része **gyönyörü szinnyomásu** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás múlapot, a kisérő szöveget és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát**, valamint Zichy rajza után készült gazdag bekötési tábla foglalja gyönyörü díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabásu díszművét az Athenaeum állitja ki. **A Zichy Mihály Albumot**, amelynek ára az Athenaeum **eredeti kiadásában 90 korona**, a »Pesti Napló« uj kvart kiadásában karácsonyi **ajándékul** megkapja a **Pesti Napló** minden állandó előfizetője. **És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.**

Gyümölcs és szöllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szöllő sajtók

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomóerő szabályzóval.

A munka képesség 22%, nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőllő és gyümölcs zuzók

és bogyé morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szöllő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetü szabad önműködő „SYPHONIA" gyümölcs és szöllővessző permetezők. szöllő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmenyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, tengeri morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.** 850 munkás.

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.